

d Test

11—2016

www.dtest.cz

nově
68
stran

Uzený losos

Bezpečný elegán

Rychlovarné konvice

Stovka pod čtyři
minuty

Hydratační krémy

I pleť potřebuje pít

Mobily

Zostřená
konkurence

Dětské židličky

Design není
všechno

Nové crashtesty

96 Kč

Losos v moři chemie?

Vánoční nákupy přes internet?

Ověřte si důvěryhodnost e-shopů

Nakupování přes internet už není žádná novota a mnoho spotřebitelů dnes neřeší předvánoční nákupy ve frontách v obchodech, ale z tepla domova. Často levnější nabídky menších e-shopů však mohou představovat **lákadla nepoctivých obchodníků** na neopatrné zákazníky. Jak poznat, zda lze danému e-shopu věřit?

Pokud nevíte, jestli můžete neznámému obchodu důvěřovat, **zkontrolujte si ho v naší službě pro ověřování e-shopů**, kterou najdete na adrese **www.dtest.cz/eshopy**. Stačí zadat internetovou adresu obchodu a ihned se dozvíte základní informace o vlastníkově domény, informace z registru ekonomických subjektů, spokojenost zákazníků a jak prodejce přistupuje k jejich stížnostem.

Doporučujeme opatrnost v případě, že byl e-shop **založen teprve nedávno**, **nemá dostupné veškeré informace** nebo je na něj podáno velké množství **stížností z řad zákazníků** a prodejce je neřeší. Chybějící informace automaticky neznamenají, že je obchodník nepoctivý, přesto byste v takových případech minimálně neměli uvažovat o platbě předem.

Založit věrohodně vypadající internetový obchod není dnes složité. Buďte proto při nakupování online obezřetní, aby vás místo vánočního dárku nečekaly starosti s podvodnými obchodníky.

Pamatujte, že obzvlášť výhodné nabídky nemusejí být vždy poctivé. Pokud se vám něco na e-shopu nezdá, například podoba stránek nebo málo uvedených informací o prodejci či zboží, raději zde nenakupujte.

Pěkným dárkem pod stromeček může být i **roční předplatné dTestu**. Potěšte své blízké a dopřejte jim rádce pro spotřebitelský život. Dárkové předplatné objednávejte na **www.dtest.cz/darek** nebo tel. 241 404 922.

10

18

26

34

Obsah

Testy

Uzený losos

Bezpečný elegán
10

Rychlovarné konvice

Stovka pod čtyři minuty
18

Denní hydratační krémy

I plet potřebuje pít
26

Mobilní telefony

Zostřená konkurence
34

Dětské vysoké židle

Design není všechno
42

Nárazové zkoušky automobilů

56

Informační servis

Spotřebitel ve světě

6

Nebezpečné výrobky

8

Čokolády na vaření

50

Píšíte nám

4

Novinky

5

Právo

Náhrada újmy a škody

60

Vyklizení a předání nájemního bytu

63

Dotazy z naší poradny

66

Finance

Pojištění odpovědnosti za újmu

64

Milí čtenáři

V posledních měsících jste nás často upozorňovali na zprávy o údajné jedovatosti masa lososů z norských farem. Informace to byly uskutku znepokojivé, proto jsme se rozhodli prověřit, zda mají reálný základ. Přinášíme vám naštěstí dobré zprávy, laboratorní testy deseti různých značek uzených lososů žádné jedy v tomto chutném rybím mase neprokázaly. Na jedno nepříjemné odhalení ale přesto došlo, jak se můžete v článku k testu dočíst.

Přítomnost nejružnějších nežádoucích látek jsme zjišťovali i ve vodě převařené v testovaných rychlovarných konvicích, z nichž by se teoreticky mohly do vody uvolňovat. Ani tam se nic závažného neprokázalo, ale přesto měla voda z několika modelů pachut po plastu. Stávající chemické analýzy příčiny ani zdroj nevysvětlily, proto jednáme s laboratorní o doplnění dalších testů, které by tuto záhadu objasnily. Držte nám palce.

Do třetice uvádíme výsledky analýz nežádoucích látek ještě u jednoho testu. Některým denním hydratačním krémům jsme za ně částečně snižovali hodnocení, ale nic vysloveně nebezpečného jsme neodhalili ani tady. Zato se v testu krémů opět (po kolikáté už?) potvrdilo, že vysoká cena nemusí být nutně zárukou vyšší kvality. To je ostatně patrné i v testu dětských vysokých židliček, kde pohořely i některé luxusní modely. Kamenem úrazu byly především zkoušky bezpečnosti.

Že může být luxusní produkt s cenovkou převyšující dvacet tisíc korun svému okolí nebezpečný, se v říjnu ukázalo i na „třaskavé“ aféře s mobilním telefonem Samsung Galaxy Note 7. Měla to být pýcha této značky, kdyby ovšem neudělali výrobci někde chybu... Další zajímavé novinky ze světa mobilů nabízí náš test na straně 34.

Věříme, že vy se chyb při výběru zboží i díky dTestu vyvarujete, a přejeme pohodový listopad.

Hana Hoffmannová

d
Test

XXIII. ročník

11. vydání měsíčníku dTest připravili:

Hana Hoffmannová, Jan Hrouda, Ondřej Jánoška, Olga Šlesingrová, Michal Mikoláš, Jana Sulcová, Jan Maryška, Lukáš Zelený, Petr Opršal, Soňa Libigerová, Martin Vágner, Miloš Borovička neoznačené fotografie Petr Neubert a archiv časopisu, Jiří Novák (ilustrace).

dTest, o.p.s. (IČ: 45770760)

se sídlem Černomořská 419/10, 101 00 Praha 10-Vršovice.

Šéfredaktorka: Hana Hoffmannová. Vedoucí testování: Jan Hrouda.

Grafická úprava a zlom: Akcent s. r. o.

Grafický koncept a layout: Side2

Informace o předplatném podá a objednávky přijímá dTest,

tel.: 241 404 922, e-mail: dtest@dtest.cz.

Distribuce: PNS a.s. Správa distribuce: STRAPER s.r.o.

dTest je zahrnut v monitoringu médií Anopress IT. Přetisk zapovězen.

Podávání novinových zásilek povoleno Ředitelstvím pošt Praha

č. 3105/1994.

MK ČR E 6876 Na titulní straně použita ilustrační foto.

ISSN 1210-731X

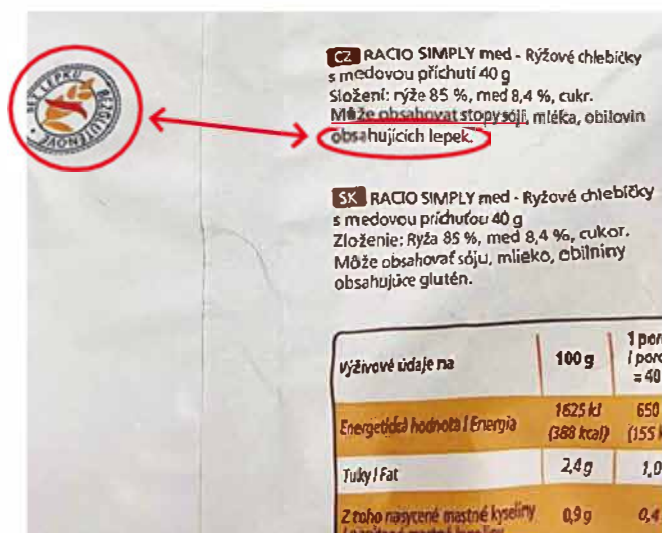
Toto vydání vychází 3. 11. 2016

© dTest, o.p.s., Praha

Každý den nám prostřednictvím e-mailu, facebookového profilu a dalších komunikačních médií přicházejí vaše podněty, dotazy a názory na časopis dTest a na informace, které v něm publikujeme. Všechny si velmi vážíme a na všechny se snažíme v rámci našich možností reagovat. V této rubrice vám přinášíme odpovědi na ty nejzajímavější nebo nejčastěji se opakující.

Jak tomu rozumět?
Bez lepku s lepkem...

Kateřina M.

U daného výrobku platí, že obsah lepku nesmí přesáhnout 20 mg/kg, jinak by nesměl být označen jako bezlepkový. Některé firmy však berou v potaz, že alergeny se do výrobku mohou vloudit neúmyslně. Například prachové částice mouky ve vzduchu se dostanou i do výrobku,

který mouku obsahovat nemá. Výrobci si „kryjí záda“ a na obalech o potenciálním riziku dobrovolně informují, nejčastěji sdělením typu „výrobek může obsahovat stopy lepku“. Obecně to máme chápat tak, že se mouka ani lepek záměrně nepřidávají, ale mohly by se v nepatrném množství v potravině objevit. Informace o stopovém množství jakéhokoliv alergenu jsou pro alergika velice nepříjemné, nedá se totiž obecně říct, zda mu uškodí, či nikoliv. Proto je nutné, aby každý věděl, jak moc

citlivě reaguje a podle toho se potenciálně rizikovým výrobkům vyhýbal.

Informace na krabičkách cigaret
Obracím se na Vás se žádostí o informaci ohledně označení tabákových výrobků, konkrétně klasických cigaret v krabičkách. Proč zcela zmizela informace „dehet, nikotin, oxid uhelnatý“? Pro mě je

to celkem zásadní informace, a pokud dojde ke změně těchto hodnot, jak se to dozvím? Domnívám se, že tato informace o obsahu výše uvedených škodlivých látek by na obalu měla být.

Václav S.

Novela zákona č. 110/1997 Sb. o potravinách a tabákových výrobcích mění i způsob označování tabákových výrobků. Podle §12d již informace o emisích a dehtu nepatří mezi povinné údaje. V souvislosti s novelou zákona vyšel i prováděcí předpis – vyhláška č. 261/2016 Sb. o tabákových výrobcích a v jejím §4 je uvádění informací o obsahu nikotinu, dehtu nebo oxidu uhelnatého v tabákovém výrobku dokonce zakázané. Současně s tím zavádí vyhláška č. 261/2016 Sb. závazné emisní limity, které musí veškeré tabákové výrobky splňovat:

- Maximální úroveň emisí dehtu cigaret vyráběných nebo uváděných na trh je 10 mg na cigaretu.
 - Maximální úroveň emisí nikotinu cigaret vyráběných nebo uváděných na trh je 1 mg na cigaretu.
 - Maximální úroveň emisí oxidu uhelnatého cigaret vyráběných nebo uváděných na trh je 10 mg na cigaretu.
- Novelizovaná legislativa je účinná od 7. 9. 2016.

A co Nugeta?
Dobrý den, můžu se zeptat, proč jste při testování oříšků pomazánek zapomněli na českou Nugetu?

Pavel K.

Do našeho testu jsme Nugetu nezařadili z toho důvodu, že se od ostatních výrobků lišila podílem lískových ořechů. Zatímco testované pomazánky jich mají 13 procent, Nugeta oříšků obsahuje jen 10 procent. Rozdíl je i její složení. Zatímco většinu „nutel“ v testu tvoří cukr, olej, ořechy a syrovátka nebo mléko, složení Nugety představuje delší seznam. Takový výrobek není s ostatními porovnatelný, nebylo by proto fér ho do testu zařadit. Nugetě jsme ale v článku věnovali samostatný infobox. Na pultech můžete najít také Nugetu s 30% obsahem arašídů.

Výrobci potravin
Jak je možné, že na spoustě potravin není uveden výrobce? Je tam pouze dovozce a distributor? Například kečup Heinz a spousta dalších.

Joseph K.

Nařízení EU č. 1169/2011 připouští u balených potravin uvedení ne rovnou výrobce, ale provozovatele potravinářského podniku, pod jehož jménem nebo obchodním názvem je potravina uváděna na trh. To znamená, že ten, kdo je na potravině uveden, odpovídá za plnění požadavků potravinového práva – může to být výrobce, dovozce, distributor, obchodní řetězec, který si pro svou privátní značku nechává výrobky vyrobit, a tak podobně. ✕

Test odhalil nebezpečné autosedačky

Webová databáze otestovaných dětských autosedaček na adrese www.dtest.cz/ autosedačky se rozšířila o 12 nových výsledků. Najdete mezi nimi značky Cossato, Cybex, Joie, Jané, Kiddy, Maxi-Cosi, Nania, Nuna a Recaro. V případě dvou posledně jmenovaných jsme byli svědky velmi závažných bezpečnostních nedostatků.

Autosedačka Recaro Optia připevněná k isofixové základně Recarofix se při čelním nárazu utrhl od základny a dítě i se sedačkou pokračovalo ve směru jízdy. Společnost Recaro promptně zareagovala na výsledky našeho testu a zahájila svolávací akci, ve které zákazníkům bezplatně vyměňuje nebezpečné isofixové základny. Výměnu doporučuje výrobce i v případě, kdy je na základně připevněna sedačka Previa pro větší děti.

Druhou autosedačkou, která z našeho testovacího centra odešla se sklopeným zrakem a červená hanbou, je Nuna Rebl. Je to první autosedačka homologovaná podle nové měrnice i-Size, která v testu ochrany dítěte neuspěla. Při simulaci čelního nárazu s 15kilogramovou figurínou tříletého dítěte sedícího proti směru jízdy konstrukce sedačky nevydržela síly střetu a zlomil se trubkový rám pod sedačkou. Po nárazu tak dítě skončilo ležící na zádech s nohama nahoru.

U sedačky Cosatto Hug Isofix došlo při čelním nárazu k zařezání bezpečnostního pásu do oblasti břicha dítěte a na sedačce Nania Beline SP Luxe jsme po nárazových zkouškách objevili rozsáhlé praskliny v oblasti zádové opěrky. V obou případech to vedlo ke snížení známky na dostatečnou.

Praxe s dTestem – přednášky pro VŠ a SŠ

V dTestu jsme přesvědčeni, že je potřeba posilovat vědomí vlastní odpovědnosti spotřebitelů za ochranu svých oprávněných zájmů. A kde jinde začít než na školách. Spotřebitelské vzdělávání na školách se mezi naše aktivity zařadilo již

své znalosti spotřebitelského práva.

Spolupracujeme s právníckými fakultami v Praze, Brně a Olomouci – univerzity zajišťují prostory a pedagogy, kteří studenty učí, jakým způsobem podat téma žákům středních škol. Naši odborní pracovníci studentům předávají své znalosti a zkušenosti z oblasti spotřebitelského práva.

Proškolení studenti právnických fakult v první polovině letošního roku na středních školách odpřednášeli 216 přednášek v trvání jedné standardní vyučovací hodiny. Přednášky samozřejmě pokračují i nyní na podzim, očekáváme, že na středních školách bude odpřednášeno dalších nejméně 200 zajímavých přednášek.

v roce 2014 a v následujících letech jsme na vzdělávání úspěšně navázali a rozšířili jeho záběr. Cílem projektu je přispět ke změně nevalné spotřebitelské gramotnosti mezi středoškoláky. Zvolili jsme metodu tzv. street law, tedy proškolení studentů právnických fakult, kteří poté navštěvují střední školy a zde studentům předávají

Interaktivní přednášky obsahující všechna významná témata spotřebitelské gramotnosti, jako jsou základní náležitosti smlouvy a důsledky plynoucí z jejího uzavření, reklamace, specifiky distančního uzavírání smluv, zejména prostřednictvím internetu, či úvěrové a telekomunikační smlouvy.

Závažná chyba u drahé televize LG

Nedlouho před tiskem tohoto vydání jsme od laboratoře obdrželi upozornění na vážné potíže se zvukem u luxusního 55palcového televizoru LG OLED55C6V. Ten v českých obchodech seženete v průměru za více než 100 tisíc korun. Zvuk vyluzovaný tímto televizorem byl tak mizerný, že mu všichni tři hodnotitelé udělili nejnižší možnou známku a označili ho za nepoužitelný.

Problémy se objevily poté, co laboratoř provedla aktualizaci firmwaru na v té době nejnovější verzi (v04.30.06). Odborníci nejprve pojali podezření, že jde o vadný kus. Druhý zakoupený televizor však vykazoval totožnou chybu. Firmware podle všeho vypnul výškové reproduktory na levé a pravé spodní straně televizoru. Zvuk se šířil pouze ze střední části, kde se nachází reproduktor pro zvuk s nízkou frekvencí. Výsledkem je nepřírozená, mdlá a nelibě zabarvená zvuková reprodukce.

Společnost LG o chybě firmwaru nevěděla. Na základě našeho upozornění potvrdila s tím, že se mohou týkat většiny evropských zemí, a slíbila vydat novou verzi. Ta by měla být k dispozici 8. listopadu (přímo z webových stránek LG je možné ji stáhnout již od 20. října). ✕

Informační servis Spotřebitel ve světě

Každý všední den najdete na webu spotrebitele.dtest.cz nové zprávy týkající se spotřebitelské problematiky v ČR i v zahraničí. Výběr těch nejzajímavějších vám přinášíme na této stránce.

Automobilový průmysl versus motoristé

■ **Vozy z koncernu Volkswagen mají další problém, významně překračují udávanou spotřebu motorového oleje.** Podle francouzské spotřebitelské organizace UFC Que Choisir se jedná zejména o vozy značky Audi. Ačkoliv jsou ještě v záruce, někdy po svém majiteli vyžadují doplnění oleje po každých ujetých 100 kilometrech. Audi i VW však existenci problému bagatelizují a motoristy odmítají odškodnit.

■ **Takata má patnáctou obět. Airbagy po nárazu vybuchly v návěsu vozu, který je převážel.** Řidič i závozník stihli před explozí utéct a vyvázli bez vážnějších zranění. Výbuch však srovnal se zemí nedaleký dům a zabil ženu, která jej obývala. Jedná se o patnáctou prokázanou obět aféry Takata. Vyšetřování navíc ukazuje, že výbuch nebyl způsoben případným nevhodným skladováním, airbagy při nárazu explodovaly samy od sebe.

Pro děti to nejlepší?

■ **Test francouzské spotřebitelské organizace UFC Que Choisir prokázal, že**

školní potřeby jsou plné různých škodlivých chemických látek. Může za to chybná regulace. UFC kritizuje i fakt, že většina sortimentu psacích potřeb nemusí nést ani certifikát CE. Výrobci tak většinou ani neuvádějí varování před obsaženými alergeny. V některých školních potřebách se přitom nacházejí i natolik kontroverzní látky, jako jsou ftaláty či bisfenol A.

■ **Velcí američtí výrobci hraček a producenti kreslených dětských seriálů, například Mattel či Viacom, musí zaplatit pokutu, neboť na svých webových stránkách shromažďovali osobní údaje o dětech mladších 13 let za účelem cílení reklamy, případně je sdíleli s dalšími podnikateli.** Většinou však za tím nebyl zlý úmysl, ale obyčejné zanedbání či neznalost zákona. Například Viacom data o uživatelích sbíral pouze v sekci určené rodičům, pro niž však platí stejná pravidla. Potíže Mattelu se týkaly zcela legálního systému pro sledování statistik návštěvnosti, bylo by však snadné jej zneužít pro sběr osobních dat.

■ **Belgická spotřebitelská organizace Test-Achats kritizuje tamní lékárny, které prodávají pochybné výrobky.** Jedná se převážně o doplňky stravy či různé zdravotnické pomůcky, jejichž účinnost není ničím podložena. Na pultech lékáren je tak možné najít podobné zázraky jako dětský sprej proti strachu ze tmy

nebo nefunkční odpuzovač klíšťat na principu ultrazvukového záření. Některé z těchto výrobků mohou být i životu nebezpečné, jako tomu je u „houby pro snazší hubnutí“ Hunger Buddy. Tato směs vláknin by měla bobtnáním v žaludku snižovat pocit hladu, může však snadno ucpat jícen. Na svědomí má podle belgické organizace již 18 obětí.

Dobré zprávy z politiky

■ **Předseda Evropské komise Jean-Claude Juncker oznámil, že do roku 2020 by se měly v Evropské unii definitivně zrušit poplatky za roaming.** Ke stejnému datu by měl být dokončen přechod sítí na standard 5G. V každém městě či vesnici by také měla být dostupná veřejná wi-fi zdarma. Zatím se ovšem jedná spíše o přísliby než o jasně stanovený plán.

■ **Dlouho očekávaný zákon, který by v USA na federální úrovni zakázal klauzule zakazující,** či dokonce pokutující publikace recenzí, zejména těch negativních, byl konečně schválen Kongresem. Pro jeho uvedení v platnost nyní schází jen podpis prezidenta.

Chytrému napověz...

■ **Studie impaktovaného lékařského magazínu Journal of the American Medical Association ukazuje, že populární fitness náramky či jiné přístroje pro měření tělesné aktivity mohou být ve výsledku kontraproduktivní.** Jejich uživatelé hubnou v průměru méně než ti, kteří je nepoužívají. Mívají totiž větší tendence se za každý úspěch odměňovat.

■ **Aféra „touch disease“, při níž iPhone 6 a 6 Plus hromadně selhává dotykové ovládání, má pokračování.** Server iFixit zjistil, že na vině je chybná kovová ochrana čipů, které mají dotykové ovládání na starosti. Na společnost Apple míří hromadná žaloba od nespokojených zákazníků. Konkurenční výrobek Samsung Galaxy Note 7 měl zase potíže s vybuchující baterií. I po svolání vadných telefonů a nahrazení součástek se telefony mohly přehřívat. Výrobce proto nechal model stáhnout z trhu po celém světě. ✕

spotrebitele.dtest.cz

Portál přináší aktuální zprávy ze zahraničí i z České republiky. Jeho smyslem je nabídnout informace, které se v médiích obvykle neobjevují a které přispívají k lepší orientaci v oblasti spotřebitelské problematiky. Články jsou přehledně tříděny podle sledovaných kauz, nejčastějších problémů, zákonů, institucí a spotřebitelských organizací.

Evropské spotřebitelské centrum

Spory s erotickými seznamkami

www.dtest.cz
Co vás nejvíc zajímalo

Máte problém se seznámit? Pak si dejte pozor, ať zároveň nespadnete i do problémů se seznamkami. A to i těmi erotickými. V případě jedné z nich Evropské spotřebitelské centrum (ESC) před rokem varovalo, že při uzavírání smlouvy používá klamavou obchodní praktiku, když informace o cenách na určité období uvádí nejasně a takřka neviditelně. Spotřebitelům pak neoprávněně strhává vysoké částky, které by jinak nikdy neplatili. Navíc je sporné i automatické prodloužení původně krátkodobého členství. Některé smlouvy se nyní po roce automaticky prodloužují a ESC začíná spotřebitelům opět asistovat při snaze dostat další stržené peníze zpět.

Dlouhodobě varujeme před nástrahami takzvaného členství na zkoušku, které se u řady internetových stránek automaticky prodloužuje prakticky bez vědomí spotřebitele, jenž pak platí násobně víc, než očekával. Některé servery také nejasně či nesrozumitelně informují o skutečné délce členství, k němuž se spotřebitelé jedním kliknutím zavazují. Tito lidé se pak v případech zahraničních stránek z jiných zemí EU obrací na Evropské spotřebitelské centrum a žádají o pomoc při vymáhání peněz stržených z jejich platební karty.

Jedna německá seznamka v loňském roce kombinovala oba výše uvedené nešvary a další ještě přidala. V hlavách českých spotřebitelů, kteří se obrátili na ESC, z toho pak byl pořádný zmatek.

Registrace na seznamce byla totiž zdarma. Po vytvoření základního účtu přišel e-mail s nabídkou VIP služeb a informací, že spotřebiteli někdo zaslal zprávu. K jejímu přečtení bylo ovšem potřeba aktivovat si VIP služby nabízené za různé částky

na tři, šest a 12 měsíců, přičemž částka za roční závazek byla nejvyšší. Jenže zde nebylo uvedeno, že tyto částky jsou poplatky za každý jeden měsíc zvoleného období, a nikoli za období celé, jak se na první pohled zdálo. Po vyplnění údajů k platbě kartou přišel spotřebiteli e-mail o přijetí platby a možnosti si účet aktivovat. Teprve z této zprávy bylo spotřebiteli zřejmé, že celková částka stržená z platební karty je 12násobek uvedených částek. Když chtěl klient službu zrušit, bylo mu sděleno, že se zaplacené částky nevracejí.

Informace o tom, že spotřebitel zaplatí několikanásobek původně deklarované částky, byla uvedena světle šedým písmem v běžovém rámečku v horním rohu stránky, na které se klient soustředil na vyplňování údajů platební karty. Šlo tedy očividně o záporné klamání spotřebitele.

S tímto hodnocením se jménem spotřebitelů na společnost obracela síť Evropských spotřebitelských center. Společnost se pak v mimosoudní rovině se spotřebiteli vyrovnala a v případě ročního členství vrátila každému 266 eur. K tomu mírně upravila prezentaci ceny.

Letos v říjnu se však roztrhl pytel s žádostmi o pomoc od lidí, kterým bylo roční členství v dané erotické seznamce automaticky prodlouženo. A tak Evropské spotřebitelské centrum začíná další kolo mimosoudního vyjednávání. ✕

Pro své děti chce většina rodičů to nejlepší. Každý, koho v životě potkala radostná událost narození potomka či potomků, také ví, že pořízení vybavy pro ně není vůbec levnou záležitostí. Víme to i my v dTestu, a proto se pravidelně snažíme usnadňovat (nastavujícím) rodičům jejich rozhodování tím, že publikujeme výsledky testů výrobků pro děti. Letos jsme zvládli test kočárků, test dětských autosedaček a test vysokých dětských židliček, jenž můžete najít v aktuálním vydání. Ve třetím čtvrtletí letošního roku zavítalo na naše webové stránky více než milion návštěvníků a návštěvnicků a jak ukazuje přehled deseti nejčtenějších článků, o testy výrobků pro nejmenší byl mezi nimi velký zájem. Jsme za to rádi, protože jak test kočárků, tak test autosedaček odhalil produkty, které jsou na špičce s bezpečností. A čím více čtenářů a čtenářek se dozví o tom, jaké riziko u některých výrobků hrozí, tím lépe.

Top 10

1. test kočárků 2016
2. databáze testovaných praček
3. test dětských autosedaček 2016
4. srovnávač mobilních tarifů
5. test chytrých telefonů 2016
6. test praček 2016
7. nejčastější spotřebitelské problémy
8. databáze testovaných vysavačů
9. databáze testovaných telefonů
10. databáze testovaných myček nádobí

Zpracováno podle statistik návštěvnosti stránek www.dtest.cz za období červenec – září 2016. ✕

Kontakty na ESC ČR
Štěpánská 15, 120 00 Praha 2
e-mail: esc@coi.cz; telefon: 296 366 155
www.evropskyspotrebitel.cz

Informační servis

Nebezpečné výrobky

Databáze nebezpečných výrobků na www.dtest.cz/nebezpecne-vyroby nabízí pravidelně aktualizované informace o rizikovém zboží mnoha kategorií od potravin až po automobily. Na uvedeném stránce je možné přihlásit se k odebrání novinek e-mailem. Zde vám přinášíme výběr nebezpečných výrobků určených pro děti.

U každého výrobku uvádíme tyto informace:

1. typ/číslo modelu
2. upřesňující popis
3. riziko
4. popis nebezpečí
5. země původu
6. čárový kód

Nursery Time čelenka pro kojence / „Baby Headband“

1. model č.: GP2515-0641
2. Růžová krajková elastická čelenka s ozdobnou květinou a kamínkem uprostřed. Zabalena v průhledném plastovém sáčku s kartonem.
3. udušení
4. Výrobek představuje nebezpečí udušení, protože obsahuje malé části (kamínky), které lze snadno oddělit, a děti je mohou spolknout nebo vdechnout.
5. Čína
6. 5035320256412

DELKAM šampon a sprchový gel / „Hello Kitty Shampoo & Bath gel“

1. ref. č.: HK 001
2. Dětský šampon a sprchový gel v lahvi o objemu 300 ml.
3. mikrobiologické
4. Výrobek obsahuje mezofilní aerobní bakterie (naměřeno až 43000 cfu/g). Kontaminace může způsobit poškození očí a zánět spojivek.
5. Řecko
6. 5206642000452 / 1423108

OM plastová panenka s doktorským náčiním foto č. 70186

1. zboží č. 2163
2. Plastová panenka s dok-

torským náčiním (stetoskop, brýle, injekční stříkačka atd.) zabalená v blistru na kartonovém pozadí.

3. chemické
4. Výrobek představuje chemické nebezpečí, protože hlava panenky obsahuje di(2-ethylhexyl)ftalát (DEHP) v nadměrném množství (naměřeno 36 % hm.). Tento ftalát může způsobit poškození zdraví dítěte a může představovat riziko pro plodnost a vývoj pohlavních orgánů.

5. Čína
6. 6925922600104

Happy People otoaparát s chrástítkem – hračka

1. 5 – 1313
2. Fotoaparát (červenomodrozlutý). Lze zmáčknout tlačítko uvolnění záklopy, fotoaparát má otočný objektiv. Objektiv obsahuje malé plastové kuličky (oranžová, žlutá, modrá, červená a zelená).
3. udušení
4. Fotoaparát nemá šrouby na zadní straně, a proto ho lze velmi snadno otevřít, čímž se zpřístupní kuličky v objektivu a kryt hledáčku. Tyto malé části může dítě vložit do úst a hrozí udušení.

5. Čína
6. neznámý

DOUX BEBE dětský kočárek

1. Model A88 16PJ03, model A88 16DJ02
2. kočárky
3. zranění
4. Chybí značení a návod k bezpečnému použití. Kvůli možnému špatnému použití hrozí zranění dítěte.
5. Čína
6. neznámý

AMAL II vysoká židle / „FA ETETŐSZÉK“

1. Wiktorja/5248; sada: 702 205 15
2. Dřevěná vysoká židle dodávaná s dřevěným stolem, se kterým ji lze použít v kombinaci nebo zvlášť. Na sedadlo a opěrce je bílé polstrování. K dřevěné konstrukci lze připevnit dřevěný táč. Obal: karto-

nová krabice. Rozměry výrobku: 46X44cm (židle), 31X45X39 cm (stůl).

3. zranění
4. Vysoká židle není dostatečně stabilní a snadno by se mohla převrhnout dozadu, což by mohlo způsobit zranění dítěte.
5. Polsko
6. 597751413194

AMPY barvy na kůži „Tattoo Gel Pens“

1. 314731
2. Barvy na kůži - šest barev.
3. mikrobiologické
4. Výrobek je kontaminován plísní a kvasinkami (koncentrace 2,7 x 10⁴ cfu/g).
5. Čína
6. 8430173147318

NEW COLLEGE dívčí šaty

1. 26-454, 62034231
2. Barevné letní šaty pro dívky do 2 let.

3. uškrcení
4. Výrobek představuje nebezpečí uškrcení kvůli zavazovacím páskovým ramínkům, které se mohou během různých aktivit zachytit za předměty.
5. Řecko
6. 5200001700458

Plastová panenka „Frozen“

1. neznámý
2. Plastová panenka v kartonové krabici. Výrobek je padělek.
3. chemické
4. Výrobek představuje chemické nebezpečí, protože hlava panenky obsahuje di(2-ethylhexyl)ftalát (DEHP) v nadměrném množství (naměřeno 38 % hm.) a diisononylftalát (DINP) (naměřeno 0,76 % hm.). Tyto ftaláty mohou způsobit poškození zdraví dítěte a mohou představovat riziko pro plodnost a vývoj pohlavních orgánů.
5. Čína
6. 8013510000011

ALE-HOP dřevěná hračka

1. Reference 692341 (21259)
2. Dřevěný klaun s provázem pro zavěšení a ještě jedním provázem určeným k tahání, které klauna rozpohybuje. Obal: klaun je připevněn ke kartonu.
3. udušení
4. Výrobek představuje nebezpečí udušení, protože obsahuje malé části (boty klauna), které lze snadno oddělit, a děti je mohou spolknout nebo vdechnout.
5. Čína
6. 8432450073785

Mountain dívčí sandály

1. zboží č. B78
2. Sandály s páskem se suchým zipem určené pro malé dívky. Na sandálech jsou květiny a ozdobné kamínky. Velikost vzorku: 22. K dostání v růžové a fialové. Obal: kartonová krabice.
3. udušení

Zařazení výrobku do evropské databáze rychlého varování neopravňuje českého spotřebitele rovnou k odstoupení od uzavřené kupní smlouvy. Jinak řečeno, pokud zjistíte, že máte některý z nebezpečných výrobků uvedených v databázi doma, nestačí jej odnést do obchodu a požadovat okamžité vrácení peněz. Pokud jste ovšem přesvědčení, že je výrobek nebezpečný, je možné uplatnit reklamaci, případně také podat podnět českým dozorovým orgánům, což je v případě spotřebního zboží nejčastěji Česká obchodní inspekce a v případě potravin Státní zemědělská a potravinářská inspekce. Teprve tyto úřady mohou výrobek závazně označit za nebezpečný a nařídit nějaká opatření, například stažení výrobku z českého trhu. Je-li výrobek takto označen za nebezpečný, prodejce by reklamaci vyhovět měl.

4. Ozdobné kamínky a květiny lze snadno oddělit. Dítě je může vložit do úst a udusit se.
5. neznámá
6. neznámý ✗

Test

Uzení lososi

Objeví-li se na studené míse chlebíčky s lososem, pravděpodobně zmizí ze všech nejdříve. Růžová tučná ryba jako lahůdka pro výjimečné chvíle vede. Proto i nás znepokojily prosakující zprávy o rizikových chemikáliích údajně kontaminujících lososí maso. Nechali jsme analyzovat deset vzorků uzených lososů z rybích farem, které by měly být v tomto ohledu nejrizikovější. Nemilé překvapení se sice konalo, hlavní zpráva je však dobrá – internetové zvěsti se nepotvrdily.

Bezpečný

d

dobrá rada

Od uzených lososů očekáváme především příjemný chuťový zážitek. Složením se jednotlivé výrobky příliš neliší, při výběru je možné zohlednit zejména původ ryb, jejich barvu a vzhled. Vítězem se v našem testu stal **Fjord Bohemia Norský uzený losos** (dobře, 104,40 Kč/100 g), výhodný poměr mezi cenou a hodnocením jsme našli u výrobku vlastní značky řetězce Lidl **OceanSea Norwegian Smoked Salmon** (dobře, 59,90 Kč/100 g). Oba vzorky si nás získaly především velmi dobrými výsledky ochutnávky. Nejhorší známka padla u vzorku Connoisseur Salmon Norwegian Traditionally Smoked (nedostatečně, 79,80 Kč/100 g), protože nesplnil mikrobiologické požadavky.

Uzený losos je zhmotněné spojení příjemného s užitečným – skvěle chutná, nebo by alespoň měl, a konzumace jeho tučného masa prospívá zdraví.

Na rozdíl od řady jiných potravin, pro uzené lososy neexistuje speciální vyhláška, která by konkrétně určovala, jak mají vypadat. V řadě předpisů na druhou stranu najdeme striktní výčet toho, co v uzených rybách být nesmí a za jakých hygienických podmínek musejí být připravovány. V případě vzhledu, chuti a vůně pak chybějící předpisy nahradila představa, jak má dobrý losos obvykle vypadat.

Obešli jsme obchody a přinesli z nich devět norských a jednoho skotského lososa původem z farmového chovu. Následná série chemických, mikrobiologických a senzorických zkoušek ukázala, jak se chovatelům a zpracovatelům podařilo zdolat nástrahy předpisů a zákaznických očekávání.

Losos v moři chemie

Výsledkům analýz nežádoucích látek se zpravidla věnujeme až na konci, tentokrát jimi začneme. Na závěry zkoušek chemické bezpečnosti jsme totiž byli nejvíce zvědaví.

Z mnoha míst i od vás čtenářů k nám přišly zprávy, že s lososy produkovanými v akvakultuře, jak se farmový chov někdy označuje, není cosi v pořádku. Z řady aspektů řízeného chovu, o kterých píšeme na straně 14, nás nejvíce zaujaly problémy, které souvisejí s přemnožením parazitů. V boji proti nim se často nasazují pesticidy, jejichž zbytky by se mohly shromažďovat v rybím tuku.

Vedle pesticidů mohou potenciální nebezpečí představovat i chemické látky, které se do přírody dostaly v minulosti a dodnes zatěžují životní prostředí kvůli své „nezničitelnosti“. Mezi takové zděděné zátěže patří třeba dnes již nepoužívaný pesticid DDT nebo dioxiny, obojí látky podezřelé z karcinogenních účinků na lidský organismus. Právě na tyto látky upozorňují dva oficiální dokumenty, norský a švýcarský, které nedoporučují konzumaci mimo jiné i lososího masa těhotným ženám. Více o obou doporučeních si můžete přečíst na straně 12.

S ohledem na výše uvedené informace jsme se rozhodli prověřit chemickou bezpečnost právě u lososů z farmového chovu, kteří by měli být z pohledu možné kontaminace nejrizikovější.

Hledání se šťastným koncem

První na řadě byla analýza pesticidů. Zaměřila se na halogenované pesticidy obsahující zejména chlor. Ty se totiž obtížně rozkládají a mohly by se hromadit v rybím tuku. Zjišťovali jsme přítomnost 16 chemických látek, ale žádná z nich se nenašla v detekovatelném množství. Z analytického pohledu tak byly všechny vzorky čisté.

Stejně, tedy analyticky nulovými nálezy, dopadlo i pátrání po polychlorovaných bifenylech. Ty se dříve používaly například při výrobě barev. Byť jsou dnes již zakázané, stále zatěžují životní prostředí.

U dalších organických kontaminantů – dioxinů a polychlorovaných bifenylů s dioxinovým efektem, které vznikají například nedokonalým spalováním chlorovaných organických látek – už analýzy odhalily měřitelné hodnoty. Šlo však o malá množství, představující nejvýše desetinu limitů stanovených evropskými předpisy.

Zkoušky chemické bezpečnosti završilo měření obsahu těžkých kovů – rtuti, olova a kadmia, jejichž výskyt v rybím masu evropská legislativa rovněž hlídá. Olovo ani kadmium se nenašlo vůbec, rtuť se v některých vzorcích objevila, opět však ve výrazně podlimitních množstvích.

Pěkně zčerstva

Z hlediska sledovaných chemických kontaminantů byly všechny testované vzorky v pořádku a můžeme říct, že výsledky naší sondy do lososího trhu se s internetovými zprávami rozcházele. Toto konstatování nám však k úplnému zhodnocení bezpečnosti nestačilo a přidali jsme další dvě zkoušky z oblasti mikrobiologie.

Jak testujeme

podrobný postup testu uzených lososů najdete na www.dtest.cz/uzeni-lososi

Jak hodnotíme

grafická skladba celkového hodnocení uzených lososů

tuk 40 %
senzorické hodnocení 30 %
nežádoucí látky 10 %
mikrobiologie 10 %
deklarace povinných údajů 10 %

elegán

Losos a výživová doporučení

V Norsku a Švýcarsku se těhotným a kojícím ženám doporučovalo, respektive stále doporučuje snížení konzumace tučných ryb. Nemluví se v nich výlučně o lososech, do dané kategorie patří i makrela, úhoř, tuňák, sardinky a sledi. Důvodem je možné překročení limitů pro příjem dioxinů, rtuti a polychlorovaných bifenylů, které by mohly ohrozit plod.

V Norsku bylo v roce 2006 vydáno doporučení, že by těhotné a mladé ženy neměly jíst více než dvě porce tučných ryb týdně. V prosinci 2014 norský vědecký výbor pro bezpečnost potravin vydal zprávu o opětovném přezkoumání rizik a zmíněné limitující doporučení zrušil. Hlavním důvodem bylo zjištění, že míra kontaminace chovaných tučných ryb klesla a nutriční přínosy konzumace ryb jednoznačně zastínily možné riziko.

Aktuálně platné švýcarské doporučení však limity na konzumaci tučných ryb stále obsahuje. Nedoporučuje uzené ryby, protože jsou nedostatečně tepelně upraveny, a přímo nabádá k vyloučení konzumace tučných ryb, které pocházejí z Baltského moře, protože obsahují dioxiny.

Podobný názor panuje i ve Velké Británii, kde se na nebezpečí zvýšeného příjmu rtuti a dioxinů rovněž upozorňuje. Doporučují se proto dvě porce rybího masa týdně a nejvýše jednu z nich by měly pokrýt tučné ryby.

V České republice podobné oficiální výživové doporučení pro těhotné ženy není. Konzumace rybího masa i plodů moře se považuje za vhodný způsob dodání jódu a omega-3 mastných kyselin. „Nejběžnější a pro mě nejvhodnější je doporučení konzumovat pouze kvalitní ryby, tedy z volného lovu, kde do tří porcí týdně pozitivně jenom převažují. V případě vyšší konzumace doporučuji detailněji sledovat, z jakých lokalit se ryby získávají,“ upřesňuje výživová specialista Margit Slimáková a dodává: „Těhotné ženy, které vůbec nekonzumují mořské ryby, potřebují zajistit zdroj omega-3 mastných kyselin, jež jsou zásadní pro rozvoj mozku plodu a nejnázve dostupné právě z ryb z volného lovu.“

Nejdříve se zjišťoval obsah histaminu, hormonu vznikajícího činností mikroorganismů při skladování rybího masa. Ve vyšší koncentraci může způsobovat citlivým lidem alergické reakce a jiné obtíže. Ve většině vzorků se žádný histamin nevyskytoval, pozitivní nálezy byly pouze u značek Craigellachie, OceanSea a Tesco. Nicméně i losos OceanSea, u nějž jsme zjistili vůbec nejvyšší koncentraci histaminu, vyhověl zákonným požadavkům.

Nevítaný doprovod

Následně laboratoř pátrala po potenciálně nebezpečných bakteriích *Listeria monocytogenes*. Ty mohou u citlivých osob způsobovat zdravotní obtíže, v nejhorším případě se může rozvinout listerióza, onemocnění doprovázené různými záněty (například středního ucha nebo mozkových blan), které může být i smrtelné.

Za nebezpečnou se považuje infekční dávka více jak miliónu listerií. Evropské nařízení č. 2073/2005 pro ně proto stanovuje bezpečnostní limit a v jednom gramu uzeného lososa se může nacházet maximálně 100 životaschopných bakterií, oficiálně označovaných zkratkou KTJ (kolonie tvořící jednotky).

Z tohoto pohledu je u lososů opatrnost na místě. Během uzení se totiž většinou tepelně neopracovávají, navíc typicky končí na chlebičku či studené míse, vystaveni nějakou dobu mimo chladničku. To všechno jsou podmínky, které přímo vybízejí bakterie k množení.

U osmi vzorků se v laboratoři nenašly žádné bakterie. Losos značky Club del mar obsahoval stále ještě podlimitních dvacet mikrobů. Zásadní problém, ústící v celkově nedostatečné hodnocení, se objevil u výrobku Salmon Norwegian Traditionally Smoked značky Connoisseur, který jsme koupili v řetězci Tesco. Na jeden gram u něj připadalo celkem 4500 bakterií. Laboratoř nás na zjištění okamžitě upozornila – v době, kdy se analýzy prováděly, byla námi testovaná šarže stále ještě v záruce a teoreticky ještě mohla být i v prodeji. Na 45násobné překročení limitu jsme obratem upozornili kontrolní orgány. Po necelém měsíci přišla od Státní zemědělské a potravinářské inspekce zpráva o výsledku šetření. Námi ohlášená šarže byla ihned po ohlášení stažena z trhu a tři další prošly úřední kontrolou. U žádné z nich se už nadlimitní množství listerií nenašlo.

Sváteční delikatesa

Lososi jsme nechali projít i ochutnávkou. Předpis určující, jak má losos chutnat a vypadat, neexistuje. Hodnocení se proto opíralo o obecný standard. Všechny nakoupené výrobky byly uzeny studeným kouřem. To spočívá v nasolení filetů a jejich následném uzení kouřem, nejčastěji z bukového dřeva, o teplotě 20 až 30 °C. Nedochází tedy k tepelnému opracování a výsledný produkt připomíná vzhledem a konzistencí syrové maso. Pro úplnost dodejme, že udit lze i teplým kouřem o teplotě zhruba 60 °C. Tato úprava není příliš častá a od „studených“ se liší méně výraznou barvou a konzistencí tepelně upravené ryby.

Co tedy můžeme od uzeného lososa legitimně očekávat? Začneme vzhledem. Plátky masa by měly být tenké a celistvé, pravidelného tvaru, bez kostí a měly by se dát snadno oddělit. Zapomenout nesmíme ani na rovnoměrnou přirozenou lososovou barvu. Lososí maso by mělo být vláčné, pevné, pružné, soudržné a nemělo by být přesušené. Výrobek by měl vonět čistě, po rybách a po všech stránkách příjemná by měla být i jeho chuť.

Za závadu jsme považovali jakoukoliv odchylku popírající výše uvedené

znaky. Hodnotitelé se zaměřili zejména na nepravidelné, deformované či příliš silné plátky a na netypické vybarvení, například barevné skvrny. Za nejvýznamnější vady v chuti bychom mohli označit žluklost, cizí příchuti a mdlou, starou či nevyváženě slanou chuť.

Dá se říct, že hodnotitelé byli s lososy celkem spokojeni. Vady nebyly příliš časté, a když už se nějaké objevily, šlo především o barevné skvrny a nevyváženě slanou chuť. Udělili jsme proto řadu dobrých známek, u vzorků značek OceanSea a Fjord Bohemia dokonce velmi dobré, přičemž Norwegian Smoked Salmon značky OceanSea vyplaval s vůbec nejvyšším ohodnocením. Na protějším břehu skončil, jak se později zjistilo, mikrobiálně nevyhovující losos značky Connoisseur. Hodnotitelům u něj vadily zejména šedé skvrny a vůně a chuť po rybině.

Losos po liposukci?

Kromě bezpečnosti a smyslových kvalit jsme také zjišťovali, jak si lososi vedou v obsahu výživově nejzajímavějších živin, tedy rybího tuku a omega-3 a omega-6 polynenasycených mastných kyselin. Tabulku s uvedeným obsahem tuku jsme našli na etiketě pouhé

poloviny výrobků. Zatím to nebyla chyba. Kromě speciálních případů, které ještě zmíníme, není až do prosince letošního roku tabulka povinná. Lze to však vnímat i jako nižší vstřícnost výrobců vůči zákazníkům a jejich „hladu“ po informacích. Zjištěné množství tuku jsme proto porovnávali především s vědeckými údaji o tučnosti uzených lososů z farmového chovu.

Laboratorní výsledky nás nepříjemně překvapily. Zatímco zdroje uvádějí průměrnou tučnost mezi 8 až 13 %, v našich vzorcích byly zjištěny hodnoty od 4,3 (OceanSea Norwegian Smoked Salmon) do 10,5 % (Almar Salmon Norwegian Smoked). Nejčastěji se pohybovaly okolo 7 %. Rozpory zvláště výrazné vynikly u pěti vzorků s uvedenou tabulkou výživových hodnot. Vůbec největší rozdíl mezi slibovaným (13 %) a skutečným obsahem tuku (5,8 %) jsme zjistili u lososa značky Connoisseur, nicméně podobně výrazné odchylky se objevily i u výrobků pod značkami Nekton, Varmuža, Craigellachie a Tesco.

Rybí tuk je zdravý

Výrazná podprůměrnost ve srovnání s vědeckými tabulkami byla patrná i z výsledků měření obsahu většiny vybraných polynenasycených mastných kyselin. Sledovali jsme čtyři parametry – obsah omega-3 kyselin eikosapentaenové (EPA) a dokosaheksaenové (DHA) a dále celkové podíly všech omega-3 a omega-6 mastných kyselin ve výrobku.

Uzený losos původem z farmového chovu by v sobě měl obsahovat okolo 0,5 % EPA a 0,9 % DHA. Laboratoř ve výrobcích naměřila pouze zlomky těchto hodnot. Nejvyšší podíl EPA činil 0,2 % (Almar Salmon Norwegian Smoked), u DHA to bylo 0,48 % (Club del mar Smoked Salmon). Podobně dopadlo i zjišťování celkového obsahu omega-3 nenasycených mastných kyselin. Vědecké zdroje uvádějí průměrný 2 % obsah, v našem testu jsme mohli počítat maximálně s 1 % (Almar Salmon Norwegian Smoked).

Výsledky vedly v drtivé většině pouze k dostatečnému hodnocení daných parametrů a nepřispěly příliš ani ke zlepšení reputace chovaných ryb mezi některými odborníky na výživu. „Strava, kterou zvířata dostávají, je základem jejich těla, a tedy následně naší stravy. Nižší obsah zdraví prospěšných omega-3 mastných kyselin a tuků celkově je

jejich obrovskou nevýhodou," popisuje výživová specialista PharmDr. Margit Slimáková největší slabiny ryb pocházejících z farem.

Naopak obsah omega-6 mastných kyselin vyšel mnohem lépe. Testované vzorky neměly problém s dodržáním tabulkové průměrné hodnoty 0,9%, čtyři z nich ji dokonce překročily. Samotný obsah omega-6 mastných kyselin jsme proto hodnotili dobře nebo uspokojivě. Faktem ovšem je, že u žádného z testovaných vzorků nebyl zachován „typický lososí“ výživově výhodný poměr, kdy omega-3 nad omega-6 mastnými kyselinami převažují v poměru 2:1. Spíše jsme se dostali k vyrovnaným obsahům, což je škoda, protože čím větší je převaha omega-3 nad omega-6, tím lépe.

Celkové hodnocení obsaženého tuku, co do množství a skladby mastných kyselin, tak dopadlo poměrně nepříznivě. Nejlepší udělená známka byla pouze uspokojivá a odnesl si ji Salmon Norwegian Smoked značky Almar. Na úplném konci se umístil Norwegian Smoked Salmon značky OceanSea, který odtáhl s nejslabší dostatečnou.

Lze věřit obalu?

Na etiketách jsme kontrolovali kompletnost povinných údajů a pravdivost povinných deklarací některých živin. Pokud totiž výrobce na obalu zvlášť vyzdvihuje přítomnost vitamínů či dalších výživově zajímavých látek, musí zákazníkům zároveň podat informaci o jejich množství ve výrobku. V našem případě se to týkalo čtyř vzorků značek Almar, Craigellachie, Nekton a Varmuža, které na své etiketě zdůrazňují omega-3 polynenasycené mastné kyseliny. S povinnou deklarací si výrobci příliš dobře neporadili. Společnost Almar na obal svého Salmon Norwegian Smoked neuvedla nic. U zbylých tří jsme potřebné údaje našli (u skotského lososa Craigellachie pouze v angličtině), rozcházel se však s námi zjištěnými hodnotami. Rozdíly byly poměrně výrazné – změřené podíly představovaly zhruba polovinu těch avizovaných. Všichni čtyři zmínění si proto odnesli z hodnocení údajů na obalu nedostatečnou známku.

S ostatními povinnými údaji problémy nebyly. Latinský název použité ryby (ve všech případech losos atlantský, *Salmo salar*) spolu s informacemi o způsobu produkce a zemi původu na žádné z etiket nechyběly.

Z farmy, nebo na divoko?

Losos atlantský se na náš talíř může dostat ze dvou různých zdrojů. Buď to může být jedinec vytažený ze svého přirozeného životního prostředí, nebo ryba z řízené lososí farmy. V obchodech nejčastěji narazíte na druhý případ, akvakultura totiž produkuje zhruba tisíckrát více lososů než rybolov, a s vysokou pravděpodobností pak půjde o lososa odchovaného v Norsku.

Byť jde o rybu téhož druhu, losos atlantský „divoký“ se od toho „farmového“ trochu liší. Přirozená strava u volně žijících ryb vede k nižšímu obsahu tuku a také nižšímu, výživově výhodnějšímu podílu omega-6 mastných kyselin. Důsledkem lovu lososů je však nežádoucí snižování jejich populace ve světových mořích. Při nákupech jsme zjistili, že volně ulovený losos atlantský je vzácnost. V obchodech se jako „divočáci“ často prodávají lososi keta nebo gorbuša.

Rizikem u divokých ryb je i možná kontaminace různými parazity, například hlísticemi. Evropské nařízení dokonce vyžaduje, aby divoký losos, který není během přípravy tepelně

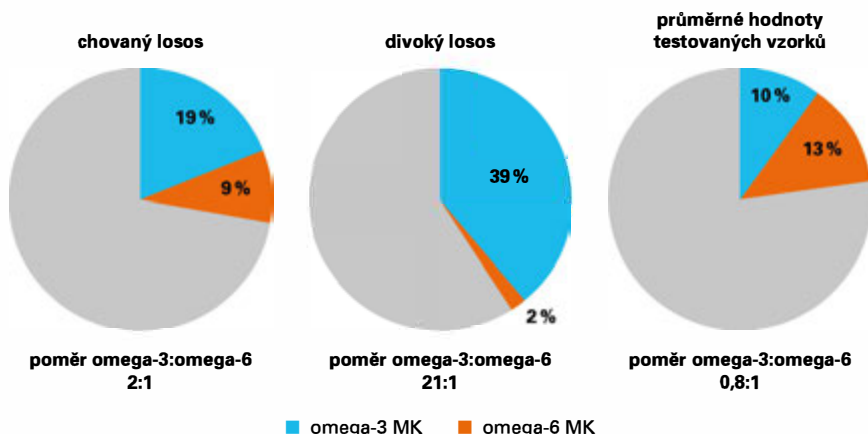
zpracován, prošel zmrazením zaručujícím likvidaci parazitů. U lososů z farem není ošetření mrazem nutné.

Úbytek lososů z volné přírody se člověk pokouší řešit farmovým chovem. Ani tomu se však problémy nevyhnuly. Největším z nich jsou vnější paraziti. Na farmách, které si můžete představit jako síťové kádě ukotvené v pobřežních vodách, se ryby chovají ve velkých množstvích na relativně malém prostoru. Takové podmínky nahrávají šíření škůdců, zejména takzvaných mořských vší (*Lepeophtheirus salmonis*). Ty způsobují značné škody – rybám se přisávají na kůži, sají jim krev a oslabení lososi jsou pak náchylní k nejrůznějším chorobám. Zatím nejčastější metodou boje proti nim je používání pesticidů. Chovatelé však zkoušejí i různé alternativy, například spojení chovu lososů a hranáčovitých ryb, které mořské vši požírají.

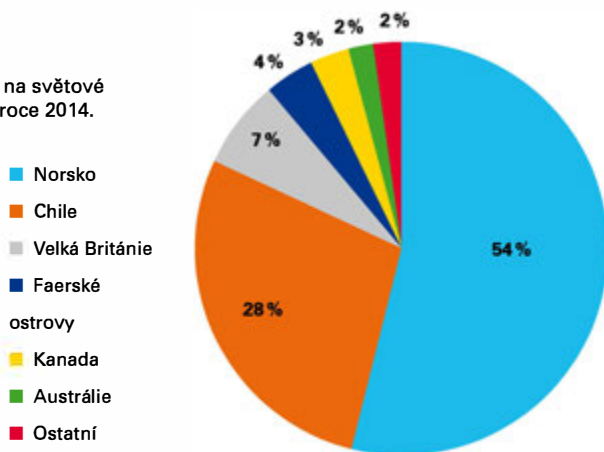
Aby byl chov na rybích farmách ekologicky přijatelný, je třeba vyřešit i otázku krmiv. Pro představu, na krmení se v Norsku při produkci jedné tuny lososa spotřebují necelé dvě tuny ryb nebo téměř jedna a půl tuny suchého krmiva. Zásoby drobných „krmných“ rybek bohužel nejsou neomezené,

Graf 1: Podíl omega-3 a omega-6 mastných kyselin na celkovém obsahu tuku. Obecně se dá říct, že čím více je omega-3 v poměru k omega-6 mastným kyselinám, tím lépe.

Graf 2: Podíl hlavních států na světové farmové produkci lososa v roce 2014.

a trendem na cestě k udržitelnosti akvakultury je proto používání suchozemských zdrojů nahrazujících rybí maso a tuk (provoz norských rybích farem spotřebuje zhruba čtvrtinu světové produkce rybího tuku). Některé studie nicméně ukazují, že tyto náhrady mohou nepříznivě ovlivňovat obsah tuku v mase a podíl omega-3 mastných kyselin. Krmivům mohou lososi vděčit i za svou barvu. Na farmách se totiž smějí používat krmiva s obsahem červeného barviva astaxanthinu, produkovaného kvasnicemi *Phaffia rhodozyma*.

Lososům v zajetí se občas zamane svobody, z farem unikají a negativně ovlivňují divokou populaci. Největším problémem je rozšiřování infekcí a parazitů z farmových chovů do volného moře a do řek. Cestou, jak tomu zabránit, je budování izolovaných farem ve vnitrozemí.

Někdy se zmiňují i genetické úpravy chovaných lososů. Po úředním zhodnocení vlivu na zdraví konzumentů a dopadu na životní prostředí byl

v roce 2015 v USA a letos i v Kanadě povolen prodej geneticky modifikovaného lososa atlantského. Vnesením genu z lososů pacifických se u něj dosáhlo zkrácení potřebné doby růstu ze 40 měsíců na 20. Čeští spotřebitelé by však po geneticky upravených lososech pátrali zbytečně, v Evropské unii jejich prodej v současné době není povolen. ✗

© moonraiter / Fotolia

i

Jak testujeme

Tuk

Celkový obsah tuku se zjišťoval gravimetricky po extrakci ze vzorku. Pro stanovení jednotlivých polynenasycených mastných kyselin byla použita plynová chromatografie s plamenionizační detekcí.

Senzorické hodnocení

Senzorické posouzení profilovou metodou proběhlo v souladu s normou ČSN 56 0032. Šest hodnotitelů udělovalo jednotlivým parametrům – chuti, vůni, vzhledu a konzistenci – známky od jedné do pěti.

Mikrobiologie

Množství histaminu bylo měřeno pomocí vysokoúčinné kapalinové chromatografie s fluorescenční detekcí. K mikrobiologickému vyšetření vzorků byla použita horizontální metoda průkazu a stanovení počtu *Listeria monocytogenes* kultivací podle norem ČSN EN ISO 11290-1 a ČSN EN ISO 11290-2.

Těžké kovy

Kadmium a olovo byly stanoveny metodou elektrotermické atomové absorpční spektrometrie, rtuť byla zjišťována metodou atomové absorpční spektrometrie se zakoncentrováním na amalgamátoru. Obsah soli byl stanoven výpočtem z celkového množství sodíku změřeného atomovou absorpční spektroskopií s plamenovou detekcí.

Nežádoucí látky

Chemické kontaminanty se analyzovaly metodami plynové chromatografie s hmotnostní nebo vodivostní detekcí.

	uzení lososí		
	Fjord Bohemia Norský uzený losos	Seafood 4You Salmon from Norway	Lidl/OceanSea Norwegian Smoked Salmon
cena (Kč)	522,10	99,90	59,90
hmotnost (g)	500	100	100
cena za 100 g (Kč)	104,40	99,90	59,90
celkové hodnocení	dobře 65 %	dobře 64 %	dobře 62 %
tuk	dostatečně 37 %	dostatečně 39 %	dostatečně 26 %
obsah tuku	O	O	—
EPA ¹⁾ / DHA ²⁾	— / —	— / —	— / —
omega-3 / omega-6 mastné kyseliny	— / +	— / +	— / O
senzorické hodnocení	velmi dobře 82 %	dobře 73 %	velmi dobře 93 %
vzhled	+	+	++
vůně	++	++	++
chuť	++	+	+
konzistence	+	+	++
nežádoucí látky	velmi dobře 95 %	velmi dobře 95 %	velmi dobře 95 %
těžké kovy	++	++	++
pesticidy	++	++	++
polychlorované bifenylly	++	++	++
dioxiny	++	++	++
mikrobiologie	velmi dobře 96 %	velmi dobře 96 %	dobře 71 %
Listeria monocytogenes	++	++	++
histamin	++	++	O
deklarace povinných údajů	dobře 70 %	dobře 70 %	dobře 70 %
kompletnost povinných údajů	+	+	+
správnost povinné deklarace živin ³⁾	x	x	x
informace			
obsah soli deklarovaný / zjištěný (g/100g)	neuvedeno / 4,2	neuvedeno / 5,8	neuvedeno / 3,8
obsah tuku deklarovaný / zjištěný (g/100g)	neuvedeno / 8,2	neuvedeno / 8,3	neuvedeno / 4,3
obsah omega-3 mastných kyselin deklarovaný / zjištěný (g/100g)	neuvedeno / 0,87	neuvedeno / 0,9	neuvedeno / 0,44
země původu ryb	Norsko	Norsko	Norsko
výrobce	Fjord Bohemia, s.r.o., Praha	Limito S.A. Zakład Przetwórstwa Ryb, Polsko	Morpol S.A., Polsko
datum spotřeby	24/7/2016	23/7/2016	18/7/2016

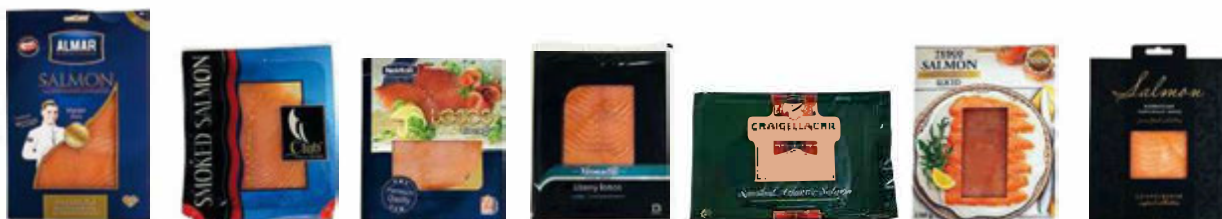
klíč:

++	+	O	—	—
velmi dobře 100–80 %	dobře 79–60 %	uspokojivě 59–40 %	dostatečně 39–20 %	nedostatečně 19–0 %

vysvětlivky:

✓ ano x ne

Některá hodnocení mohou být limitována. V tomto případě je celkové hodnocení limitováno známkami z mikrobiologického vyšetření. Při shodném celkovém hodnocení pořadí podle abecedy.

Almar Salmon Norwegian Smoked	Club del mar Smoked Salmon	Nekton Losos uzený	Varmuža Uzený losos	Craigellachie Smoked Atlantic Salmon	Tesco Salmon Cold Smoked Sliced	Connoisseur Salmon Norwegian Traditionally Smoked
126,40	99,90	94,90	99,90	286,40	129,90	39,90
100	100	100	100	500	150	50
126,40	99,90	94,90	99,90	57,30	86,60	79,80
dobře 61 %	uspokojivě 57 %	uspokojivě 56 %	uspokojivě 56 %	uspokojivě 52 %	uspokojivě 50 %	nedostatečně 18 %
uspokojivě 50 %	dostatečně 38 %	dostatečně 32 %	dostatečně 33 %	dostatečně 33 %	dostatečně 27 %	dostatečně 31 %
+	—	—	—	—	—	—
— / —	— / O	— / —	— / —	— / —	— / —	— / —
O / +	O / +	— / +	— / +	— / O	— / O	— / O
dobře 68 %	uspokojivě 55 %	dobře 73 %	dobře 78 %	dobře 66 %	uspokojivě 47 %	uspokojivě 42 %
+	O	+	+	+	—	O
+	+	++	++	+	+	O
+	+	+	+	+	—	—
+	O	+	+	+	O	O
velmi dobře 95 %	velmi dobře 95 %	velmi dobře 95 %	velmi dobře 95 %	velmi dobře 92 %	velmi dobře 95 %	velmi dobře 95 %
++	++	++	++	++	++	++
++	++	++	++	++	++	++
++	++	++	++	++	++	++
++	++	++	++	++	++	++
velmi dobře 96 %	velmi dobře 92 %	velmi dobře 96 %	velmi dobře 96 %	velmi dobře 80 %	velmi dobře 85 %	nedostatečně 18 %
++	++	++	++	++	++	—
++	++	++	++	+	+	++
nedostatečně 10 %	dobře 70 %	nedostatečně 19 %	nedostatečně 6 %	nedostatečně 14 %	dobře 70 %	dobře 70 %
—	+	+	+	+	+	+
x	x	—	—	—	x	x
neuvedeno / 2,3	neuvedeno / 3,1	3,2 / 3,6	3,8 / 3,4	3,83 / 3,5	3,7 / 3,1	3,7 / 3,3
neuvedeno / 10,5	neuvedeno / 7	12 / 6,9	14 / 7,1	11,2 / 6,3	10 / 4,6	13 / 5,8
neuvedeno / 1,02	neuvedeno / 0,97	1,1 / 0,77	2,9 / 0,65	1,2 / 0,61	neuvedeno / 0,46	neuvedeno / 0,59
Norsko	Norsko	Norsko	Norsko	Skotsko	Norsko	Norsko
Almar Sp. z o.o., Polsko	Almar Sp. z o.o., Polsko	Suempol Sp. z o.o., Polsko	Vega Salmon GmbH, Německo	Macknight Limited, Velká Británie	Contimax S.A., Polsko	Contimax S.A., Polsko
1/8/2016	25/7/2016	3/8/2016	8/8/2016	23/8/2016	21/7/2016	28/7/2016

¹⁾ kyselina eikosapentaenová

²⁾ kyselina dokosaheptaenová

³⁾ Týká se výrobků se zdůrazněným obsahem omega-3 polynenasycených mastných kyselin.

★ vítěz testu

⊙ výhodný nákup

Test Rychlovarné konvice

Rychlovarná konvice je velmi jednoduchý přístroj určený k jedinému účelu, uvařit vodu. Na trhu jsou i konvice, u nichž lze nastavit cílovou teplotu vody například na 90 nebo 80 °C, což se hodí pro přípravu různých druhů čaje. My jsme však do testu zařadili výhradně základní přístroje bez další výbavy. Vybrali jsme 18 modelů různých značek v cenovém rozpětí od 300 do 1800 korun. Kromě samotné konvice jsme v laboratoři nechali prověřit i uvařenou vodu, jestli se do ní neuvolňují nežádoucí látky a jestli nechutná po plastu.

Stovka pod čtyři minuty

d

dobrá rada

Vítězem testu rychlovarných konvic je **Domo DO 9019** (dobře, 500 Kč). Ve srovnání s ostatními modely v testu se jeví jako výhodná koupě, protože nabízí nejlepší poměr mezi výkonem a cenou. Vodu vaří poměrně rychle, nepřevařuje, je tichá, lehká a bezpečná. V uvařené vodě není cítit plast. Kvalita zpracování je však pouze průměrná.

U modelů Tefal KO 330130, ECG RK 1845, Hyundai VK 608 O, Gallet BOU 743, Professor CZ 174, Zelmer CKE 820 a Orava VK 3520 A byly při ochutnávce uvařené vody cítit plastová chuť a zápach, proto je nedoporučujeme ke koupi zvláště citlivým jedincům.

Po uvítání návštěvy většinou na začátku rozhovoru zazní otázka: dáte si čaj nebo kávu? Teplý nápoj je dobrý a rychlý způsob, jak někoho pohostit. V Anglii je pití čaje dokonce jakousi společenskou událostí a žádná návštěva se bez něj neobejde. K přípravě kávy nebo čaje je samozřejmě zapotřebí uvařit vodu (nebo ji alespoň zahřát na vysokou teplotu). A jedním z nejrychlejších způsobů, jak toho dosáhnout, je rychlovarná konvice. Mohli bychom se teď vrhnout do víru diskuze, jestli je rychlovarná konvice opravdu nejrychlejší, nebo zdali jí „ukáže záda“ sklokeramická indukční deska, ovšem to nebylo předmětem našeho zkoumání. Tím byly konvice a uvařená voda.

Vař, konvičko, vař

Vzhledem k velmi úzkému využití není na rychlovarných konvicích moc co zkoušet, tedy alespoň z praktického hlediska. V laboratoři jsme změřili rychlost uvaření jednoho litru a minimálního množství vody, dále délku převařování a posoudili jsme také efektivitu filtru vodního kamene. Pak jsme nechali odborníky ohodnotit snadnost obsluhy, kvalitu zpracování, spotřebu elektrické energie, hlučnost přístroje a jeho bezpečnost. Série bezpečnostních zkoušek zahrnovala elektrickou, teplotní a chemickou bezpečnost a ještě několik dalších speciálních zkoušek, k nimž se dostaneme později.

Začneme asi tím nejdůležitějším, tedy praktickými testy. U tohoto přístroje samozřejmě platí pravidlo, čím rychleji, tím lépe. Vítězem ve sprintu na sto stupňů s jedním litrem vody se stal Braun WK 500, když pomyslnou cílovou pásku protnul za necelé tři minuty (173 s). Na chvostu startovního pole skončila Hyundai VK 608 O, u které se stopky zastavily zhruba po další minutě (235 s). Celkově nejlepší konvice našeho srovnávacího testu Domo DO 9019WK zvládla první disciplínu z praktického čtyřboje za 202 sekund, a skončila tak na třetím místě.

Když jsme zopakovali zkoušku s minimálním množstvím vody, které doporučuje výrobce (jednoduše řečeno jsme naplnili konvici po rysku značící minimum vody), pořadí se trochu změnilo. První místo sice uhájil Braun, ale na druhé se posunul Domo těsně před třetí Tefal. Při vyhodnocení rychlosti vaření minimálního množství vody jsme kvůli porovnatelnosti výsledků

přepočítávali naměřené hodnoty na litr vody – deklarované minimum totiž není u všech konvic stejné.

Převařený var a sběr kamenů

Ve zkoušce převařování vody jsme hodnotili, jak dlouho voda v konvi vře, aniž by nadále rostla její teplota. Jinými slovy jsme měřili dobu, kdy konvice běží zbytečně. V této disciplíně byl zmíněný Braun naopak nejhorší, protože převařuje vodu devět sekund. Nebýt toho, byl by ve zkoušce vaření vody ještě rychlejší. Také Bosch TWK 6001 nechává vroucí vodu zbytečně bublat dalších sedm sekund. Ostatní konvice se vypnou okamžitě nebo nanejvýš do tří sekund po dosažení bodu varu.

Praktický čtyřboj završil závod ve „sběru“ vodního kamene. Jediný povolený nástroj byl filtr, do kterého měla každá konvice za úkol nasbírat v průběhu dvaceti cyklů co největší množství vodního kamene (konvici jsme dvacetkrát naplnili jedním litrem vody a tu uvařili). Do hodnocení jsme promítli také provedení a praktickou stránku filtru, tedy jeho umístění, velikost, jemnost sítky, snadnost vyjmutí a navrácení.

Většinou jsme rozdávali velmi dobré nebo dobré známky. Efektivita filtrů byla vysoká, což znamená, že zadržely hodně vodního kamene. Konvice Rohnson R-754 a Orava VK 3520 A však tak úspěšné nebyly. Za nízkou efektivitou filtru modelu Orava stojí jeho malé rozměry, malá jemnost sítky, která tak nedokáže zachytit nejmenší vodní kamínky, a fakt, že voda může při nalévání filtr minout. V případě konvice Rohnson snížilo známku kromě malé jemnosti sítky i obtížné vyjímání filtru.

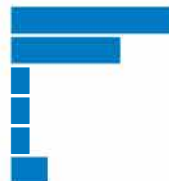
Jak testujeme

podrobný postup testu
rychlovarných konvic najdete
na www.dtest.cz/konvice

Jak hodnotíme

grafická skladba celkového hodnocení
rychlovarných konvic

praktické zkoušky 45 %
obsluha 30 %
hlučnost 5 %
spotřeba energie 5 %
bezpečnost 5 %
zpracování 10 %

Vůbec nejhorší známku však dostal Electrolux, v jehož filtru nebyly po vodním kameni ani památky. To znamená, že skončil na dně konvice nebo v hrnečku, a to zrovna není to pravé ořechové.

Obsluha a spol.

Při hodnocení obsluhy jsme sledovali, jak snadno se konvice plní, například jestli je nutné otevírat víko, nebo ji lze jednoduše naplnit přes výlevku. Některé konvice jsou pro pohodlné otevírání víka vybaveny tlačítkem, ovšem ne všechna fungují stoprocentně a víko zcela otevřou. Které fungují dobře a kterým je naopak třeba napomoc, to se dozvíte v podrobném popisu jednotlivých výrobků na dalších stranách.

Dále jsme známkovali pohodlnost uchopení konvice a manipulaci s ní – tam většinou žádné problémy nebyly. Při hodnocení snadnosti nalévání jsme zjistili, že kvůli netěsnosti víka voda u některých konvic nekontrolovaně vytéká nejen „zobáčkem“ (hubicí), ale také zpod víka. Při zkouškách čištění se zase ukázalo, že u některých konvic je problém vyčistit vnitřek kvůli úzkému hrdlu nebo obtížně přístupným místům.

Při pohledu na výsledky zkoušky spotřeby elektrické energie to může vypadat, že jsme někde udělali chybu a omylem zkopirovali jeden výsledek ke všem konvicím. Všechny totiž mají stejné procento. V rámci této zkoušky jsme však hodnotili pouze spotřebu v režimu stand-by, tedy když je přístroj zapojen do zásuvky, ale není v provozu. Spotřebu v provozu jsme zohlednili ve zkoušce vaření litru vody. Na rozdíl od mnoha jiných domácích spotřebičů mají všechny testované rychlovarné konvice v režimu stand-by „zavřené kohoutky“, což je pro uživatele jistě dobrá zpráva.

Hlučnost konvic jsme posuzovali jak objektivní metodou, tedy pomocí přístroje umístěného půl metru před zapnutou konvicí, tak subjektivně, kdy hladinu hluku hodnotili tři experti. V řeci čísel se rozpětí hluku pohybovalo od zhruba 62 do 69 decibelů, ale subjektivní poznatky laboratorních expertů se příliš nelišily. Hluk všech konvic shledali jako neobtěžující.

Bezpečnost na všechny způsoby

Testování bezpečnosti rychlovarných konvic zahrnuje například bezpečnost elektrickou, kdy ověřujeme,

jestli obsluha může přijít do styku s takzvanými živými částmi přístroje, lidově řečeno, jestli může dostat ránu elektrickým proudem. V této oblasti jsme žádné problémy nezaznamenali. Při ověřování teplotní bezpečnosti jsme však několik pochybení odhalili. U konvice Braun WK 500 jsme v okolí tlačítka na otevírání víka a spínacího tlačítka naměřili 68 °C, tlačítko na otevření konvice Zelmer se zahřálo na 75 °C a držadlo konvice Orava mělo v oblasti spínacího tlačítka až 80 °C. Při tak vysokých teplotách hrozí popálení.

Při ověřování chemické bezpečnosti jsme konvice, respektive vodu v nich uvařenou, nechali v laboratoři otestovat na přítomnost polycyklických aromatických uhlovodíků (PAH), zpočátku hoření, těžkých kovů a bisfenolu A. Ačkoliv jsme ve vodě nějaké látky našli, například jeden z PAHů fenantren, šlo o tak malá množství (laboratoř použila výraz ultra stopové množství), že o jejich zdravotním riziku nemůže být řeč. Naměřené hodnoty se pohybovaly v řádech desetin nebo jednotek nanogramů a hluboko pod unijními limity pro pitnou vodu – představu v jedné cigaretě člověk přijme zhruba 25 nanogramů bisfenolu A.

Z těžkých kovů se v některých vzorcích objevily například měď, chrom nebo nikl, ale i jejich koncentrace se pohybovaly v řádech mikrogramů a stále bezpečně pod stanovenými limity. Ve zkoušce uvolňování nežádoucích látek do vody tedy všechny testované konvice uspěly.

Pouze pro rychlovarky

Známka za další bezpečnostní testy v sobě zahrnuje hodnocení tří dílčích zkoušek. První z nich sledovala, jak se chová konvice s otevřeným víkem; jestli je vybavena pojistkou, která znemožní její zapnutí. Pouze konvice Braun a Bosch v tomto stavu nelze zapnout, ostatní zarputile vaří a vaří, a protože kvůli otevřenému víku nevědí, kdy mají přestat, asi by vařily dodnes. Jediná Orava se po dosažení bodu varu vypnula sama.

V dalším testu jsme zkoušeli, co udělá zapnutá konvice bez vody. Většina přístrojů deklaruje, že mají ve výbavě pojistku proti vaření naprázdno, ale i ty, které v tomto směru mlčí, jsou bezpečné a samy se po určité době vypnou – v rozpětí 12 až 23 sekund. Z konvic se ve větší či menší míře linul zápach spáleného plastu a stou-

pal kouř, k žádným deformacím však nedošlo.

V posledním testu jsme prověřili, jak si poradí konvice s překročením maximální kapacity. Do každé jsme nalili o dvacet procent více vody a uvedli ji do provozu. Jak je vidět v detailních popiscích jednotlivých modelů, zatímco některé si s tím poradily bez problémů, z jiných s blížícím se varem voda vystříkovala z konvice ven a případně i tekla na základnu.

Čichám, čichám plast

Používání plastových rychlovarných konvic je opředené jakousi záhadou, kterou jsme se pokusili vyřešit. Možná jste se také setkali s tím, že některé nové konvice nepříjemně zapáchají. Výrobci doporučují, abyste před prvním použitím konvici několikrát vyvařili a tím ji nepříjemného zápachu zbavili, ale jak víme od našich čtenářů, někdy to nezabírá. Nepomáhá ani ocet, ani kyselina citrónová. Nepříjemný zápach se navíc může přenést do vody,

ovlivnit její chuť a tím i požitek z kávy nebo čaje.

Převařenou vodu ze všech konvic jsme proto nechali v laboratoři prověřit chuťovým testem. Ochutnávka probíhala tzv. trojúhelníkovou metodou, kdy každý člen týmu dostal vždy tři kalíšky s uvařenou vodou a měl rozpoznat, který se od ostatních liší. Vzorky obsahovaly vodu uvařenou v testované konvici a vodu uvařenou ve skle. Při testu byla použita destilovaná voda a před ochutnávkou byla každá konvice několikrát převařena. Při ochutnávce jsme nehodnotili, jestli je konkrétní vzorek vody dobrý nebo špatný, ale jestli se od ostatních liší.

U sedmi z celkem 18 testovaných konvic byla úspěšnost rozpoznání odlišného vzorku statisticky vysoká, takže byl posouzen jako pozitivní. Většina ochutnávačů cítila ve vodě z konvice nepříjemný plastový zápach a příchut. Každý člověk má samozřejmě jinou úroveň citlivosti na konkrétní zápachy nebo chutě, a tak je možné, že

právě vy žádný rozdíl nepocítíte (natož pak v ochuceném nápoji). Inkriminované konvice přesto raději nedoporučujeme ke koupi, a to obzvláště citlivým jedincům. Mezi zmiňovanou sedmičku konvic patří: Tefal KO 330130, ECG RK 1845, Hyundai VK 608 O, Gallet BOU 743, Professor CZ 174, Zelmer CKE 820 a Orava VK 3520 A. V jejich případě celkové hodnocení neodpovídá váženému průměru, ale je limitováno.

Odkud se bere?

Hledání zdroje nepříjemné chuti je jako příslovečné hledání jehly v kupce sena. Co je její příčinou se nám bohužel zjistit nepodařilo. Očekávali jsme, že nějaké vodítko nám poskytne chemická analýza vzorků vody, ale ta na konkrétního původce neukázala. Jak už jsme zmiňovali, hledané látky buď nebyly nalezeny vůbec, nebo v tak nízké koncentraci, že by těžko mohla být příčinou zápachu. Pokud se nám podaří v této věci zjistit více, budeme vás o tom informovat. ✖

Domo DO 9019WK
dobře (69 %), 500 Kč

➕ nepřevažuje; účinný filtr vodního kamene; tichá a lehká; snadno se plní a nosí; funkční ochrana proti vaření bez vody (přístroj se vypne po 23 s); překročení max kapacity vody bez problémů; funkční tlačítko na otevírání víka
➖ pomalejší vaření; průměrná plastová konstrukce (plastové části nejsou zcela přesné a někdy do sebe ne zcela zapadají; špatná funkčnost tlačítka na otevírání víka); konvice funguje s otevřeným víkem

Concept RK 2260 bl
dobře (68 %), 500 Kč

➕ nepřevažuje; účinný filtr vodního kamene; tichá a lehká; snadno se plní, nosí a nalévá se z ní; funkční ochrana proti vaření bez vody (přístroj se vypne po 15 s); překročení max kapacity vody bez problémů; funkční tlačítko na otevírání víka
➖ pomalé vaření; obtížné čištění (úzké hrdlo konvice, velmi obtížné vyjmutí filtru vodního kamene); průměrná plastová konstrukce (horší provedení přechodů mezi různými materiály, některé výlisky do sebe ne zcela zapadají, plastové části náchylné k poškrábání); při testu se porouchalo tlačítko On/Off; konvice funguje s otevřeným víkem

Philips HD 4649/00
dobře (66 %), 820 Kč

➕ nepřevažuje; účinný filtr vodního kamene; tichá a lehká; snadno se nosí, čistí a nalévá se z ní; při plnění není nutné otevírat víko; funkční ochrana proti vaření bez vody (přístroj se vypne po 12 s); překročení max kapacity vody bez problémů
➖ pomalé vaření; tlačítko na otevírání víka se při vaření zahřívá; málo zřetelné množství vody; konvice funguje s otevřeným víkem; průměrná plastová konstrukce (některé výlisky do sebe ne zcela zapadají, plastové části náchylné k poškrábání)

Russell Hobbs 22591-70
dobře (66 %), 980 Kč

➕ nepřevažuje; účinný filtr vodního kamene; lehká a velmi tichá; snadno se nosí a nalévá se z ní; dobrá kvalita zpracování konvice; funkční ochrana proti vaření bez vody (přístroj se vypne po 15 s); překročení max kapacity vody bez problémů
➖ pomalejší vaření; obtížná údržba a čištění (úzké hrdlo konvice); chatrná základna; špatně provedené uchycení filtru; konvice funguje s otevřeným víkem

Braun WK 500
dobře (63 %), 1790 Kč

+ rychle vaření litru vody; účinný filtr vodního kamene; snadno se nosí, čistí a nalévá se z ní; při plnění není nutné otevírat víko; konvice nefunguje s otevřeným víkem; funkční ochrana proti vaření bez vody (přístroj se vypne po 15 s); dobrá kvalita zpracování a použité materiály
- pomalé vaření malého množství vody; velmi dlouho převažuje; hlučnější a těžší; při překročení max kapacity voda vystřikuje ven; tlačítko na otevírání víka i spínací tlačítko se při vaření zahřívají; nefunkční systém otevírání víka tlačítkem

Electrolux EEWA 3240
dobře (63 %), 800 Kč

+ nepřevažuje; snadno se plní a nosí; lehká a velmi tichá; s prázdnou konvicí se přístroj vypne po 16 s; překročení max kapacity vody téměř bez problémů; funkční tlačítko na otevírání víka
- pomalejší vaření; neúčinný filtr vodního kamene (malý, malá jemnost sítky, voda může filtr minout); netěsnící víko při nalévání; obtížnější čištění (náchylná k otiskům prstů); průměrná plastová konstrukce (některé výlisky do sebe ne zcela zapadají, plastové části náchylné k poškrábání); konvice funguje s otevřeným víkem

Tefal KO 330130
dobře (62 %), 810 Kč

+ nepřevažuje; účinný filtr vodního kamene; snadno se nosí a čistí; tichá; při plnění není nutné otevírat víko; dobrá kvalita zpracování; funkční tlačítko na otevírání víka; s prázdnou konvicí se přístroj vypne po 21 s; překročení max kapacity vody bez problémů
- těžší; pomalejší vaření; voda chutná a je cítit po plastu; netěsnící víko při nalévání, po nalévání konvice kape; konvice funguje s otevřeným víkem

Eta 0603
dobře (61 %), 500 Kč

+ převažuje minimálně; snadno se nosí, čistí a nalévá se z ní; lehká a tichá; při plnění není nutné otevírat víko; funkční ochrana proti vaření bez vody (přístroj se vypne po 20 s)
- pomalé vaření; po stisknutí tlačítka se víko otevírá pomalu; průměrná plastová konstrukce (některé výlisky do sebe ne zcela zapadají, plastové části náchylné k poškrábání); konvice funguje s otevřeným víkem; při překročení max kapacity voda trochu vystřikuje ven

ECG RK 1845
dobře (60 %), 350 Kč

+ nepřevažuje; účinný filtr vodního kamene; snadno se plní, nosí a nalévá se z ní; velmi lehká; překročení max kapacity vody bez problémů
- pomalejší vaření; voda chutná a je cítit po plastu; hlučnější; nízká kvalita zpracování; při testu se porouchalo tlačítko On/Off; konvice funguje s otevřeným víkem

Zanussi ZWA 1260
dobře (60 %), 600 Kč

+ převažuje minimálně; účinný filtr vodního kamene; snadno se plní, nosí, čistí i nalévá se z ní; tichá a lehká; s prázdnou konvicí se přístroj vypne po 15 s
- pomalé vaření; po stisknutí tlačítka se víko ne zcela otevře; průměrná plastová konstrukce (některé výlisky do sebe ne zcela zapadají, plastové části náchylné k poškrábání); konvice funguje s otevřeným víkem; při překročení max kapacity voda vystřikuje ven

Hyundai VK 608 O
uspokojivě (59 %), 400 Kč

+ nepřevažuje; účinný filtr vodního kamene; snadno se nosí, čistí a nalévá se z ní; tichá; při plnění není nutné otevírat víko
- těžší; pomalé vaření; voda chutná a je cítit po plastu; průměrná plastová konstrukce (některé výlisky do sebe ne zcela zapadají, plastové části náchylné k poškrábání); konvice funguje s otevřeným víkem; při překročení max kapacity voda stříká ven

Sencor SWK 1504 RD
uspokojivě (59 %), 300 Kč

+ nepřevažuje; účinný filtr vodního kamene; snadno se plní a nosí; tichá a lehká; funkční ochrana proti vaření bez vody (přístroj se vypne po 20 s)
- pomalé vaření; nízká kvalita zpracování; konvice funguje s otevřeným víkem; při překročení max kapacity voda stříká ven

Rohnson R-754
uspokojivě (58 %), 500 Kč

➕ převařuje minimálně; snadno se nosí, čistí i se z ní nalévá, poměrně snadno se plní; tichá a lehká; překročení max kapacity vody bez problémů; funkční ochrana proti vaření bez vody (přístroj se vypne po 18 s); funkční tlačítko na otevírání víka

➖ pomalé vaření; nízká účinnost filtru vodního kamene (malá jemnost sítky); konvice funguje s otevřeným víkem

Bosch TWK 6001
uspokojivě (57 %), 810 Kč

➕ účinný filtr vodního kamene; snadno se nosí a čistí; při plnění není nutné otevírat víko; dobrá kvalita zpracování; funkční ochrana proti vaření bez vody (přístroj se vypne po 22 s); překročení max kapacity vody téměř bez problémů

➖ pomalejší vaření; převařuje; po stisknutí tlačítka se víko otevře jen z poloviny; netěsnící víko při nalévání; konvice funguje s otevřeným víkem

Gallet BOU 743
uspokojivě (57 %), 400 Kč

➕ nepřevařuje; účinný filtr vodního kamene; snadno se plní a nosí; velmi lehká a tichá; funkční ochrana proti vaření bez vody (přístroj se vypne po 21 s); funkční tlačítko na otevírání víka

➖ pomalejší vaření; voda chutná a je cítit po plastu; netěsnící víko při nalévání; průměrná plastová konstrukce (některé výlisky do sebe ne zcela zapadají, plastové části náchylné k poškrábání); konvice funguje s otevřeným víkem; při překročení max kapacity voda stříká a vytéká ven

Professor CZ 174
uspokojivě (56 %), 410 Kč

➕ nepřevařuje; účinný filtr vodního kamene; snadno se nosí, čistí a nalévá se z ní; velmi lehká; při plnění není nutné otevírat víko; funkční ochrana proti vaření bez vody (přístroj se vypne po 20 s); překročení max kapacity vody téměř bez problémů

➖ hlučnější; pomalejší vaření; voda chutná a je cítit po plastu; průměrná plastová konstrukce (některé výlisky do sebe ne zcela zapadají, z tlačítka On/Off vychází pára a je dost zahřáté); konvice funguje s otevřeným víkem

Zelmer CKE 820
uspokojivě (56 %), 450 Kč

➕ nepřevařuje; účinný filtr vodního kamene; snadno se plní, nosí a nalévá se z ní; tichá a lehká; funkční tlačítko na otevírání víka; funkční ochrana proti vaření bez vody (přístroj se vypne po 17 s)

➖ pomalé vaření; voda chutná a je cítit po plastu; s filtrem se obtížně manipuluje; průměrná plastová konstrukce (některé výlisky do sebe ne zcela zapadají, plastové části náchylné k poškrábání); tlačítko na otevírání víka se velmi zahřívá; konvice funguje s otevřeným víkem; při překročení max kapacity voda stříká ven

Orava VK 3520 A
dostatečně (33 %), 380 Kč

➕ nepřevařuje; snadno se plní, nosí a čistí; tichá a lehká; ukazatel množství na obou stranách konvice; funkční ochrana proti vaření bez vody (přístroj se vypne po 19 s); funkční tlačítko na otevírání víka

➖ pomalejší vaření; nízká účinnost filtru vodního kamene (velmi malý, malá jemnost sítky); voda chutná a je cítit po plastu; nízká kvalita zpracování; tlačítko On/Off se někdy zasekne; držadlo v oblasti spínacího tlačítka se zahřívá až na 80 °C, což komplikuje nalévání; konvice funguje s otevřeným víkem; při překročení max kapacity voda stříká ven

rychlovarné konvice

	Domo DO 9019	Concept RK 2260	Philips HD 4649	Russell Hobbs 22591-70	Braun WK 500	Electrolux EEWA 3240	Tefal KO 330130
průměrná cena (Kč)	500	500	840	990	1790	800	800
celkové hodnocení	dobře 69 %	dobře 68 %	dobře 66 %	dobře 66 %	dobře 63 %	dobře 63 %	dobře 62 %
praktické zkoušky	dobře 68 %	uspokojivě 59 %	uspokojivě 59 %	dobře 60 %	uspokojivě 54 %	uspokojivě 51 %	dobře 65 %
vaření litru vody	o	o	o	o	+	o	o
vaření minimálního množství vody	o	--	--	—	—	—	—
převařování	++	++	++	++	--	++	++
účinnost filtru vodního kamene	++	++	++	+	++	—	+
plastová pachuč vody ¹⁾	x	x	x	x	x	x	✓
obsluha	dobře 71 %	velmi dobře 82 %	dobře 75 %	dobře 73 %	dobře 71 %	dobře 76 %	dobře 69 %
návod k použití	+	o	+	+	+	+	o
plnění vodou	+	++	o	o	o	++	o
uchopení a přenášení	++	++	++	++	++	++	++
ovládání	++	++	++	++	+	++	++
nalévání	o	++	+	++	+	o	o
čistění	o	—	+	—	+	o	++
uskladnění	+	+	+	+	o	+	o
hlučnost	dobře 74 %	dobře 69 %	dobře 71 %	velmi dobře 81 %	uspokojivě 50 %	velmi dobře 82 %	dobře 77 %
spotřeba energie	velmi dobře 100 %	velmi dobře 100 %	velmi dobře 100 %	velmi dobře 100 %	velmi dobře 100 %	velmi dobře 100 %	velmi dobře 100 %
bezpečnost	dobře 62 %	dobře 62 %	dobře 70 %	dobře 70 %	uspokojivě 50 %	dobře 62 %	dobře 70 %
elektrická	+	+	+	+	+	+	+
teplotní	++	++	++	++	o	++	++
chemická	++	+	+	+	++	++	++
další bezpečnostní testy	+	+	+	+	+	+	+
zpracování	uspokojivě 50 %	uspokojivě 50 %	uspokojivě 50 %	uspokojivě 50 %	dobře 75 %	uspokojivě 50 %	dobře 75 %
technické údaje							
maximální příkon (W)	2200	2200	2400	2400	3000	2200	2400
způsob otevírání víka	manuálně	tlačítkem	manuálně	tlačítkem	tlačítkem	tlačítkem	tlačítkem
rozměry: (v x š x h) (cm)	26 x 23 x 17	23 x 23 x 16	25 x 22 x 16	24 x 20 x 16	26 x 25 x 16	23 x 23 x 16	24 x 21 x 15
délka přívodního kabelu (cm)	75	76	70	67	66	80	74
hmotnost prázdné konve (kg)	0,79	0,65	0,68	0,63	0,91	0,74	0,81
minimální kapacita: deklarovaná / změřená (l)	0,5 / 0,62	0,5 / 0,48	1 šálek / 0,23	0,5 / 0,5	0,5 / 0,45	0,5 / 0,49	0,5 / 0,51
maximální kapacita: deklarovaná / změřená (l)	1,7 / 1,68	1,7 / 1,68	1,7 / 1,7	1,7 / 1,71	1,7 / 1,67	1,5 / 1,5	1,7 / 1,67
odnímatelný filtr vodního kamene	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓
gumové nožičky	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓
ochrana proti vaření bez vody	✓	✓	✓	✓	✓	x	x
ochrana proti vaření s otevřenou konvicí	x	x	x	x	✓	x	x
automatické vypnutí při odejmutí ze základny	x	x	✓	✓	✓	✓	x

klíč:

++	+	o	—	--
velmi dobře 100–80 %	dobře 79–60 %	uspokojivě 59–40 %	dostatečně 39–20 %	nedostatečně 19–0 %

vysvětlivky:

✓ ano x ne

Některá hodnocení jsou limitována, a celkový výsledek proto neodpovídá váženému průměru. Rozpoznaná plastová pachuč uvařené vody a závažné nedostatky v bezpečnosti limitují celkovou známku.

Při shodném celkovém hodnocení pořadí podle abecedy.

ETA 0603	ECG RK 1845	Zanussi ZWA 1260	Hyundai VK 608 O	Sencor SWK 1504 RD	Rohnson R-754	Bosch TWK 6001	Gallet BOU 743	Professor CZ 174	Zelmer CKE 820	Orava VK 3520 A
500	350	600	400	300	500	810	400	380	460	380
dobře 61 %	dobře 60 %	dobře 60 %	uspokojivě 59 %	uspokojivě 59 %	uspokojivě 58 %	uspokojivě 57 %	uspokojivě 57 %	uspokojivě 56 %	uspokojivě 56 %	dostatečně 33 %
uspokojivě 51 %	dobře 70 %	uspokojivě 46 %	dobře 61 %	uspokojivě 57 %	uspokojivě 40 %	uspokojivě 44 %	dobře 61 %	uspokojivě 59 %	uspokojivě 57 %	uspokojivě 54 %
O	O	O	—	O	—	O	O	O	O	O
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
+	++	+	++	++	+	—	++	++	++	++
++	++	+	++	+	O	+	+	+	++	O
x	✓	x	✓	x	x	x	✓	✓	✓	✓
dobře 75 %	dobře 75 %	dobře 75 %	dobře 75 %	dobře 67 %	dobře 76 %	dobře 67 %	dobře 71 %	dobře 73 %	dobře 78 %	dobře 71 %
+	—	+	—	—	O	++	O	—	O	+
O	+	+	O	+	+	O	+	O	+	++
++	++	+	++	++	++	++	++	++	++	++
++	++	+	++	++	+	+	++	++	+	O
+	+	+	++	O	+	O	O	+	++	—
+	O	+	+	O	+	+	O	+	O	+
+	++	+	O	+	+	O	++	++	+	+
dobře 74 %	uspokojivě 47 %	dobře 69 %	dobře 77 %	dobře 75 %	dobře 72 %	uspokojivě 51 %	dobře 71 %	uspokojivě 44 %	dobře 70 %	dobře 74 %
velmi dobře 100 %	velmi dobře 100 %	velmi dobře 100 %	velmi dobře 100 %	velmi dobře 100 %	velmi dobře 100 %	velmi dobře 100 %	velmi dobře 100 %	velmi dobře 100 %	velmi dobře 100 %	velmi dobře 100 %
uspokojivě 50 %	dobře 70 %	dobře 62 %	uspokojivě 50 %	uspokojivě 50 %	dobře 62 %	uspokojivě 50 %	uspokojivě 50 %	dobře 62 %	dostatečně 37 %	nedostatečně 12 %
+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
++	++	++	++	++	++	++	++	+	—	—
+	++	+	+	+	+	+	++	+	+	++
O	+	+	O	O	+	O	O	+	O	O
uspokojivě 50 %	dostatečně 25 %	uspokojivě 50 %	uspokojivě 50 %	dostatečně 25 %	uspokojivě 50 %	dobře 75 %	uspokojivě 50 %	uspokojivě 50 %	uspokojivě 50 %	dostatečně 25 %
2200	2200	2200	2200	2000	2200	2400	2200	2200	2200	2000
tlačítkem	manuálně	tlačítkem	manuálně	manuálně	tlačítkem	tlačítkem	tlačítkem	manuálně	tlačítkem	tlačítkem
23 x 23 x 15	25 x 22 x 15	25 x 22 x 15	27 x 23 x 18	22 x 23 x 17	23 x 22 x 16	27 x 23 x 17	24 x 22 x 16	24 x 20 x 18	24 x 21 x 16	24 x 21 x 17
70	70	79	72	76	73	79	69	71	73	72
0,64	0,56	0,73	0,86	0,64	0,7	0,87	0,59	0,65	0,66	0,6
0,5 / 0,5	0,5 / 0,48	0,5 / 0,5	0,5 / 0,53	0,5 / 0,48	0,5 / 0,53	0,5 / 0,52	0,6 / 0,63	0,5 / 0,48	0,5 / 0,5	0,5 / 0,54
1,7 / 1,69	1,8 / 1,7	1,5 / 1,5	2 / 2,04	1,5 / 1,48	1,7 / 1,67	1,7 / 1,7	1,7 / 1,71	1,7 / 1,64	1,7 / 1,68	2,0 / 2,02
✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓
✓	x	✓	✓	✓	✓	✓	x	✓	✓	x
✓	✓	x	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓
x	x	x	x	x	x	✓	x	x	x	x
x	x	✓	x	x	x	x	x	x	x	x

¹⁾ Při ochutnávce vzorků uvařené vody lidé poznali vzorek z plastové konvice. Jeho chuť a vůně byla hodnocena jako nepříjemná s plastovým aroma.

★ vítěz testu
Ⓢ výhodný nákup

Test

Denní hydratační krémy

Bez vody se nedá žít a podobně, jako se její nedostatek negativně odráží v přírodě, je patrný i na lidské pokožce. Na hydrataci pokožky se podílí řada vnitřních i vnějších faktorů, například životospráva nebo ovzduší, ve kterém žijeme. Podpořit ji mají za úkol také hydratační krémy. Jak se jim to daří a zda je možné očekávat stejné výsledky od dražších i levnějších produktů, prověřil náš test 18 denních hydratačních krémů.

I pleť potřebuje

dobrá rada

Na společném prvním místě skončily **LaRoche Posay Hydreane Legere** (dobře, 845 Kč/100 ml) a **Vichy Aqualia Thermal Light Cream** (dobře, 932 Kč/100 ml). Oba krémy pokožku dobře hydratují, snadno se roztírají a rychle vstřebávají. Neobsahují nežádoucí látky, a tak je můžeme doporučit i alergikům. Označení výhodný nákup si díky kombinaci příznivé ceny a dobrých výsledků odnesl krém **Balea z dm drogerie** (dobře, 109,80 Kč/100 ml). První příčka mu unikla o pouhý jeden procentní bod a s vítězí je srovnatelný. Poslední místo sdílí kvůli nálezu potenciálně rizikových látek **Astrid Intensive** (uspokojivě, 110 Kč/100 ml), **Garnier Skin Naturals** (uspokojivě, 190 Kč/100 ml) a **Ryor** (uspokojivě, 190 Kč/100 ml).

Na stránkách dTestu jste si již mohli přečíst test BB krémů (11/2014), test krémů proti vráskám (6/2014), testy opalovacích krémů (nejnovější 7/2016) a nyní jsme si vzali do parády krémy hydratační. Prověrka 18 jejich zástupců potvrdila teorii, kterou nastínily dřívější testy – levné i drahé výrobky mohou být stejně účinné.

Nabídka univerzálních denních hydratačních krémů je široká. My jsme vybírali primárně přípravky určené pro normální pleť, pokud jsme ale u některé značky takový krém nenašli, zahrnuli jsme do testu také přípravky vhodné pro pleť smíšenou nebo citlivou. Do výběru jsme naopak nezařadili noční krémy ani krémy proti vráskám případně jiné přípravky s užší specifikací.

S kůže na trh

Kůže je největší orgán lidského těla. Zabírá zhruba 1,6 až 1,8 m² povrchu těla dospělého člověka a tvoří asi 6 až 7 % jeho hmotnosti. Aby byla kůže zdravá, je třeba ji hydratovat, tedy dodávat jí potřebnou vláhu.

Hlavním úkolem denních hydratačních krémů je zvlhčování svrchní vrstvy kůže – pokožky. Právě to bylo i hlavní částí našeho testu. Každý krém zkoušela skupina 22 žen a celkem se na této části testu podílelo několik stovek dobrovolnic. Krém používaly po dobu čtyř týdnů a aplikovaly ho dvakrát denně. Schopnost hydratace se ověřovala na vnitřní straně jejich předloktí, kde je pokožka obzvláště citlivá. Dobrovolnice si na jednu ruku nanasly testovaný výrobek, na druhou si pro srovnání aplikovaly produkt, který se v laboratoři osvědčil jako dobrý hydratační krém a dlouhodobě se používá v testech kosmetických výrobků – nazvěme ho standardní krém.

Kromě srovnávání při používání testovaného a standardního krému sledovali laboratorní experti i stav hydratace neošetřené pokožky. Hodnoty naměřené na tomto místě sloužily k vylovení případné změny hydratace, kterou nezpůsobilo používání krému, ale například hormonální změny, vlhkost či teplota vzduchu.

Test probíhal podle standardizované laboratorní metody s využitím speciálního přístroje korneometru. Ten umožňuje měřit přítomnost vody v pokožce na základě proudění elektronů a elektrické kapacity. Laicky řečeno – čím

více je pleť zavodněná, tím lépe vede elektrický proud.

Uhasit žízeň

Pohled do hodnotící tabulky napoví, že výsledky dopadly dobře. 16 z 18 testovaných výrobků si za hydrataci vysloužilo dobrou známku. To v praxi znamená, že se hydratace pokožky od počátku testu ve srovnání s místem neošetřovaným žádným krémem velmi zlepšila. Astrid a Sephora, kterým jsme přiřkli průměrné hodnocení, hydratují pokožku trochu méně než v testu používaný standardní krém.

Stejně jako u testu krémů proti vráskám se i u hydratačních krémů ukázalo, že kvalita nezávisí na ceně. Na první pohled je to patrné i z grafu na str. 31. Pleť zvlhčí dobře výrobky, za které zaplatíte v přepočtu na 100 ml jen něco málo přes stovku (Balea z dm drogerie, Cien z Lidlu) stejně jako ty, které stojí okolo dvou tisíc korun.

Hra na slepou bábu

Laboratorní zkoušky hydratace jsme již tradičně doplnili praktickými testy. Pro zjištění uživatelské přívětivosti jsme krémy rozdali dalším 30 dobrovolnicím. Aby nedošlo k nechtěnému ovlivňování vědomím konkrétní značky, test probíhal takzvanou slepou metodou, kdy ženy nevěděly, jaký krém zkoušejí.

Po týdnu, kdy se mazaly testovaným krémem, vyplnily ženy dotazník, v němž shrnuly své subjektivní pocity a zkušenosti. Vyjádřily se například k tomu, jak dobře se krém roztírá, jakou má konzistenci, jestli není příliš lepivý a jak zvláčňuje pleť. I když se jednotlivé uživatelky v názorech trochu lišily, na nic zásadního si více méně nestěžovaly a jejich hodnocení byla pozitivní.

Jak testujeme

podrobný postup testu denních hydratačních krémů najdete na www.dtest.cz/hydratacni-kremy

Jak hodnotíme

grafická skladba celkového hodnocení kvality denních hydratačních krémů

hydratace 60 %
kosmetické vlastnosti 25 %
účinnost 5 %
údaje na obalu 10 %

Péče o pleť podle Kleopatry a Sissi

Touha po zdravé pleti není výsadou moderní doby. Za kolébku důkladné péče o ni je považován už starověký Egypt. Jeho obyvatelé věnovali pokožce velkou pozornost a nanášeli na ni různé ingredience s hydratačním účinkem, například olivový olej či kadidlo. Velký význam přisuzovali také jejímu čistění. Proslulá královna Kleopatra prý v touze po krásné pleti spotřebovala denně desítky litrů oslího mléka, ve kterém se koupala. Římané se zase dlouhé hodiny natírali vzácnými oleji.

Naopak středověk péči o pokožku příliš nakloněn nebyl. Změnu přinesly až renesance a baroko, kdy byla trendem alabastrová pleť, považovaná za znak aristokratického původu. Zejména movitější ženy tehdy věnovaly krášení hodně času, namísto krému ale používaly hlavně bílý pudr, který měl dosáhnout kýženého efektu světlé barvy pleti. Jeho propagátorkou byla anglická královna Alžběta I. Stejně jako Kleopatra nezanedbávala čistění a odličování – používala k němu kravské mléko nebo pálenku. To dcera Marie Terezie, francouzská královna Marie Antoinetta, používala k dosažení dokonalé pleti speciální masku z vajec a koňaku. Ani porcelánová pleť ji však nezachránila před gilotinou.

Sissi, manželka císaře Františka Josefa I., byla prý péči o svůj zevnějšek tak posedlá, že jí věnovala většinu dne. Hladkou tvář si udržovala nanášením masky z medu a tvarohu, k čistění používala bylinkové vody třeba z heřmánku nebo levandule. Stejně jako francouzskou královnu ale ani ji krásná pleť nezachránila před násilnou smrtí.

Jasný favorit

Nejlepší celkovou známku od nich získal krém Cien z Lidlu. Dobře se roztírá, nemá příliš tekutou ani tuhou konzistenci a rychle se vstřebává. Ženy si také chválily jeho vůni – ze všech testovaných produktů byla nejpříjemnější. Tento krém navíc zanechával pokožku nejvláčnější. Z dalších mezi testujícími populárních krémů můžeme zmínit Vichy, Garnier, LaRoche Posay, Sephoru, Astrid nebo Ryor. Všechny

se lehce roztírají, rychle vstřebávají a zanechaly v dobrovolnicích dobrý celkový dojem.

Naopak nejméně jim vyhovovaly krémy Lavera a Eucerin. Podle zkušeností testujících moc příjemně nevoní, jsou olejnaté a vstřebávají se hůře než ostatní. I když každý krém otestovalo mnoho žen, je vhodné poznamenat, že posuzování je ryze subjektivní záležitost a co jednomu voní (ať už doslova, či obrazně), druhému třeba nemusí.

S alergií na chemii

Z pohledu na dlouhý seznam látek obsažených v krému se člověku bez chemického vzdělání může zatočit hlava. Abyste nemuseli sami hledat a luštit, zda je, či není ta která přísada riziková a zdali vám nezpůsobí nežádoucí kožní nebo jinou alergickou reakci, zařadili jsme do testu i zkoušky na přítomnost potenciálně rizikových látek. V hydratačních krémech jsme hledali endokrinní disruptory (EDC), tedy chemikálie, které mohou narušovat hormonální systém. Patří mezi ně například parabeny s dlouhým řetězcem (butylparaben nebo propylparaben), které mohou u citlivějších osob způsobit i kontaktní dermatitidu nebo kopřivku. Další látkou, kterou jsme hledali a v případě její přítomnosti snižovali hodnocení, byl methylizothia-

zolinone. Jde o syntetickou antibakteriální látku, jež má v kosmetických přípravcích funkci konzervantu. Je senzibilizující, což znamená, že může zvýšit citlivost na jiné látky. V ojedinělých případech může způsobit podráždění kůže či jinou nežádoucí reakci.

Informativně jsme do tabulky zařadili i údaje týkající se látek, které jsou v rámci EU považovány za potenciální alergen. Jde například o geraniol, citronellol, limonen nebo cinnamal, které by mohly způsobit třeba svědění nebo zarudnutí pokožky.

Koktejl, který neosvěží

I přesto, že dosud není potvrzen negativní vliv těchto látek a jejich použití v kosmetice není zakázáno, řídíme se zásadou, že pokud některé krémy svou funkci plní i bez nich, nejsou nezbytné a mohli by se bez nich obejít všichni výrobci. V potaz je třeba brát také takzvaný koktejlový efekt, kdy se vlivy různých látek, s nimiž přicházíme do kontaktu nejen z kosmetiky, ale také ze stravy a životního prostředí, můžou kombinovat či sčítat. To jsou důvody, proč jsme některým produktům za zkoušku potenciálně rizikových látek snížili hodnocení. Na parabeny doplatily Cien z Lidlu, Astrid, Garnier a Ryor. Methylizothiazolinone zase ubral procenta krémům Eucerin a Clarins.

Jak na dokonalou pleť

Elixír mládí neexistuje a fyziologické stárnutí pleti nezastaví ani ta nejlepší kosmetická péče. Na stavu pokožky se kromě péče o ni podílí i celá řada dalších faktorů. Třeba psychické rozpoložení, ovzduší nebo životospráva.

Pokožka odráží stejně jako další orgány stav naší mysli, a pokud jste neustále ve stresu, nervózní a nevyspali, o krásné pleti si můžete nechat jen zdát. Za suchou kůží může stát i holdování alkoholu. Právě ten totiž negativně ovlivňuje hospodaření organismu s vodou, což se odráží i na stavu pleti. Nepřidá mu ani kouření.

Naopak vitamíny, minerály a stopové prvky jsou látky, za jejichž přísun vám pokožka poděkuje. Pokud k časté konzumaci ovoce a zeleniny, které je obsahují, přidáte i pravidelný pohyb, rozproudíte krev, jež proniká do nejmenějších tkání a zásobuje kožní buňky vším, co potřebují. Po aktivním pohybu vypadá kůže svěží a hladší. Fyzická aktivita navíc příjemně unaví, takže se vám bude lépe usínat. Právě pravidelný a dostatečně dlouhý spánek je tou nejlepší kosmetickou péčí o pleť, která během něj dostatečně zregeneruje.

Anketa mezi odborníky

Alespoň jeden denní krém nejspíše najdete v hygienické výbavě každé ženy i některých mužů. Víte ale, jak správně tyto výrobky používat nebo jak už v obchodě poznat „ten pravý“? Pro odpovědi jsme zamířili k odborníkům na péči o pleť z řad kosmetiček a lékařek-dermatoložek, které se péčí o pleť věnují každý den.

Jak bychom měli pečovat o pleť?

Mgr. Pavlína Vlasáková, Beroun:

Základem je pravidelné čištění, ráno i večer. Vhodné je použít produkty 3 v 1 (pleťové mléko, tonizace, hydratace). Na noc pod hydratační krém použít speciální sérum s vitamíny C a E.

Jitka Černá, Praha: Základem zdravé a krásné pleti je její čištění. Tři kroky, které je nutné provádět dvakrát denně, ráno a večer. Nejprve je potřeba použít čistič, který naruší hydrolipidní film (ten se skládá z produktů mazových

žláz a potu a má rozhodující význam pro stav kůže – poznámka redakce) a odstraní z povrchu pleti nečistoty. Poté je vhodné aplikovat tonikum volené podle typu pleti, které napomáhá kůži dočistit, hydratovat, stáhnout póry a v neposlední řadě také obnovit přirozený kožní film. Nakonec přichází aplikace denního nebo nočního krému dle typu pleti.

Lucie Balogová, Brno: Základem každodenní hygieny je důkladná péče o pleť. Prvním krokem ke krásné pleti je především důkladné čištění, které by se nemělo zanedbávat. Odličení pleti by mělo patřit k tomu nejdůležitějšímu v procesu péče o pleť. K prvotnímu základu čištění pleti můžeme použít různé druhy odličovačů (mléka, gely, oleje). Jako druhý krok k důkladnému dočištění pleti preferuji použití pleťového tonika, které pokožku zneutrlizuje a osvěží. Třetím krokem je výběr kvalitního krému.

MUDr. Edita Hrušková Štastná, Praha: Nejdůležitější ze všeho je každodenní pravidelnost stejně jako u čištění zubů. Základním kamenem v péči o pleť je důsledné vyčištění od nečistot,

make-upu a odumřelých buněk. K tomu je ideální použít vhodnou micelární vodu, eventuálně odličovací mléko. Tato část je společná pro všechny věkové kategorie. Dále už se musí rozlišit, o jaký typ pleti se jedná – o suchou, smíšenou, či mastnou – s přihlédnutím k jejímu individuálnímu stavu, například sklonu k tvorbě akné, ekzému či různým projevům stárnutí.

Eva Brejchová, Praha: Ranní a večerní rituál péče o pleť by měl být samozřejmou součástí hygieny stejně jako sprcha nebo čištění zubů. Minimum je večer důkladné očištění pleti, použití séra, očního a nočního krému. Základ je tedy večerní čištění pleti kvalitním a nevysušujícím přípravkem. Přes den se na kůži nalepí prach a nečistoty z ovzduší, pokožka se tedy musí očistit i když se nelíčíte. Můžete použít i ten nejdražší krém, ale pokud pleť nebude očištěna, krém do pokožky přes „špínu“ nepronikne.

Pro koho má smysl používání hydratačních denních krémů?

Mgr. Pavlína Vlasáková, Beroun: Používání hydratačních krémů je vhodné pro všechny. Hydrataci potřebuje každý

Malá chemická abeceda

Složení kosmetických přípravků by měl výrobce uvést na obalu podle společného mezinárodního názvosloví INCI. Látky však mají často těžko rozluštitelné názvy, které laikovi nic moc neřeknou. Přinášíme vám výběr několika z nich.

Alkohol (alkohol či etanol). V kosmetice má funkci rozpouštědla pro látky, které by se ve vodě nerozpustily. Není toxický.

Alergeny. Evropská unie označuje za potenciální alergenys vyskytující se v kosmetice 26 chemických látek. Nejčastějšími jsou podle EU Amyl cinnamal, Amylcinnamyl alcohol, Benzyl alcohol, Benzyl salicylate, Cinnamyl alcohol, Cinnamal, Citral, Coumarin, Eugenol, Geraniol, Hydroxycitronellal nebo Isoeugenol. U citlivých osob by použití přípravků s těmito látkami mohlo vyvolat podráždění pokožky.

Endokrinní disruptory. Jde o látky, které jsou spojovány s poruchami imunity, cukrovkou, obezitou nebo některými typy rakoviny. Patří mezi ně například ethylhexyl methoxycinnamate (OMC), látka, která absorbuje UV záření, nebo parabeny s dlouhým řetězcem, butyl- či propylparaben.

Methylizothiazolinone. Syntetická látka, která má v kosmetických přípravcích funkci konzervantu. U citlivějších jedinců může vyvolat alergické reakce.

Parabeny. Látky, které mají v kosmetických produktech zejména bakteriostatickou funkci, díky níž se výrobky nekazí. Některé z nich patří k potenciálním endokrinním disruptorům a objevila se také podezření z jejich spojitosti s rakovinou prsu. Pro tuto teorii však dosud neexistují podložené vědecké důkazy.

neleskne se a po jeho aplikaci máme pocit komfortu. Po použití žádného krému by nemělo dojít ke štípání, svědění, pnutí či zarudnutí. Pokud jsme vybrali ten správný krém k našemu typu pleti, po jeho nanesení by se měl dostavit pocit svěžesti a hebkosti.

typ pleti, nejen suchá, ale i problémová, například aknetická pleť.

Jitka Černá, Praha: Hydrataci potřebuje každá pleť bez ohledu na to, zda je suchá, smíšená, mastná či normální. Můžeme si dnes již vybrat, zda dáme přednost krému, fluidu, nebo použijeme hydratační sérum.

Lucie Balogová, Brno: Používání hydratačního krému doporučujeme pro všechny věkové skupiny. Hydratace pleti je jeden z nejvýznamnějších faktorů odolnosti, ale promítá se i na zevním vzhledu kůže. Množství vody v kůži klesá s přibývajícím věkem a závisí na genetické dispozici a celkovém metabolismu organismu, hormonálních vlivech a vnějších faktorech, ke kterým řadíme vliv vnějšího prostředí na kůži.

MUDr. Edita Hrušková Šťastná, Praha: Kvalitní hydratační krémy obsahují z větší části vodu, která může být z různých minerálních pramenů, a různé složky napomáhající tuto blahodárně působící tekutinu udržet na pleti co nejdéle.

Eva Brejchová, Praha: Použití hydratačních krémů je základ péče o po-

kožku a její buňky. Význam hydratace pleti se dá přirovnat k funkci těla. Bez jídla tělo nějaký čas vydrží, ale bez vody ne. Když se do bazálních buněk nedodá voda, tak se tyto buňky nedělí a nepracují tak, jak mají.

Podle čeho poznáme kvalitní hydratační krém?

Mgr. Pavlína Vlasáková, Beroun: Kvalitní hydratační krém by měl obsahovat rostlinné oleje, které brání ztrátě vody v pokožce, a udrží tak její hydrataci po dobu 24 hodin. Neplatí zde „čím dražší, tím lepší“.

Jitka Černá, Praha: Kvalitní hydratační krém obsahuje látky, které vážou vodu a zajišťují správné napětí pleti. Jsou lehké a většina typů pleti je dobře snáší. Není na škodu si nejdříve krém vyzkoušet ze vzorku.

Lucie Balogová, Brno: Na trhu se objevuje celá řada hydratačních krémů. Při výběru je důležité znát typ a citlivost pleti, na kterou krém nanese. Především doporučuji před nákupem velkého balení vyzkoušet tester. Každé pleti vyhovuje něco jiného. Kvalitní hydratační krém poznáme podle toho, že naše pleť je svěží, jemná, nepne,

i Jak testujeme

Hydratace pokožky

Každý výrobek vyzkoušela skupina 22 žen ve věku od 25 do 66 let. Celkem krémy testovalo 528 žen. Pro vzájemnou porovnatelnost jsme do skupin vybrali dobrovolnice tak, aby v každé byly jak ženy s normální, tak se suchou pleť, kuřačky i nekuřačky.

Testující používaly krém pravidelně dvakrát denně čtyři týdny. Každá účastnice dostala nejen testovaný, ale také referenční produkt, což je kvalitní hydratační krém ověřený laboratorní sloužící pro porovnání výsledků.

Zkoušky probíhaly podle standardizované laboratorní metody s využitím speciálního přístroje korneometru, který na základě proudění elektronů a elektrické kapacity měří přítomnost vody v pokožce. Platí, že čím více je pokožka hydratovaná, tím vyšší je její elektrická kapacita, protože molekuly vody stimulují pohyb iontů. Jednotlivé produkty jsme hodnotili na základě srovnání stavu hydratace pokožky před a po testu a zároveň je porovnávali s referenčním vzorkem.

Kosmetické vlastnosti a účinnost

30 žen při týdenním používání krému jednou denně vyplňovalo dotazník s otázkami týkajícími se kosmetických vlastností a účinnosti. Hodnotily, jak produkt voní, zda se snadno roztírá, má odpovídající konzistenci či jestli se moc nelepí. Ženy se vyjadřovaly i k účinkům, tedy zda z jejich pohledu krém pokožku dobře hydratuje a zvláčňuje.

Údaje na obalu

Hodnocení informací pro spotřebitele uvedených na krabičce a obalu krému. Jde například o adresu výrobce, trvanlivost výrobku nebo čitelnost písma.

Potenciálně rizikové látky

Hodnocení deklarovaného složení (INCI) jednotlivých přípravků tak, jak je uvedeno na obalech. Nežádoucí jsou ty látky, jež byly vyhodnoceny jako potenciálně rizikové z hlediska vlivu na hormonální systém (endokrinní disruptory) a významný potenciální alergen, konzervant methylisothiazolinone, který by u citlivějších jedinců mohl způsobit podráždění pokožky.

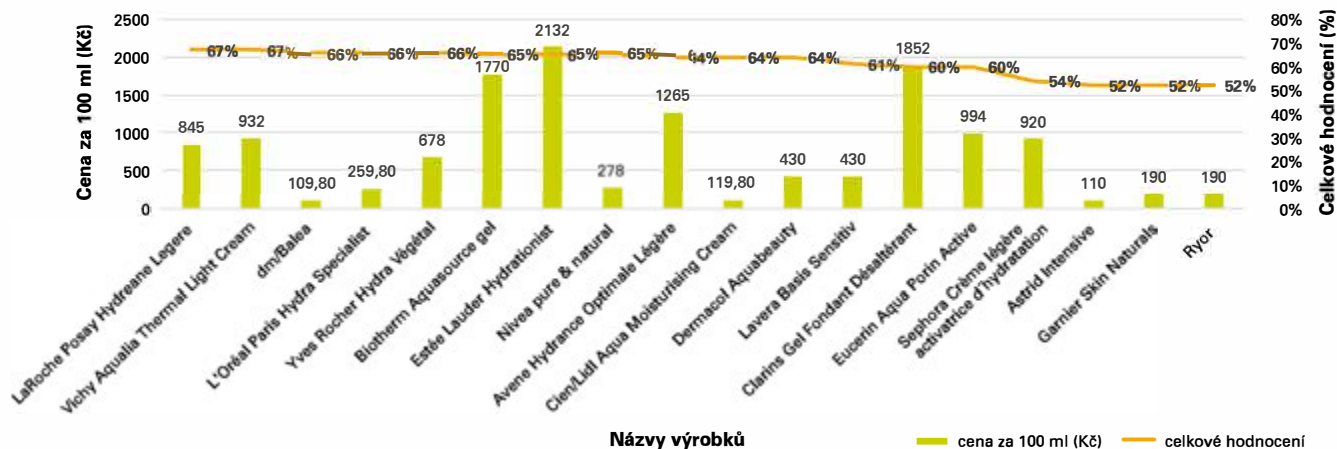
MUDr. Edita Hrušková Šťastná, Praha: Hydratační krémy by měly pleť zavodnit – tedy dodat dostatečné množství vody z vnějšku a chránit ji před vysycháním a nepříznivými vlivy, zejména pokud se člověk pohybuje v klimatizovaných místnostech nebo je vystaven slunečnímu záření.

Eva Brejchová, Praha: Hydratační krémy se vsakují do pokožky poměrně rychle. Důležité však je, zda se pokožka cítí hydratovaná i po hodině, a ne jen bezprostředně po nanesení krému. Kvalitní hydratační krém je schopný hydratovat i spodní vrstvy kůže. ✗

I levný je dobrý

Grafické znázornění celkového hodnocení kvality a ceny hydratačních krémů

Test

Denní hydratační krémy

denní hydratační krémy

	LaRoche Posay Hydreane Legere	Vichy Aqualia Thermal Light Cream	dm/Balea	L'Oréal Paris Hydra Specialist ¹⁾	Yves Rocher Hydra Végétal	Biotherm Aquasource gel	Estée Lauder Hydrationist	Nivea pure & natural
funkční označení	hydratační krém s ter- mální vodou pro citlivou pleť	dynamická hydratace pro normál- ní a smíše- nou pleť	hydratační denní krém pro normální a smíšenou pokožku	hydratační krém	hydratační gel na den a noc	hydratační gel pro normální až smíšenou pleť	Maximum Moisture Creme	zvláčňující denní krém
forma	tuba	kelímek	tuba	kelímek	kelímek	kelímek	kelímek	kelímek
obsah (ml)	40	50	50	50	50	50	50	50
průměrná cena (Kč)	338	466	54,90	129,90	339	885	1066	139
cena za 100ml (Kč)	845	932	109,80	259,80	678	1770	2132	278
celkové hodnocení	dobře 67 %	dobře 67 %	dobře 66 %	dobře 66 %	dobře 66 %	dobře 65 %	dobře 65 %	dobře 65 %
hydratace	dobře 70 %	dobře 70 %	dobře 70 %	dobře 70 %	dobře 70 %	dobře 70 %	dobře 70 %	dobře 70 %
kosmetické vlastnosti	dobře 61 %	dobře 63 %	uspokojivě 58 %	uspokojivě 57 %	uspokojivě 57 %	uspokojivě 57 %	uspokojivě 58 %	uspokojivě 57 %
vůně	+	+	+	o	+	o	o	+
roztíratelnost / konzistence	+ / +	+ / +	+ / +	+ / +	+ / +	+ / o	+ / +	+ / +
rychlost vstřebávání / lepkavost	+ / -	+ / -	+ / -	+ / -	o / o	+ / -	+ / -	+ / -
mastivost / olejnatost	+ / +	+ / +	o / o	+ / +	o / o	+ / +	+ / +	o / o
celkový dojem	+	+	+	+	+	+	+	+
účinnost	dobře 65 %	dobře 70 %	dobře 63 %	dobře 62 %	dobře 61 %	dobře 63 %	dobře 63 %	dobře 60 %
hydratace / zvláčnění	+ / +	+ / +	+ / +	o / +	+ / +	o / +	+ / +	o / +
údaje na obalu	dobře 73 %	dobře 64 %	dobře 63 %	dobře 66 %	uspokojivě 66 %	dobře 63 %	uspokojivě 51 %	dobře 63 %
informace o výrobci ³⁾	++	++	o	++	+	o	-	-
zavádějící tvrzení ⁴⁾	+	-	o	o	+	+	+	+
trvanlivost, použitelnost po otevření	+	++	++	+	+	+	+	+
složení výrobku	o	o	o	o	o	o	o	o
popis výrobku a instrukce k použití	++	++	++	++	++	++	-	++
potenciálně rizikové látky	velmi dobře 100 %	velmi dobře 100 %	velmi dobře 100 %	velmi dobře 100 %	velmi dobře 100 %	velmi dobře 100 %	velmi dobře 100 %	velmi dobře 100 %
deklarované informace								
typ pleti	normální, smíšená, citlivá	normální, smíšená	normální, smíšená	normální, smíšená	normální, smíšená	normální, smíšená	normální, smíšená	normální, smíšená
parfém	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓
potenciální endokrinní disruptory ⁵⁾	x	x	x	x	x	x	x	x
parabeny	x	x	x	x	x	x	x	x
potenciální alergenů (počet) ⁶⁾	x	x	2	7	x	7	x	7
methylisothiazolinone ⁷⁾	x	x	x	x	x	x	x	x

klíč:

++	+	o	-	--
velmi dobře 100–80 %	dobře 79–60 %	uspokojivě 59–40 %	dostatečně 39–20 %	nedostatečně 19–0 %

vysvětlivky:

✓ ano x ne

Některá hodnocení mohou být limitována.

Při shodném celkovém hodnocení pořadí podle abecedy.

Aveve Hydrance Optimale Légère	Cien/ Lidl Aqua Moisturising Cream	Dermacol Aquabeauty	Lavera Basis Sensitiv	Clarins Gel Fondant Désaltérant	Eucerin Aqua Porin Active	Sephora Crème légère activatrice d'hydratation	Astrid Intensive	Garnier Skin Naturals	Ryor ²⁾
lehký hydratační krém	hydratační krém pro všechny typy pleti	hydratační gel-krém	Feuchtigkeit- screme	hydratační krém-gel	intenzivní 24h hydratace	lehký hydratační pleťový krém	hydratační zvláčňující krém	24h hydratační krém	hydratační krém s 24ho- dinovým účinkem a UV filtry
tuba	kelímek	sprej	tuba	kelímek	kelímek	kelímek	kelímek	kelímek	sprej
40	50	50	50	50	50	50	50	50	50
506	59,90	215	215	926	497	460	55	95	95
1265	119,80	430	430	1852	994	920	110	190	190
dobře 64 %	dobře 64 %	dobře 64 %	dobře 61 %	dobře 60 %	dobře 60 %	uspokojivě 54 %	uspokojivě 52 %	uspokojivě 52 %	uspokojivě 52 %
dobře 70 %	dobře 70 %	dobře 70 %	dobře 70 %	dobře 70 %	dobře 70 %	uspokojivě 50 %	uspokojivě 50 %	dobře 70 %	dobře 70 %
uspokojivě 59 %	dobře 66 %	uspokojivě 59 %	uspokojivě 51 %	uspokojivě 59 %	uspokojivě 52 %	dobře 62 %	dobře 60 %	dobře 62 %	dobře 61 %
O	++	+	O	+	O	+	+	+	+
+ / +	++ / ++	+ / +	O / O	+ / O	O / O	+ / +	+ / +	+ / +	+ / +
+ / -	+ / -	+ / -	O / O	+ / -	O / -	+ / -	+ / -	+ / -	+ / -
+ / +	+ / +	+ / +	+ / O	+ / +	+ / O	+ / +	+ / +	+ / +	+ / +
+	+	+	O	O	O	+	+	+	+
dobře 64 %	velmi dobře 80 %	dobře 65 %	uspokojivě 51 %	dobře 63 %	uspokojivě 56 %	dobře 68 %	dobře 70 %	dobře 66 %	dobře 69 %
+ / +	+ / +++	+ / +	O / O	+ / +	O / O	+ / +	+ / +	+ / +	+ / +
dobře 67 %	dobře 64 %	dobře 61 %	dostatečně 39 %	uspokojivě 58 %	uspokojivě 56 %	uspokojivě 53 %	uspokojivě 44 %	dobře 63 %	dobře 72 %
O	--	++	-	-	-	-	O	++	++
O	+	--	--	+	O	+	--	O	-
++	++	++	++	+	+	+	+	+	++
O	O	O	O	O	O	O	O	O	++
++	++	++	-	+	++	-	++	++	++
dobře 64 %	dobře 64 %	dobře 64 %	velmi dobře 100 %	dobře 60 %	dobře 60 %	velmi dobře 100 %	uspokojivě 52 %	uspokojivě 52 %	uspokojivě 52 %
normální, smíšená, citlivá	všechny typy	všechny typy	normální	normální, smíšená	normální, smíšená	normální	normální	normální	normální, smíšená
✓	✓	✓	✓	✓	x	✓	✓	✓	✓
✓	✓	✓	x	x	x	x	✓	✓	✓
x	metyl-, etylparaben	x	x	x	x	x	metyl-, pro- pylparaben	metyl-, pro- pylparaben	metyl-, butyl-, etyl-, propylparaben
x	x	x	7	x	x	x	x	2	4
x	x	x	x	✓	✓	x	x	x	x

¹⁾ Výrobek může být v prodeji i pod názvem L'Oréal Paris Triple Active.

²⁾ V době vydání časopisu už nemusí být v prodeji.

³⁾ Hodnotíme, zda jsou na obalu uvedeny údaje o výrobci, konkrétně adresa, telefon, e-mail a webové stránky.

⁴⁾ například „hypoalergenní“ nebo „dermatologicky testováno“

⁵⁾ Látky, které mohou narušovat hormonální systém.

⁶⁾ 26 látek, které se v rámci EU považují za potenciální alergeny.

⁷⁾ Konzervant; u citlivých osob může způsobit podráždění pokožky.

★ vítěz testu
⊕ výhodný nákup

Test Chytré telefony

Za poslední léta jsme si zvykli, že se o titulu nejlepšího testovaného mobilního telefonu rozhoduje mezi dvěma stále stejnými značkami. Tentokrát je situace trochu odlišná. Jeden z mobilních gigantů se ze souboje o přední příčky sám diskvalifikoval nevídanou výrobní vadou a v současné době více než kdy dříve platí, že špičkový telefon umí vyvinout stále více výrobců. Srovnali jsme 34 dražších i levnějších mobilů otestovaných v posledních šesti měsících. Vítěz testu stojí přes 20 tisíc, obстойný jednodušší telefon ale seženete i za čtyři tisíce korun.

Zostřená konkurence

d dobrá rada
Držitelem pomyslného poháru pro vítěze testu je **Apple** s novými modely **iPhone 7** (dobře, 21 230 Kč za 32GB verzi) a **iPhone 7 Plus** (dobře, 28 770 Kč za 128GB verzi). Mají výborný displej, solidní dílenské zpracování a řadí se k nejlepším fotonobilům na trhu. Disponují optickou stabilizací obrazu a také druhým reproduktorem, který znatelně vylepšil kvalitu zvuku. Rozpaky může vzbuzovat snad jen průměrná výdrž baterie a absence klasického 3,5mm konektoru pro sluchátka. Jen těsně za vítězi skončil výrazně levnější modulární telefon **LG G5** (dobře, 11 890 Kč). Ve většině parametrů s „jablíčky“ drží krok, mírně ale zaostává kvalitou videa. Nejlepším mobilem s cenou pod osm tisíc je **Huawei P9 Lite Dual SIM** (dobře, 6990 Kč). Celkovou dobrou známku si odnesly i ještě výrazně levnější modely, například **LG K10** (dobře, 4540 Kč), **Lenovo Vibe K5 Dual SIM** (dobře, 4500 Kč) nebo **Samsung Galaxy J3 2016** (dobře, 4000 Kč).

rence

Vypadá to, že výrobci mobilních telefonů rádi boří stereotypy. Výběr prémiových modelů se stále rozšiřuje a najdeme mezi nimi i značky, od kterých bychom ještě nedávno takzvaný high-endový chytrý telefon nečekali. K tomu si přičtíme vskutku bohatý sortiment mobilů středních a nižších cenových kategorií a z možností výběru se jednomu může zamotat hlava. S orientací mezi novinkami na mobilním trhu vám může pomoci naše srovnání.

Od posledního testu mobilů, který jsme zařadili do květnového vydání, prošlo laboratoří několik desítek modelů. Z nich jsme do tohoto časopisu vybrali dvaatřicet zajímavých kusů. Jsou mezi nimi skromnější telefony, ale i ty s nejvyššími ambicemi, včetně žhavých novinek od Applu. Otestovali jsme také netrpělivě očekávaný Samsung Galaxy Note 7, který jsme se nakonec kvůli skandálu s explodujícími bateriemi a následnému zastavení výroby a prodeje rozhodli do tabulky nezařadit. Promarněné příležitosti korejského výrobce se věnujeme v samostatném boxu na straně 37.

Testy mobilů patří k těm nejkomplexnějším a nejnáročnějším. Kromě základních vlastností telefonu, jako jsou velikost využitelné paměti, výdrž baterie, výbava nebo citlivost antény, sledujeme také snadnost obsluhy, na níž se podílí například kvalita displeje (rozlišení, kontrast, jas, čitelnost za jasného světla či citlivost, odezva a zoomování), dílenské zpracování nebo odolnost proti pádům, poškrábání a zmoknutí.

Vzhledem k všestrannosti smartphonů jsou nedílnou součástí testu i zkoušky kvality fotoaparátu, videokamery, práce na internetu a rychlosti přenosu dat, ale také kvality navigace nebo jak dobře přístroj poslouží jako hudební přehrávač. Podrobný popis aktuálního testovacího programu naleznete na adrese www.dtest.cz/mobily v sekci Jak testujeme.

Jablečná iParáda

Začneme vítězi našeho srovnání. Představení novinek ze stáje Apple je ve světě mobilních technologií každoročně napjatě sledovanou událostí a letošek nebyl výjimkou. Co iPhone 7 a 7 Plus přináší nového a v čem se liší od svých předchůdců? O rychlejší provoz a efektivnější využití baterie (společně s většími bateriovými články) se stará zbrusu nový čip A10 Fusion. Je pravda, že se s oběma iPhone pracuje velmi plynule a příjemně. Výdrž bate-

rie není nejhorší, ale žádnou revoluci rozhodně nepředstavuje. Provozní doba iPhone 7 Plus v našem testu simulujícím běžné používání dosáhla 20,5 hodiny, menší iPhone 7 vydrží o dvě hodiny méně. Kapacita nejmenší nabízené interní paměti poskočila z 16 na 32 GB, což je vzhledem k applovské tradiční nemožnosti vložení paměťové karty jistě vítaná změna. Apple u svých produktů hodně dbá na kvalitu displeje a fotoaparátu. Obojí patří k naprosté špičce. Fotoaparát většího z obou iPhoneů je navíc vybaven pozoruhodnou novinkou, o které pojednáváme níže.

Zřejmě nejdiskutovanější a nejkontroverznější změnou je u obou nových iPhoneů odstranění klasického 3,5mm vstupu pro sluchátka (takzvaného jacku). Apple tento krok obhajuje tím, že umožnil instalaci větší baterie, zavedení vysokého stupně krytí IP67 (telefony by tak měly bez potíží přežít půl hodiny ve vodě v metrové hloubce, je ale pravda, že vysoký stupeň krytí mají i některé mobily, kterým jack zůstal, příkladem budiž třeba Samsung Galaxy S7. Jeden z testovaných iPhoneů navíc ponor nevydržel. Zkouška ponoření do vody byla prováděna u mobilů, které deklarují vodotěsnost. Na celkovém hodnocení se nepodílí.) a také sofistikovanější verzi zařízení Taptic Engine, které se stará o takzvanou haptickou neboli hmatovou odezvu. To znamená, že například při stisknutí tlačítka Domů máte díky sérii drobných vibrací pocit, jako byste mačkali fyzické tlačítko, přestože je u nových iPhoneů pouze virtuální.

Abyste mohli poslouchat hudbu přes sluchátka, musíte si zvolit jednu z následujících možností. Buď využijete přibalená sluchátka, která lze propojit přes Lightning konektor (iPhone

Jak testujeme

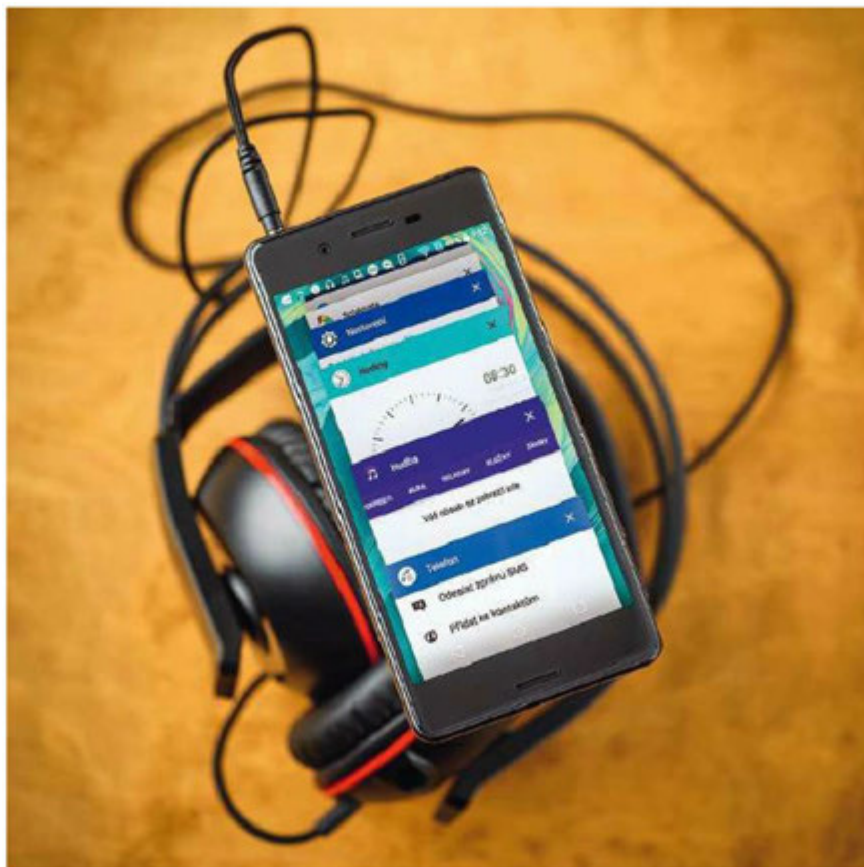
podrobný postup testu chytrých telefonů najdete na www.dtest.cz/mobily

Jak hodnotíme

grafická skladba celkového hodnocení chytrých telefonů

telefon 18%
obsluha 17%
hovory a SMS 15%
fotoaparát a videokamera 20%
hudební přehrávač 10%
internet a e-mail 15%
navigace 5%

nemají klasické micro USB vstupy, ale používají vlastní řešení), použijete bezdrátová, která s iPhone propojíte přes bluetooth, nebo do slotu Lightning připojíte redukci pro klasický 3,5mm vstup. V případě použití konektoru Lightning ale odpadá možnost současného nabíjení a poslouchání (tedy pokud si nedokoupíte poněkud neeleganční adaptér). Bezdrátové nabíjení Apple zatím nepodporuje.

Dva jsou víc než jeden

Fotoaparáty chytrých mobilů dnes umějí obdivuhodné věci. Fotopřístroje skryté v tenoučkých, často jen osm milimetrů silných mobilech, se však chtě nechtě potýkají s fyzikálními limity. Prostor pro evoluci je velmi omezený. Tato potíž některé výrobce přinutila vydat se alternativní cestou. Mnozí odborníci předpovídají, že hitem budoucnosti budou duální fotoaparáty. Z našeho výběru jsou na zadní straně dvěma objektivy osazeny modely Apple iPhone 7 Plus, LG G5, Huawei P9 a P9 Plus. Jednotliví výrobci se ovšem s duálními fotoaparáty vypořádali po svém.

V případě G5 má druhý objektiv široký úhel záběru pro focení panoramatických snímků. Díky tomu můžete fotit široká panoramata, aniž byste se mu-

seli vzdalovat od focené scény. Podobný krok už letos LG podniklo u modelu V10, objektiv u něho ale nainstalovalo na přední stranu, a slouží tak spíše pro focení skupinových autoportrétů.

Huawei kombinuje monochromatický (černobílý) a barevný fotoaparát se stejnou ohniskovou vzdáleností, díky čemuž dokáže zachytit více světla než běžné mobilní fotoaparáty a umožňuje dodatečné přeostrění vyfocené scény. To se hodí třeba pro tvorbu oblíbeného efektu bokeh, kdy je zaostřen pouze focený objekt a pozadí je rozmazáno. Celkové hodnocení kvality fotoaparátu je u obou verzí P9 pouze uspokojivé, experti v laboratoři nicméně Huawei pochválili za zajímavé a inovativní řešení.

U iPhone 7 Plus je standardní objektiv (stejný jako u iPhone 7) doplněn ještě objektivem s delší ohniskovou vzdáleností (jde v podstatě o jakýsi pseudo teleobjektiv). Díky tomu dokáže docílit dvojnásobného optického zoomu. Krátce po uzávěrce tohoto vydání byla vydána aktualizace operačního systému na verzi iOS 10.1, která přináší vylepšení režimu pro focení portrétů. Obecně lze říct, že fotoaparát iPhone 7 a duální fotopřístroj iPhone 7 Plus patří ve světě mobilů k tomu nejlepšímu. Hodnotitelé

si přesto u iPhone 7 Plus postěžovali, že „teleobjektiv“ na rozdíl od primárního širokoúhlého objektivu postrádá optickou stabilizaci obrazu, byť by v jeho případě rozhodně dávala smysl.

S Alcatelom do jiné dimenze

Společnost Alcatel známe spíše jako výrobce levnějších a skromněji vybavených telefonů. Letos se rozhodla rozšířit své portfolio a vydat se na pole mobilů vyšších tříd a nevede si špatně. Alcatel OneTouch Idol 4S je s přehledem nejlepším testovaným telefonem této značky a splňuje všechny podmínky, aby mohl být označen jako top model. Celková kvalita displeje je výsoce nadprůměrná, Alcatel potěšil také povedenými stereo reproduktory, které dokonce překonávají ty od Applu. Rovněž citlivost antény se řadí k nejlepším – na rozdíl od řady soupeřů tak mimo jiné neklesá příjem signálu při běžném držení telefonu u ucha.

Idol 4S samozřejmě není bez chyb. Většina prohřešků nicméně naštěstí není závažná. Kvalitou fotografií a videí na luxusní (a někdy i dvakrát dražší) telefony nestačí a hodnotitelům se příliš nepozdávalo umístění tlačítka zvaného „boom key“ na pravé straně telefonu, kde by uživatel mohl intuitivně hledat vypínač. Samotný účel tlačítka je přitom velmi zajímavý. Telefon umožňuje propojit ho s různými funkcemi a po stisknutí dojde k okamžitému provedení nastavené akce.

U Alcatelu si uvědomili, že aby mohli přetáhnout zákazníky zavedenějším značkám ze segmentu drahých telefonů, musejí přijít s něčím originálním, a tak jako bonus k mobilu přibalili poměrně solidně vypadající brýle pro virtuální realitu, které využijete třeba při hraní her nebo přehrávání 360° videí (nejedná se o kartónové brýle typu Google Cardboard).

Další černí koně

Za zmínku stojí i jiné telefony středních a vyšších cenových relací. LG G5 je modulární – spodní část telefonu je odnímatelná a na její místo lze nainstalovat specializované moduly. Před nedávnem jsme nechali otestovat fotomodul s přídatnou baterií, ze kterého jsme ale moc nadšení nebyli (výsledky jsme zveřejnili v srpnovém vydání). Stejně tak druhý (u nás nedostupný) hi-fi modul se našim zahraničním kolegům až tak nepozdával. Modulární design v provedení LG nás tedy příliš neoslnil. Mnohem důležitější však je, že G5 je výborný telefon a celkovou kvalitou se řadí hned za produkty Apple.

Také Fairphone 2 je modulární, ovšem jiným a praktičtějším způsobem. Vyměnit jdou jednotlivé komponenty (třeba rozbitý displej), čímž lze telefonu výrazně prodloužit životnost. Značka Fairphone obecně cílí na etickou stránku věci, a tak za relativně vysokou cenu nelze očekávat bohatou výbavu nebo vysoký výkon (podrobnější informace viz dTest 7/2016).

Zřejmě nikdo už nepochybuje, že čínské telefony není radno podceňovat. Zemi středu tentokrát nejlépe reprezentuje Huawei. Modely P9 a P9 Plus se rozhodně povedly. U menšího z nich bychom ale přeci jen ocenili lepší citlivost antény a u obou větší odolnost proti poškrábání. Společnosti Huawei patří i značka Honor. Její zástupce Honor 7 také není k zahoezení a snese srovnání i s přístroji, které stojí o deset tisíc více.

Sony představilo novou generaci řady Xperia. Modely Xperia X a Xperia X Performance pokračují v tradici solidních, byť ne zrovna nejlevnějších mobilů. Podobně jako u modelů P9 je potřeba dbát na to, aby nedošlo k poškrábání zadního krytu přístroje.

Traskavý osud Galaxy Note 7

Měla to být vlajková loď, která posílí věhlas značky Samsung. Není se čemu divit, technické specifikace modelu Galaxy Note 7 vypadají na první pohled bombasticky. Je vybaven výborným 5,7palcovým zakřiveným Super AMOLED displejem s rozlišením 2560 × 1440 bodů. Vnitřní paměť telefonu je 64 GB a plynulý chod zajišťuje super-rychlý procesor Exynos. Také fotoaparát se řadí k tomu nejlepšímu na trhu. Samozřejmostí je i vynikající výbava, potěšující je návrat slotu pro paměťové karty. Potud nic nenapovídá tomu, že je Note 7 největším fiaskem ve světě mobilů za poslední roky.

V době, kdy jsme nechali Note 7 otestovat, se světem začaly šířit znepokojivé zprávy o jeho potenciální nebezpečnosti. Výrobní vada způsobila, že se baterie mobilu při nabíjení nadměrně zahřívaly, což v několika případech vyústilo ve vzplanutí. Samsung se snažil problém kvapně řešit, pozastavil prodej a majitele telefonů vyzval k výměně za nové a údajně bezvadné kusy. Nedlouho poté se ukázalo, že nová verze telefonu s baterií od jiného dodavatele trpí stejnými neduhy. Pak už sled událostí nabral rychlý spád. 10. října Samsung opětovně pozastavil prodej a o den později oznámil, že

definitivně končí s produkcí problémového modelu. Zároveň uživatelům důrazně doporučil vypnout původní i „opravené“ produkty a vyměnit je za jiný model, pochopitelně s případnou refundací rozdílu v ceně. Život Galaxy Note 7 tak byl doslova jepičí, k prvním zákazníkům se dostal teprve v druhé půli srpna. Samsung samotný však jeho odkaz pocítí ještě nadlouho dopředu. Podle odhadů některých analytiků by ho tato eskapáda mohla vyjít na více než 410 miliard korun.

Právě z důvodu ukončení výroby a prodeje jsme se rozhodli Galaxy Note 7 nezařazovat do výsledkové tabulky. Společně s Huawei P9 Plus by se dělil o celkové čtvrté místo. Nebýt neúspěchu v pádovém testu, kdy jsme po padesáti otočeních v bubnu u obou zkoušených exemplářů zaznamenali praskliny v hodní levé části displeje, bojoval by o nejvyšší příčky. V na-prosté většině ostatních sledovaných parametrů potěšil. Získal nejvyšší možné hodnocení za displej. Obraz je ostrý, jasný a kontrastní a odezva displeje vynikající. Má také obstojný zvuk a v hodnocení fotoaparátu a kamery šlape na paty iPhone 7. Celkově o modelu Note 7 můžeme říct, že to mohl být výborný telefon. Mohl. To by ovšem výrobce nesměl zanedbat tak základní věc, jako je bezpečnost.

A co něco levnějšího?

V textu jsme se zatím věnovali především dražším top modelům. Pozornost si ale jistě zaslouží i výrazně levnější telefony. Z celkově dobře hodnocených modelů stojí nejméně Vodafone Smart Prime 7, který vás přijde zhruba na tři tisíce korun. Samsung díky mobilům J7, J5 a J3 potvrzuje, že umí stavět slušné produkty za rozumnou cenu. Doporučit můžeme i Lite verzi Huawei P9, Asus Zenfone Max (u něj ale pozor na pády, během pádových zkoušek v otočném bubnu se oběma testovaným exemplářům rozbil displej) a další telefony s celkovou dobrou známkou. Výhodná cena se pochopitelně promítá v horší výbavě, nižší kvalitě displeje nebo menší interní paměti.

Poslední dvě pozice v tabulce obsadily nejlevnější testované přístroje LG K4 a Acer Liquid M330, které jsou ve všech ohledech průměrné až podprůměrné. Mají zastaralé displeje s nízkým rozlišením (480 × 854 bodů)

a malou interní paměť. Jelikož operační systém a předinstalované aplikace u LG zabírají mnoho místa, skutečně využitelná paměť se rovná pouhým 4 GB. Při focení si K4 i Liquid M330 vedly pouze dostatečně. Dodejme však, že základní úkony alespoň průměrně zvládnou všechny testované telefony, a tak ani uvedenou dvojici nemůžeme označit za úplnou katastrofu. ✗

www.dtest.cz/mobily

Naše online databáze obsahuje několik stovek nově i dříve otestovaných mobilů, detailnější hodnocení zkoušek a přehled vybavení. Telefony lze třídit a řadit dle různých kritérií a také vzájemně porovnávat. Databázi pravidelně aktualizujeme. Výsledky jsou dostupné předplatitelům.

chytré telefony nad 8000 Kč

	Apple iPhone 7 (32 GB)	Apple iPhone 7 plus (128 GB) ¹⁾	LG G5	Huawei P9 Plus	Sony Xperia X	Sony Xperia X Performance	Alcatel OneTouch Idol 4S
průměrná cena (Kč)	21 230	28 770	11 890	17 990	14 210	18 990	12 000
celkové hodnocení	dobře 78 %	dobře 78 %	dobře 77 %	dobře 76 %	dobře 75 %	dobře 75 %	dobře 74 %
telefon	dobře 68 %	dobře 71 %	dobře 70 %	dobře 76 %	dobře 69 %	dobře 68 %	dobře 79 %
baterie / citlivost antény	o / +	o / +	+ / o	++ / o	o / +	o / ++	+ / ++
paměť	++	++	++	++	++	++	++
výbava a připojení / reproduktor	+ / ++	+ / +	++ / +	++ / o	++ / +	++ / +	++ / ++
zálohování	++	++	+	+	+	+	o
obsluha	velmi dobře 82 %	velmi dobře 84 %	velmi dobře 81 %	velmi dobře 81 %	velmi dobře 81 %	velmi dobře 81 %	dobře 79 %
displej / dotykový displej	++ / ++	++ / ++	++ / ++	++ / ++	++ / ++	++ / ++	++ / ++
běžné použití / zadávání textu	++ / ++	++ / ++	++ / ++	+ / ++	++ / ++	++ / ++	+ / +
odolnost vůči pádu / poškrábání / zmoknutí	++ / + / ++	++ / + / ++	++ / o / ++	++ / o / ++	++ / o / ++	++ / ++ / ++	++ / o / +
dílenské zpracování / mobilita	++ / o	++ / o	o / o	++ / o	++ / o	++ / o	++ / o
hovory a SMS	dobře 76 %	dobře 67 %	dobře 76 %	dobře 71 %	dobře 75 %	dobře 77 %	dobře 69 %
kvalita / obsluha hovorů	o / ++	o / +	+ / ++	+ / +	o / ++	+ / ++	+ / +
SMS	++	+	++	++	++	++	+
fotoaparát a kamera	dobře 74 %	dobře 74 %	dobře 68 %	dobře 64 %	dobře 63 %	dobře 66 %	dobře 61 %
kvalita hlavního / předního fotoaparátu	+ / +	+ / +	+ / +	o / o	o / o	o / o	o / o
kvalita videozáznamu / zvukového záznamu	+ / ++	+ / ++	o / ++	o / +	+ / +	+ / +	o / ++
obsluha / možnosti	++ / ++	++ / ++	+ / ++	+ / ++	+ / ++	+ / ++	+ / ++
hudební přehrávač	velmi dobře 85 %	velmi dobře 85 %	velmi dobře 80 %	velmi dobře 81 %	dobře 78 %	dobře 77 %	dobře 76 %
internet a e-mail	velmi dobře 88 %	velmi dobře 91 %	velmi dobře 89 %	velmi dobře 87 %	velmi dobře 87 %	velmi dobře 87 %	velmi dobře 89 %
internetový prohlížeč / e-mail	++ / ++	++ / ++	++ / ++	++ / ++	++ / ++	++ / ++	++ / ++
rychlost přenosu dat / deaktivace připojení	++ / +	++ / +	++ / ++	++ / ++	++ / ++	++ / ++	++ / ++
navigace	dobře 73 %	dobře 76 %	dobře 74 %	dobře 76 %	dobře 72 %	dobře 70 %	dobře 71 %
technické údaje / vybavení							
operační systém	iOS 10.0.2	iOS 10.0.2	Android 6.0.1	Android 6.0	Android 6.0.1	Android 6.0.1	Android 6.0.1
úhlopříčka displeje (palce / mm)	4,7 / 119	5,5 / 139	5,3 / 134	5,5 / 139	5 / 126	5 / 126	5,5 / 139
rozlišení displeje (pixel)	750 x 1334	1080 x 1920	1440 x 2560	1080 x 1920	1080 x 1920	1080 x 1920	1440 x 2560
rozměry (mm)	138 x 68 x 8,3	158 x 79 x 8,7	150 x 74 x 9,2	152 x 76 x 7,4	143 x 70 x 8,5	144 x 71 x 9	154 x 76 x 8,7
hmotnost (g)	137	188	158	164	153	165	151
interní paměť: deklarovaná / využitelná (GB)	32 / 29,5	128 / 118	32 / 23,5	64 / 54,1	32 / 20,2	32 / 20,2	32 / 23,5
podp. pamět. karet / výměnná baterie / dual SIM	x / x / x	x / x / x	✓ / ✓ / x	✓ / x / x	✓ / x / x	✓ / x / x	✓ / x / ✓
fotoaparát: megapixely / blesk / stabilizace	12 / ✓ / ✓	12 / ✓ / ✓	16 / ✓ / ✓	12 / ✓ / ✓	23 / ✓ / x	23 / ✓ / ✓	16 / ✓ / x
stabilizace obrazu	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓
LTE / NFC / 4K video	✓ / ✓ / ✓	✓ / ✓ / ✓	✓ / ✓ / ✓	✓ / ✓ / x	✓ / ✓ / x	✓ / ✓ / x	✓ / ✓ / ✓
snímač otisků prstů	✓	✓	✓	✓	✓	✓	x
provozní doba při běžném použití (h:min) ²⁾	18:30	20:30	19:30	26:30	18:30	16:30	22:30
SAR – specifická míra absorpce (W/kg) ³⁾	1,4	1,2	0,7	1,5	1,2	0,9	1,1

klíč:

++	+	o	-	--
velmi dobře 100–80 %	dobře 79–60 %	uspokojivě 59–40 %	dostatečně 39–20 %	nedostatečně 19–0 %

vysvětlivky:

✓ ano x ne

Některá hodnocení mohou být limitována.

Při shodném celkovém hodnocení pořadí podle abecedy.

Huawei P9	Honor 7	HTC 10	OnePlus 3	Asus Zenfone 2 Deluxe	Asus Zenfone Zoom	Sony Xperia M5	Acer Liquid Jade Primo	Fairphone 2
13 590	8590	17 580	14 990	8690	14 990	9210	15 500	14 310
dobře 74 %	dobře 72 %	dobře 72 %	dobře 71 %	dobře 67 %	dobře 67 %	dobře 67 %	dobře 65 %	uspokojivě 59 %
dobře 71 %	dobře 66 %	dobře 61 %	dobře 72 %	dobře 67 %	dobře 74 %	uspokojivě 48 %	dobře 62 %	uspokojivě 46 %
++ / -	o / +	+ / -	+ / +	+ / o	+ / +	- / o	o / +	- / o
++	+	++	++	++	++	+	++	++
++ / o	++ / +	++ / +	+ / +	++ / o	++ / o	++ / o	+ / -	++ / o
+	+	o	o	+	+	o	o	-
dobře 78 %	velmi dobře 81 %	dobře 77 %	dobře 79 %	dobře 75 %	dobře 69 %	dobře 78 %	dobře 73 %	dobře 72 %
++ / +	++ / ++	++ / ++	++ / ++	+ / ++	+ / ++	+ / ++	+ / ++	+ / ++
+ / ++	++ / ++	++ / +	+ / +	++ / ++	++ / ++	++ / +	++ / +	++ / +
++ / o / ++	++ / o / ++	++ / o / ++	++ / ++ / ++	++ / ++ / ++	++ / ++ / ++	++ / ++ / ++	++ / o / ++	++ / o
++ / +	++ / o	++ / o	++ / o	+ / -	+ / -	++ / o	+ / o	+ / o
dobře 75 %	dobře 75 %	dobře 74 %	dobře 67 %	dobře 68 %	dobře 61 %	dobře 77 %	dobře 69 %	dobře 67 %
+ / ++	+ / ++	+ / ++	o / +	o / ++	o / +	+ / ++	+ / +	o / +
++	++	++	+	++	+	++	+	++
dobře 62 %	uspokojivě 52 %	dobře 66 %	dobře 62 %	uspokojivě 45 %	uspokojivě 50 %	uspokojivě 48 %	uspokojivě 43 %	uspokojivě 43 %
o / o	o / -	+ / o	+ / -	o / o	o / o	o / o	o / o	o / -
o / +	o / o	+ / +	+ / o	o / ++	o / o	- / o	o / o	o / +
+ / ++	+ / ++	+ / +	+ / ++	o / +	- / ++	o / ++	- / +	o / +
velmi dobře 81 %	velmi dobře 82 %	velmi dobře 81 %	uspokojivě 58 %	velmi dobře 81 %	velmi dobře 81 %	dobře 77 %	dobře 78 %	uspokojivě 55 %
velmi dobře 84 %	velmi dobře 88 %	velmi dobře 84 %	velmi dobře 87 %	velmi dobře 84 %	velmi dobře 83 %	velmi dobře 90 %	velmi dobře 84 %	velmi dobře 80 %
++ / ++	++ / ++	++ / ++	++ / ++	++ / ++	++ / +	++ / ++	++ / ++	++ / +
++ / ++	++ / ++	++ / ++	++ / ++	++ / ++	++ / ++	++ / ++	++ / +	++ / ++
dobře 73 %	dobře 60 %	dobře 69 %	dobře 68 %	uspokojivě 57 %	uspokojivě 54 %	dobře 64 %	dobře 67 %	dobře 62 %
Android 6.0	Android 5.0.2	Android 6.0.1	Android 6.0.1	Android 5.0	Android 5.0	Android 5.1.1	Win 10 Mobile	Android 5.0.1
5,2 / 131	5,2 / 132	5,2 / 131	5,5 / 139	5,5 / 139	5,5 / 140	5 / 126	5,5 / 140	5 / 126
1080 x 1920	1080 x 1920	1440 x 2560	1080 x 1920	1080 x 1920	1080 x 1920	1080 x 1920	1080 x 1920	1080 x 1920
145 x 72 x 7,4	143 x 72 x 10	146 x 73 x 10,1	153 x 75 x 8,7	152 x 77 x 11,5	158 x 79 x 12,4	145 x 72 x 7,8	157 x 76 x 10,2	143 x 73 x 12,1
144	162	160	159	179	205	144	153	174
32 / 25	16 / 10,4	32 / 23,9	64 / 52,8	64 / 54,1	64 / 54,1	16 / 10,8	32 / 29,1	32 / 25,4
✓ / x / x	✓ / x / ✓	✓ / x / x	x / x / ✓	✓ / x / ✓	✓ / x / x	✓ / x / x	✓ / x / ✓	✓ / ✓ / ✓
12 / ✓ / ✓	20 / ✓ / x	12 / ✓ / ✓	16 / ✓ / ✓	13 / ✓ / x	13 / ✓ / ✓	21,2 / ✓ / ✓	21,5 / ✓ / x	8 / ✓ / x
✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	x
✓ / ✓ / x	✓ / x / x	✓ / ✓ / ✓	✓ / ✓ / ✓	✓ / ✓ / x	✓ / ✓ / x	✓ / ✓ / ✓	✓ / x / x	✓ / x / x
✓	✓	✓	✓	x	x	x	x	x
27:30	18:00	21:00	23:00	20:30	20:30	15:30	20:00	13:00
1,4	1,1	0,4	0,4	0,4	0,4	neuvezeno	1,1	0,4

★ vítěz testu

¹⁾ 32GB verze byla v době nákupu přístrojů pro testování beznadějně vyprodaná. Podle informací z laboratoře by výsledky obou verzí byly s největší pravděpodobností srovnatelné.

²⁾ Výdrž baterie při běžném používání (denně hodina volání, tři hodiny používání internetu, půl hodiny navigování, každou hodinu pořízení pěti fotografií bez blesku a přijetí dvou notifikací, zbylý čas v režimu stand-by; připojeno střídavě k wi-fi a mobilní síti).

³⁾ Hodnota specifické míry absorpce vyjadřuje množství energie absorbované živou tkání vystavenou radiofrekvenčním polím. Evropské normy požadují, aby nebyla překročena hranice 2 W/g vztažených na objem tkáně o hmotnosti 10 gramů. Limit byl stanoven na zhruba pětikrát nižší hodnotu, než při které prokazatelně dochází k nepříznivým efektům.

chytré telefony pod 8000 Kč

	Huawei P9 Lite Dual SIM	Asus Zenfone Max	Lenovo Moto G4 Plus Dual SIM	Samsung Galaxy J5 2016	Samsung Galaxy J7 2016	Sony Xperia XA	Lenovo Moto G4 Dual SIM	LG K10
průměrná cena (Kč)	6990	5310	7500	5500	6990	7490	7000	4540
celkové hodnocení	dobře 72 %	dobře 70 %	dobře 69 %	dobře 69 %	dobře 69 %	dobře 68 %	dobře 67 %	dobře 66 %
telefon	dobře 68 %	dobře 70 %	dobře 74 %	dobře 68 %	velmi dobře 81 %	uspokojivě 57 %	dobře 68 %	uspokojivě 54 %
baterie / citlivost antény	+ / ++	++ / +	++ / +	+ / ++	++ / ++	o / +	+ / +	o / o
paměť	+	+	+	+	+	+	+	+
výbava a připojení / reproduktor	++ / +	+ / -	++ / +	++ / o	++ / o	++ / o	+ / +	++ / -
zálohování	+	+	o	+	+	+	-	+
obsluha	dobře 77 %	dobře 74 %	dobře 77 %	dobře 77 %	dobře 70 %	dobře 73 %	dobře 76 %	dobře 69 %
displej / dotykový displej	+ / ++	+ / ++	++ / +	+ / ++	+ / o	+ / ++	++ / +	+ / +
běžné použití / zadávání textu	+ / ++	+ / ++	++ / +	+ / ++	+ / ++	+ / ++	+ / +	+ / +
odolnost vůči pádu / poškrábání / zmoknutí	++ / ++ / ++	o / ++ / ++	++ / ++ / ++	++ / + / ++	++ / + / ++	++ / + / +	++ / ++ / ++	++ / ++ / ++
dílenské zpracování / mobilita	++ / o	+ / -	++ / o	++ / o	+ / o	++ / o	++ / o	++ / o
hovory a SMS	dobře 73 %	dobře 73 %	dobře 68 %	dobře 75 %	dobře 70 %	dobře 74 %	dobře 70 %	dobře 74 %
kvalita / obsluha hovorů	+ / ++	+ / ++	+ / +	o / ++	+ / ++	o / ++	+ / +	o / ++
SMS	++	++	+	++	+	++	+	++
fotoaparát a kamera	uspokojivě 57 %	uspokojivě 50 %	uspokojivě 54 %	uspokojivě 49 %	uspokojivě 51 %	uspokojivě 53 %	uspokojivě 50 %	uspokojivě 48 %
kvalita hlavního / předního fotoaparátu	o / o	o / o	o / o	o / o	o / o	o / o	o / o	o / o
kvalita videozáznamu / zvukového záznamu	o / +	o / +	o / o	o / +	o / o	o / o	o / o	o / o
obsluha / možnosti	+ / ++	o / +	+ / +	o / +	+ / +	+ / ++	+ / +	o / o
hudební přehrávač	velmi dobře 82 %	velmi dobře 81 %	uspokojivě 57 %	dobře 77 %	dobře 77 %	dobře 77 %	uspokojivě 57 %	dobře 74 %
internet a e-mail	velmi dobře 84 %	velmi dobře 84 %	velmi dobře 87 %	velmi dobře 86 %	velmi dobře 81 %	velmi dobře 85 %	velmi dobře 87 %	velmi dobře 86 %
internetový prohlížeč / e-mail	++ / ++	++ / ++	++ / ++	++ / ++	+ / ++	+ / ++	++ / ++	++ / ++
rychlost přenosu dat / deaktivace připojení	++ / ++	++ / ++	++ / ++	++ / ++	++ / ++	++ / ++	++ / ++	++ / ++
navigace	dobře 64 %	uspokojivě 57 %	uspokojivě 48 %	uspokojivě 46 %	uspokojivě 46 %	uspokojivě 57 %	uspokojivě 47 %	dobře 61 %
technické údaje / vybavení								
operační systém	Android 6.0	Android 5.0.2	Android 6.0.1	Android 6.0.1	Android 6.0.1	Android 6.0	Android 6.0.1	Android 5.1.1
úhlopříčka displeje (palce / mm)	5,2 / 132	5,5 / 139	5,5 / 139	5,2 / 132	5,5 / 140	5 / 126	5,5 / 139	5,3 / 134
rozlíšení displeje (pixel)	1080 x 1920	720 x 1080	1080 x 1920	720 x 1280	720 x 1280	720 x 1280	1080 x 1920	720 x 1280
rozměry (mm)	147 x 73 x 7,8	156 x 78 x 11,1	153 x 77 x 10	146 x 73 x 9	152 x 77 x 9	143 x 67 x 8,2	153 x 77 x 10	147 x 75 x 9,9
hmotnost (g)	145	203	155	158	167	136	155	143
interní paměť deklarovaná / využitelná (GB)	16 / 10,3	16 / 10,3	16 / 10,8	16 / 11	16 / 11	16 / 10	16 / 10,9	16 / 11,1
podp. paměť. karet / vým. baterie / dual SIM	✓ / x / ✓	✓ / x / ✓	✓ / x / ✓	✓ / ✓ / x	✓ / ✓ / x	✓ / x / x	✓ / x / ✓	✓ / ✓ / x
fotoaparát: megapixely / blesk / stabilizace	13 / ✓ / ✓	13 / ✓ / x	16 / ✓ / x	13 / ✓ / x	13 / ✓ / x	13 / ✓ / x	13 / ✓ / x	13 / ✓ / x
stabilizace obrazu	✓	✓	x	x	x	✓	x	x
LTE / NFC / 4K video	✓ / ✓ / x	✓ / x / x	✓ / x / x	✓ / ✓ / x	✓ / ✓ / x	✓ / ✓ / x	✓ / x / x	✓ / ✓ / x
snímač otisků prstů	✓	x	✓	x	x	x	x	x
provozní doba při běžném použití (h:min) ¹⁾	23:00	33:30	25:30	21:30	31:00	14:30	26:00	16:00
SAR - specifická míra absorpce (W/kg) ²⁾	1,6	0,5	1,8	1,2	1,4	0,5	1,8	1,5

klíč:

++	+	o	-	--
velmi dobře 100–80 %	dobře 79–60 %	uspokojivě 59–40 %	dostatečně 39–20 %	nedostatečně 19–0 %

vysvětlivky:

✓ ano x ne

Některá hodnocení mohou být limitována.

Při shodném celkovém hodnocení pořadí podle abecedy.

Lenovo Vibe K5 Dual SIM	Samsung Galaxy J3 2016	Alcatel OneTouch Pop 4S	Sony Xperia E5	Vodafone Smart Prime 7	Acer Liquid Z630s	LG K8 4G	Alcatel OneTouch Pop 4	Acer Liquid M330	LG K4
4500	4000	5000	4990	3120	5800	3530	3000	2740	2930
dobře 65 %	dobře 64 %	dobře 60 %	dobře 60 %	dobře 60 %	uspokojivě 59 %	uspokojivě 59 %	uspokojivě 53 %	uspokojivě 51 %	uspokojivě 49 %
dobře 72 %	dobře 60 %	dobře 66 %	uspokojivě 52 %	uspokojivě 49 %	dobře 62 %	uspokojivě 52 %	uspokojivě 59 %	uspokojivě 49 %	uspokojivě 54 %
+ / +	o / +	+ / o	- / o	o / -	+ / -	o / +	o / +	o / +	o / o
+	+	+	+	o	++	-	o	o	o
++ / +	+ / o	++ / o	++ / o	+ / o	+ / o	++ / -	++ / +	+ / -	+ / -
o	+	o	+	o	o	+	o	o	+
dobře 66 %	dobře 71 %	uspokojivě 55 %	dobře 75 %	dobře 73 %	dobře 67 %	dobře 65 %	uspokojivě 58 %	uspokojivě 57 %	uspokojivě 42 %
o / ++	+ / ++	o / ++	+ / ++	+ / ++	+ / ++	+ / o	+ / o	o / o	o / o
+ / +	+ / ++	o / +	+ / ++	+ / +	+ / +	++ / o	o / o	o / o	+ / o
++ / o / ++	++ / + / ++	++ / ++ / ++	++ / ++ / ++	++ / + / ++	++ / ++ / ++	++ / ++ / ++	++ / ++ / ++	++ / + / +	++ / ++ / ++
+ / o	++ / o	o / o	++ / o	++ / o	+ / -	+ / o	+ / o	+ / +	+ / +
dobře 75 %	dobře 75 %	dobře 68 %	dobře 74 %	dobře 73 %	dobře 66 %	dobře 71 %	dobře 69 %	dobře 68 %	dobře 60 %
+ / ++	o / ++	+ / +	o / ++	+ / ++	+ / +	o / ++	+ / +	+ / +	o / o
++	++	+	++	++	+	++	+	+	+
uspokojivě 43 %	uspokojivě 43 %	uspokojivě 42 %	dostatečně 37 %	dostatečně 38 %	dostatečně 34 %	uspokojivě 40 %	dostatečně 29 %	dostatečně 30 %	dostatečně 34 %
o / o	o / o	o / -	- / -	o / -	- / o	o / -	- / -	- / -	- / -
- / o	- / o	o / +	- / o	- / -	- / o	- / o	--- / -	- / -	- / o
o / +	o / +	- / +	o / o	o / +	o / +	o / o	- / +	o / o	o / o
dobře 69 %	dobře 77 %	dobře 76 %	uspokojivě 57 %	dobře 70 %	dobře 70 %	dobře 72 %	dobře 66 %	dobře 70 %	dobře 72 %
velmi dobře 84 %	velmi dobře 86 %	velmi dobře 84 %	velmi dobře 87 %	velmi dobře 84 %	velmi dobře 84 %	velmi dobře 82 %	dobře 74 %	dobře 70 %	dobře 71 %
++ / ++	++ / ++	++ / ++	++ / ++	++ / ++	++ / ++	++ / +	+ / +	+ / +	+ / +
++ / ++	++ / ++	++ / ++	++ / ++	++ / ++	++ / ++	++ / ++	++ / ++	++ / +	++ / ++
uspokojivě 56 %	uspokojivě 46 %	dostatečně 37 %	dobře 60 %	uspokojivě 54 %	uspokojivě 56 %	uspokojivě 54 %	uspokojivě 48 %	uspokojivě 48 %	uspokojivě 40 %
Android 5.1.1	Android 5.1.1	Android 6.0	Android 6.0	Android 6.0.1	Android 5.1	Android 6.0	Android 6.0.1	Win 10 Mobile	Android 5.1.1
5 / 127	5 / 126	5,5 / 139	5 / 126	5 / 126	5,5 / 139	5 / 127	5 / 127	4,5 / 114	4,5 / 114
720 x 1280	720 x 1280	1080 x 1920	720 x 1280	720 x 1280	720 x 1280	720 x 1280	720 x 1280	480 x 854	480 x 854
142 x 71 x 8,7	142 x 72 x 9,1	152 x 77 x 9,1	143 x 70 x 8,9	145 x 72 x 9,2	156 x 78 x 9,3	145 x 72 x 9,7	141 x 71 x 8,9	136 x 67 x 9,9	132 x 67 x 9,9
146	137	153	144	135	167	141	133	141	120
16 / 10,9	8 / 4,77	16 / 10,3	16 / 10,6	8 / 3,98	32 / 25,4	8 / 3,43	8 / 4,02	8 / 7,28	8 / 4,14
✓ / ✓ / ✓	✓ / ✓ / x	✓ / x / ✓	✓ / x / x	✓ / x / x	✓ / ✓ / ✓	✓ / ✓ / x	✓ / ✓ / ✓	✓ / ✓ / ✓	✓ / ✓ / x
13 / ✓ / x	8 / ✓ / x	13 / ✓ / x	13 / ✓ / x	8 / ✓ / x	8 / ✓ / x	8 / ✓ / x	8 / ✓ / x	5 / ✓ / x	4,9 / ✓ / x
✓	x	✓	x	x	✓	x	x	✓	x
✓ / x / x	✓ / ✓ / x	✓ / ✓ / x	✓ / ✓ / x	✓ / x / x	✓ / x / x	✓ / ✓ / x	✓ / x / x	✓ / x / x	✓ / x / x
x	x	✓	x	x	x	x	x	x	x
25:30	20:00	21:00	14:30	18:30	29:30	17:30	19:30	15:30	20:30
0,7	0,5	1,1	0,5	0,8	0,4	1,4	0,9	0,7	0,6

¹⁾ Výdrž baterie při běžném používání (denně hodina volání, tři hodiny používání internetu, půl hodiny navigování, každou hodinu pořízení pěti fotografií bez blesku a přijetí dvou notifikací, zbylý čas v režimu stand-by; připojeno střídavě k wi-fi a mobilní síti).

²⁾ Hodnota specifické míry absorpce vyjadřuje množství energie absorbované živou tkání vystavenou radiofrekvenčním polím. Evropské normy požadují, aby nebyla překročena hranice 2 W/g vztažených na objem tkáně o hmotnosti 10 gramů. Limit byl stanoven na zhruba pětikrát nižší hodnotu, než při které prokazatelně dochází k nepříznivým efektům.

📌 výhodný nákup

Test Dětské vysoké židle

Ideální dětská vysoká židle by měla být bezpečná, praktická z hlediska obsluhy i údržby a měla by se umět přizpůsobit růstu dítěte. Také by měla něco vydržet a při pořizování nezruinovat rodinný rozpočet. Ze 17 otestovaných se takovému ideálu některé modely blíží, ale padla i tři nedostatečná a tři dostatečná hodnocení. Rovnou dodáváme, že design ani vysoká cena zárukou dobré užitné hodnoty výrobku nejsou.

d

dobrá rada

Nejlépe z našich zkoušek vyšla **Chicco Progres 5** (velmi dobře, 5260 Kč). Až na detaily jsou s vítězkou srovnatelné **Babydesign Pepe 2016** (dobře, 2090 Kč) a **Caretero Bistro 2015** (dobře, 2250 Kč), za které necháte v obchodě mnohem méně peněz, a představují tak výhodný nákup. Na chvostu tabulky skončily s nedostatečným hodnocením židličky značek Klupš, Drewex a BabyDan. Důvody pro to byly různé, ale vesměs tak či onak souvisely s nesplněním bezpečnostních požadavků.

Design není všechno

Boj o zákazníka zuří na všech obchodních frontách a sortiment pro děti rozhodně není výjimkou. Jednou z cest, jak spotřebitele zaujmout, je oslnit jej výjimečným a neokoukaným designem výrobků. Výjimečná pak často bývá i pořizovací cena takového zboží. Touto cestou se vydali i někteří výrobci dětských vysokých židliček.

V propagačních materiálech značek Nuna nebo BabyDan se můžete dočíst o oceněních, která za design a inovátorský přístup posbíraly na nejrůznějších výstavách a veletrzích. Z pohledu do naší tabulky ovšem vyplývá, že za mnoho peněz hodně muziky nezískáte. Židlička Nuna Zaaz dokonce můžete najít v databázi nebezpečných výrobků RAPEX na našich webových stránkách, protože bylo zaznamenáno již sedm případů, kdy se oddělila opěrka rukou a dítě vypadlo. V rámci našich testů k tomu sice nedošlo, ale Nuna i tak získala v kategorii bezpečnost za jiná provinění proti normě pouze dostatečnou.

Ještě hůře – s nedostatečnou známkou za bezpečnost – opouštěla laboratoř židlička BabyDan Angel Feast, která je opatřena nevyhovujícím zádržným systémem, u něhož hrozí vyklouznutí dítěte. Popruh vede pouze kolem pasu a otvor na nohy je větší, než povoluje norma.

Když dva dělají totéž...

Pokud si teď říkáte, že není nad starý dobrý jednoduchý „střih“ dřevěných židliček, bohužel můžete být též na omylu. Konstruktivní typ, který v letošním testu reprezentují značky Drewex, Klupš a Newbaby, se objevil už v našich starších testech. Z pěti podobně stavěných modelů byly tehdy dva nedostatečné a jeden dostatečný. V databázi RAPEX pak najdete řadu dalších konstrukčně velmi podobných židliček (například Amal II, Bebiefirst, Bocian, Ardek a další), které představují pro své malé uživatele nemalé riziko úrazu. Pouze v konstrukční „šablone“ ovšem pověstný pes zakopán nebude, protože někteří výrobci dokážou takovou židličku vyrobit dobře. V našem testu je toho příkladem model New Baby Victory, který se v kolonce bezpečnost pyšní velmi dobrým hodnocením.

Normy, bezpečnost a limity

Vzhledem k tomu, kolik prostoru je v tomto textu i testu věnováno bez-

pečnosti, vás může překvapit pohled na grafickou skladbu celkového hodnocení níže na této straně. Bezpečnost se na celkovém hodnocení kvality dětských židliček podílí pouze z 10 %. Je tomu tak proto, že normy jsou pro výrobce věcí pro děti závazné a jejich dodržování by mělo být samozřejmé. Odměňovat výrobce za samozřejmost by pak postrádalo logiku. Protože ale praxe bohužel vypadá jinak, je kategorie bezpečnost pro celkové hodnocení takzvaně limitující. Znamená to, že výrobek nemůže mít lepší celkové hodnocení, než jaká je jeho známka za bezpečnost, a to ani kdyby byl po všech ostatních stránkách skutečně dokonalý.

Co všechno tedy norma výrobcům židliček ukládá? Věru, není toho málo. Velmi podrobně se v ní mluví o všech náležitostech a informacích, které mají spotřebitelé najít v povinně česky psaných návodech (k židličce Klupš byl přiložen návod pouze v polštině). Povinné označování je definováno i pro židličky samotné. Každá by na sobě měla nést trvalé označení s číslem evropské normy ČSN EN 14988-1 + A1:2013, identifikačními údaji výrobce a varováním „Nikdy nenechávejte dítě bez dozoru“ v českém jazyce. Dodržení těchto povinností si může každý spotřebitel snadno zkontrolovat sám. Zjistí-li nějaké nedostatky, mělo by to být pro něj varováním, že výrobce tohoto kusu si zřejmě s normou hlavu příliš nelámá...

Další rozsáhlé statě normy pojednávají o předepsaných parametrech zajišťujících bezpečnost malého uživatele a řeč o nich bude dále v textu. S bezpečností rovněž souvisí i stabilita. Židlička by se neměla převrhnout ani když se z ní dítě bude naklánět nebo si do ní bude chtít samo vlézt. Testy stability dopadly ve zkušebně našťásti dobře. Norma dále řeší také odolnost židličky, která musí zůstat například po případných pádech (simulovaných údery testovacího kladiva) neporušená a stabilní. Touto zkouškou neprošel jako jediný Drewex, u něhož došlo ve spodní části k rozklížení dřevěných dílů.

Důvěřuj, ale prověřuj

Některé normy dané požadavky na konstrukci si můžete prověřit i sami. Na židličkách (i na všem ostatním, co je určeno dětem) nesmějí být žádné ostré hrany, ořepy nebo nezaoblené vyčnívající části. Před koupí přejedte rukou po všech dostupných

povrchů stoličky a přesvědčte se, že nikde nic netrčí. V našem testu jsme u žádného výrobku nic takového nezjistili.

Dále si vezměte obyčejnou tužku (o průměru mezi 7 až 12 mm), která bude simulovat dětské prstíky, a zjistěte, jestli ji dokážete zastrčit do nějakého otvoru nebo mezery, na které může dítě sedící v židli dosáhnout. Vejde-li se někam tužka, hrozí tam i uvíznutí prstů dítěte. V naší zkušebně byly takové mezery zjištěny u sedaček Nuna, Ikea Blames a Peg Pérego.

Další, čeho byste si mohli všimnout, jsou oddělitelné malé části, které by dítě mohlo vdechnout nebo spolknout. Příkladem takového malého předmětu může být plastová cedulka se značkou firmy Drewex, kterou dítě může s nepříliš velkým úsilím odlepit.

Poměrně samozřejmé je, že židličky musejí mít spolehlivý buď aktivní, nebo pasivní zádržný systém, jehož posláním je zabránit vypadnutí dítěte. Pod pojmem aktivní zádržný systém rozumíme popruhy. Ty by měly být minimálně tříbodové, jinými slovy musejí obsahovat opasek nastavitelný podle velikosti dítěte a spojený s mezinozním pásem. Ještě lepší jsou pětibodové popruhy, které vedou i přes ramena dítěte. Zajímavé je, že dva kusy téhož modelu Drewex, které jsme pro účely testu zakoupili, neměly ve výbavě stejné kšíry. V jednom případě chyběl mezinozní popruh a ve druhém sice byl, ale nevyhovující. Kšíry by pochopitelně neměly prokluzovat v přezkách pro nastavení velikosti a měly by mít spolehlivou sponu.

Pasivní zádržný systém je v podstatě taková konstrukce židličky, která dítěti zabraňuje sedačku svévolně opustit.

➤ str. 46

Jak testujeme

podrobný postup testu dětských vysokých židlí najdete na www.dtest.cz/detske-zidlicky

Jak hodnotíme

grafická skladba celkového hodnocení dětských vysokých židlí

informace a návod 10 %
bezpečnost 10 %
odolnost 10 %
praktické zkoušky 55 %
vybavenost 15 %

dětské vysoké židle

	Chicco Progres 5	Baby Design Pepe 2016	Caretero Bistro 2015 - Magenta	Gmini Mambo 2016	Stokke Tripp Trapp	Babypoint Gracia	Cam Campione 2016
průměrná cena (Kč)	5260	2090	2250	2550	5200	2470	2770
celkové hodnocení	velmi dobře 83 %	dobře 79 %	dobře 79 %	dobře 79 %	dobře 77 %	dobře 76 %	dobře 76 %
informace a návod k použití	velmi dobře 80 %	velmi dobře 90 %	velmi dobře 85 %	velmi dobře 85 %	velmi dobře 80 %	velmi dobře 90 %	velmi dobře 80 %
bezpečnost	velmi dobře 90 %	velmi dobře 90 %	velmi dobře 90 %	velmi dobře 90 %	velmi dobře 90 %	velmi dobře 90 %	velmi dobře 90 %
konstrukce	++	++	++	++	++	++	++
spolknutelné části	++	++	++	++	++	++	++
zajišťovací mechanismus / zádržný systém	++ / ++	++ / ++	++ / ++	++ / ++	× / ++	++ / ++	++ / ++
boční ochrana	++	++	++	++	++	++	++
opěradlo / polohovatelné opěradlo	++ / ++	++ / ++	++ / ++	++ / ++	++ / ×	++ / ++	++ / ++
přední okraj sedadla	++	++	++	++	++	++	++
kolečka	++	++	++	++	×	×	++
stabilita	++	++	++	++	++	++	++
odolnost	velmi dobře 90 %	velmi dobře 90 %	velmi dobře 90 %	velmi dobře 90 %	velmi dobře 90 %	velmi dobře 90 %	velmi dobře 90 %
praktické zkoušky	velmi dobře 88 %	dobře 78 %	dobře 79 %	velmi dobře 81 %	dobře 79 %	velmi dobře 80 %	dobře 75 %
montáž / nastavování	++ / ++	++ / ++	O / ++	+ / ++	++ / +	++ / ++	O / +
usazování, zajištění a vyndávání dítěte	++	++	++	++	++	++	++
první nastavení zádržného systému	++	O	+	+	++	++	++
komfort dítěte	++	+	++	++	O	++	++
přenášení / skladování	++ / ++	+ / ++	++ / ++	+ / ++	+ / +	+ / +	+ / O
čištění	++	O	+	+	++	+	+
vybavenost	dobře 63 %	dobře 60 %	dobře 60 %	uspokojivě 55 %	uspokojivě 53 %	dostatečně 34 %	uspokojivě 59 %
technické údaje / výbava							
hmotnost výrobku / max. nosnost (kg)	11,8 / 15	9,45 / 15	10,6 / 15	9,6 / neuv.	7,9 / neuv.	5,4 / 15	9,85 / 15
deklarovaný věk (měsíce)	6+	do 36	6–48	6–36	6–36	6–36	5–36
rozměry židličky připr. k používání (v x š x h)	110 x 90 x 60	110 x 87 x 63	103 x 93 x 58	110 x 93 x 59	83 x 65 x 46	104 x 76 x 54	110 x 83 x 58
rozměry židličky ve složeném stavu (v x š x h)	100 x 37 x 53	94 x 42 x 59	86 x 35 x 58	105 x 40 x 56	83 x 48 x 46	104 x 59 x 54	99 x 50 x 58
možnost složení	✓	✓	✓	✓	× ⁵⁾	× ⁵⁾	✓
materiál konstrukce	ocel, plast	ocel, plast	ocel, plast	ocel, plast	dřevo, ocel	plast	ocel, plast
aktivní zádržný systém (popruhy)	✓	✓	✓	✓	×	✓	✓
nožní opěrka / počet poloh	✓ / 3	✓ / 3	✓ / 3	✓ / 2	✓ / 13	✓ / 1	✓ / 3
sedáčka: materiál / nastavitelná výška	plast / ✓	plast / ✓	plast / ✓	plast / ✓	dřevo / ✓	plast / ×	plast / ✓
sedáčka: polohování / počet poloh	✓ / 4	✓ / 3	✓ / 3	✓ / 3	× / 1	✓ / 3	✓ / 3
polstrování sedáčky v zákł. výbavě	✓	✓	✓	✓	×	✓	✓
pultík: materiál / počet poloh zasunutí	plast / 4	plast / 3	plast / 3	plast / 3	plast / 1	plast / 3	plast / 2
kolečka / brzdy	✓ / ×	✓ / ✓	✓ / ✓	✓ / ✓	× / ×	× / ×	2 / ✓
země původu	Itálie	Polsko/Čína	ČR/Polsko	ČR/Čína	Norsko/Slovensko	ČR	Itálie

klíč:

++	+	O	–	--
velmi dobře 100–80 %	dobře 79–60 %	uspokojivě 59–40 %	dostatečně 39–20 %	nedostatečně 19–0 %

vysvětlivky:

✓ ano × ne

Některá hodnocení mohou být limitována. V tomto případě nemůže být celkové hodnocení lepší než hodnocení bezpečnosti a odolnosti.

Při shodném hodnocení kvality pořadí podle abecedy.

Stokke Steps	Hauck Alpha + 2016	Ikea Antilop	New Baby Victory	Ikea Blames	Nuna Zaaz 2016	Peg Pérego Prima Pappa Zero 3	Babydan Angel Feast	Drewex Antos	Klupš Anežka III Safari
5200	1810	499 ¹⁾	1150	1290	6990	3450	11 490 ²⁾	1420	1760
dobře 76 %	dobře 73 %	dobře 66 %	uspokojivě 58 %	dostatečně 30 %	dostatečně 30 %	dostatečně 30 %	nedostatečně 10 %	nedostatečně 10 %	nedostatečně 10 %
velmi dobře 90 %	velmi dobře 90 %	velmi dobře 90 %	velmi dobře 80 %	velmi dobře 90 %	velmi dobře 80 %	velmi dobře 90 %	velmi dobře 80 %	uspokojivě 50 %	dostatečně 25 %
velmi dobře 90 %	velmi dobře 90 %	velmi dobře 90 %	velmi dobře 90 %	dostatečně 30 %	dostatečně 30 %	dostatečně 30 %	nedostatečně 10 %	nedostatečně 10 %	nedostatečně 10 %
++	++	++	++	--	--	--	++	++	++
++	++	++	++	++	++	++	++	--	++
x / ++	x / ++	++ / ++	x / ++	x / ++	++ / ++	++ / ++	++ / --	++ / --	++ / --
++	++	++	++	++	++	++	++	++	++
++ / ++	++ / x	++ / x	++ / x	++ / x	++ / x	++ / ++	++ / x	++ / x	++ / ++
++	++	++	++	++	++	++	++	++	++
x	x	x	x	x	x	++	x	x	x
++	++	++	++	++	++	++	++	++	++
velmi dobře 90 %	velmi dobře 90 %	velmi dobře 90 %	velmi dobře 90 %	velmi dobře 90 %	velmi dobře 90 %	velmi dobře 90 %	velmi dobře 90 %	nedostatečně 10 %	velmi dobře 90 %
dobře 79 %	dobře 75 %	dobře 66 %	uspokojivě 51 %	dobře 65 %	dobře 75 %	velmi dobře 83 %	dobře 73 %	uspokojivě 47 %	uspokojivě 50 %
++ / +	++ / +	++ / o	o / x	++ / o	++ / ++	++ / +	++ / ++	-- / o	-- / --
+	++	++	+	++	+	++	++	—	+
++	+	o	o	o	++	++	+	o	+
o	o	o	+	o	+	++	o	+	+
+ / ++	+ / ++	o / +	o / —	+ / —	+ / ++	++ / ++	o / +	o / o	o / —
++	+	++	o	++	o	+	+	o	++
uspokojivě 40 %	dostatečně 30 %	nedostatečně 18 %	dostatečně 29 %	nedostatečně 16 %	dostatečně 33 %	dobře 62 %	dostatečně 24 %	dostatečně 24 %	dostatečně 30 %
7,95 / 85	7,2 / 90	3,10 / neuв.	7,85 / neuв.	8,85 / neuв.	9,8 / 50	8,2 / 15	7,8 / neuв.	12,2 / neuв.	9,1 / 15
neuв.	neuв.	neuв.	neuв.	neuв.	6+	6+	neuв.	neuв.	6–36
90 x 74 x 50	80 x 56 x 48	90 x 60 x 57	93 x 53 x 47	95 x 64 x 52	90 x 64 x 45	105 x 80 x 55	82 x 65 x 47	104 x 62 x 55	99 x 67 x 54
90 x 61 x 50	x	x	x	95 x 53 x 52	80 x 51 x 45	96 x 40 x 55	70 x 27 x 47	x	x
x ⁵⁾	x	✓	x ⁵⁾	x	x ⁵⁾	✓	✓	x ⁵⁾	x ⁵⁾
dřevo	dřevo, ocel	plast, ocel	dřevo	dřevo	plast	ocel, plast	dřevo, ocel	dřevo	dřevo
✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓ ³⁾	✓
✓ / 5	✓ / 3	x	✓ / 1	✓ / 1	✓ / 1	✓ / 3 ⁴⁾	✓ / 3	✓ / 1	✓ / 1
plast / x	dřevo / ✓	plast / x	dřevo / x	dřevo / x	ocel, plast / ✓	plast / ✓	dřevo / x	dřevo / x	dřevo / x
x / 2 ⁶⁾	x / 1	x / 1	x / 1	x / 1	x / 1	✓ / 5	x / 1	x / 1	✓ / 2
x	x	x	✓	x	✓	✓	x	✓	✓
plast / 1	dřevo / 1	plast / 1	dřevo / 1	plast / 1	plast / 1	plast / 3	x	dřevo / 2	dřevo / 1
x / x	x / x	x / x	x / x	x / x	x / x	✓ / x	x	x	x
Norsko/ Německo	Německo	Španělsko/ Švédsko/ČR	Polsko	Švédsko	Nizozemsko/ Čína	Itálie	Dánsko	Polsko	Polsko

¹⁾ cena za židličku včetně pultíku

²⁾ cena celého setu

³⁾ přítomen pouze u jednoho ze dvou testovaných vzorků

⁴⁾ Lze naklonit.

⁵⁾ Pouze pultík lze odejmout/odšroubovat.

⁶⁾ Dvě polohy značí verzi s vložkou pro malé děti a bez ní.

★ vítěz testu

⊖ výhodný nákup

Obvykle sestává z boční ochrany, zábrany v rozkroku a vodorovného prvku (pultíku), který spolu s mezinožním dílem tvoří dva otvory pro nohy. Otvory pro trup i pro nohy nesmějí být velké, aby se jimi dítě nevyvléklo. Tento požadavek nesplnila židlička BabyDan. V obchodě se něco takového odhaduje těžko, ale šikovné je, pokud je stolička vybavena zasouvacím pultíkem, kterým se dá dítě zajistit (v našem testu jím disponují modely Chicco, Babydesign, Caretero, Gmini, Babypoint, Cam, Peg Pérego a Drewex).

Dalším parametrem, který můžete zkontrolovat sami, je osazení kolečky. Ta smí být maximálně dvě a ocení je hlavně ti, kdo budou s židličkou často manipulovat a přesouvat ji z místa na místo. Některé židle totiž váží přes 10 kg, rekordmanem v našem testu byl Drewex s hmotností 12,2 kg. O brzdách koleček již norma nemluví, ale v praxi se můžou hodit.

Poslední, čemu doporučujeme věnovat při výběru pozornost, je opěrka nohou. Dítě by se o ni mělo při sezení opírat celou plochou chodidel a tak, aby stehna svírala s lýtky pravý úhel. Pak nebude vlivem únavy docházet k narušování správného držení jeho

těla. Pokud má židlička dítěti sloužit od šesti měsíců do tří let věku, jak řada výrobců deklaruje, pak je potřeba, aby bylo možné opěrku nohou posouvat níž a přizpůsobovat ji růstu dítěte. Měla by být také dostatečně široká, aby se na ni vešla chodidla v celé své délce. Z testovaných židliček je zcela bez opěrky nohou Ikea Antilop a dalších šest modelů ji nemá nastavitelnou.

Praktické zkoušky

Kromě ověřování souladu s normou byly součástí našeho testu i praktické zkoušky. V první řadě musel laborant židličky podle návodu sestavit. Nejsnadněji a nejrychleji byl hotový model Nuna, který stál za osm minut. Naopak nejvíce potíží při sestavování bylo u židlí Klupš a Drewex, v obou případech práce zabrala více než půl hodiny. U Klupše byl navíc špatně srozumitelný návod pro montáž opěrky nohou, a pokud je namontována opačně, než výrobce zamýšlel, má tato židlička problémy ve zkoušce stability (viz foto správné montáže opěrky na str. 47).

Další část praktických zkoušek prováděli tři rodiče (dvě ženy a jeden muž) s dětmi ve věku 17 až 20 měsíců. Různé zkušenosti měli u jednotlivých mo-

delů už s prvotním nastavením výšky a sklonu sedačky a nasazením a nastavením pultíku na míru dítěti. To bylo subjektivně nejhorší u modelu Klupš, u nějž činilo všem zkoušejícím značné problémy i první nastavení zádržného systému.

Usazování a vyndávání potomka ze židličky hodnotily zkoušející osoby jako více méně snadné u všech židlí s jedinou výjimkou, kterou byl výrobek firmy Drewex. Komfort dítěte posuzovali subjektivně na základě sledování dítěte. Poměrně logicky vycházejí jako méně pohodlné židličky bez polstrování. Nicméně vezmeme-li v potaz, že by dítě nemělo v sedačce trávit nadbytek času a často má ještě pleny, pak není absence polstrování zas tak zásadním nedostatkem.

Další součástí praktických zkoušek byla manipulace s židličkami, jejich přenášení a snadnost skladování. I rozměrná a těžká židle může být v tomto směru uživatelsky příjemná, pokud má kolečka a dá se složit. To splňují čtyři výrobky s nejlepším celkovým hodnocením v testu Chicco, Babydesign, Caretero a Gmini.

Poslední (ale nikoliv významem) byla zkouška snadnosti čištění. Kdo už má úspěšně za sebou období, kdy se potomek učil jíst sám, může vám barvitě vyprávět, jak se tato výuka odráží na stavu všech předmětů v dosahu dětských ručiček. Dětskou jídelní židli by proto mělo být snadné udržovat v čistotě. V laboratoři všechny exempláře umazali ovocnou přesnídávkou a nasykali do nich drobečky z pečiva a po hodinové přestávce je za pomoci vody a houbičky na nádobí čistili. Relativně nejhůře se myla židlička Babydesign a u modelů New Baby Victory, Nuna Zaaz a Drewex se z některých hůře dostupných míst obtížně odstraňovaly drobečky a nečistoty.

Jak vybírat

Nabídka dětských vysokých židlí je velmi pestrá a různorodá. Než si vyberete model nejvhodnější pro vaše maličké a do vaší domácnosti, budete muset zvážit několik kritérií. Základem jsou kromě ceny hlavně rozměry a skladovatelnost tohoto kusu nábytku. Bydlíte-li v malém bytě, věnujte pozornost možnosti složení židličky a rozměrům ve složeném i rozloženém stavu. Některé modely jsou poměrně prostorově náročné a mohly by v kuchyni či jídelně překážet.

Při správné montáži má opěrka nohou u židličky Klupš přečnívat směrem dovnitř konstrukce.

Ukázka špatně nastavené výšky opěrky pro nohy. Dítě se o ni nemůže opřít chodidly.

Při zkouškách stability se používá 15kilové závaží.

Dále se budete muset rozhodnout pro vhodný konstrukční typ. Některé židličky mají polstrované a polohovatelné sedačky, jež je možné využívat i pro nejmenší děti, které ještě samy neumí sedět. Jiné modely sice „lůžkovou úpravu“ nemají, ale zase s dítětem rostou a poslouží mu až téměř do dospělosti (například Stokke Steps, Hauck a Nuna). Takové ale obvykle nebyvají polstrované a můžou být

méně pohodlné (k některým se dá polstrování dokoupit). Poměrně často se v obchodech můžete setkat i s variantou židle rozložitelné na samostatnou židličku a stůlek. A existují samozřejmě i další variace a kombinace a volba záleží pouze na individuálních preferencích každé rodiny. Ať se ale rozhodnete pro kterékoliv řešení, nepodceňte bezpečnost. Zdraví dítěte za to stojí. ✗

Pamatujte, že:

- dítě má v židličce trávit jen dobu nezbytně nutnou pro nakrmení;
- židlička není určena pro hraní ani odpočinek;
- dítě má být v židličce vždy připoutáno;
- dítě by nikdy nemělo zůstat v židličce samo bez dozoru.

Chicco Progres 5 velmi dobře (83 %), 5260 Kč

➕ vítěz testu; velmi dobrá bezpečnost, odolnost i praktické zkoušky; skládací; vybavená popruhy; výškově nastavitelná; 4polohová polstrovaná sedačka; zasouvací pultík; 3polohová opěrka nohou; kolečka; snímatelný potah

➖ vyšší cena; poměrně těžká (11,8kg)

Babydesign Pepe 2016 dobře (79 %), 2090 Kč

➕ výhodný nákup; velmi dobrá bezpečnost a odolnost; dobrá v praktických zkouškách; skládací; vybavená popruhy; výškově nastavitelná; 3polohová polstrovaná sedačka; zasouvací pultík; 3polohová opěrka nohou; kolečka s brzdami; snímatelný potah; odkládací košík

➖ nesnadné první nastavení zádržného systému; obtížnější čištění

Caretero Bistro 2015 – Magenta

dobře (79 %), 2250 Kč

➕ velmi dobrá bezpečnost a odolnost; dobrá v praktických zkouškách; skládací; vybavená popruhy; výškově nastavitelná; 3polohová polstrovaná sedačka; zasouvací pultík; 3polohová opěrka nohou; kolečka s brzdami; snímatelný potah; odkládací košík

➖ obtížnější montáž; poměrně těžká (10,6kg)

Gmini Mambo 2016 dobře (79 %), 2550 Kč

➕ velmi dobrá bezpečnost, odolnost i praktické zkoušky; skládací; vybavená popruhy; výškově nastavitelná; 3polohová polstrovaná sedačka; zasouvací pultík; 2polohová opěrka nohou; kolečka s brzdami; snímatelný potah; odkládací košík

Stokke Tripp Trapp
dobře (77 %), 5200 Kč

+ velmi dobrá bezpečnost a odolnost; dobrá v praktických zkouškách; výškově nastavitelná sedačka; pultík; 13polohová opěrka nohou

- vyšší cena; není skládací; nemá polstrování; sedačka není polohovací; pultík není zasouvací; nemá kolečka

Babypoint Gracia
dobře (76 %), 2470 Kč

+ velmi dobrá bezpečnost, odolnost i praktické zkoušky; vybavená popruhy; 3polohová polstrovaná sedačka; zasouvací pultík; opěrka nohou; dá se rozložit na samostatnou dětskou židličku a stoleček; snímatelný potah; nízká hmotnost

- není skládací; sedačka není výškově nastavitelná; nemá kolečka

Cam Campione 2016
dobře (76 %), 2770 Kč

+ velmi dobrá bezpečnost a odolnost; dobrá v praktických zkouškách; skládací; vybavená popruhy; výškově nastavitelná; 3polohová polstrovaná sedačka; zasouvací pultík; 3polohová opěrka nohou; kolečka s brzdami; snímatelný potah; odkládací košík

- obtížnější montáž

Stokke Steps
dobře (76 %), 5200 Kč

+ velmi dobrá bezpečnost a odolnost; dobrá v praktických zkouškách; vybavená popruhy a pultíkem; 5polohová opěrka nohou; nosnost 85 kg

- vyšší cena; není skládací; sedačka není výškově nastavitelná ani polstrovaná; nemá kolečka

Hauck Alpha + 2016
dobře (73 %), 1810 Kč

+ velmi dobrá bezpečnost a odolnost; dobrá v praktických zkouškách; vybavená popruhy; výškově nastavitelná sedačka; pultík; 3polohová opěrka nohou; nosnost 90 kg

- není skládací; sedačka není polstrovaná ani polohovatelná; nemá kolečka; pultík je velmi malý

Ikea Antilop
dobře (66 %), 499 Kč

+ velmi dobrá bezpečnost a odolnost; dobrá v praktických zkouškách; vybavená popruhy a pultíkem; nejlehčí ze všech testovaných (3,1 kg); levná

- sedačka není polstrovaná, polohovatelná ani výškově nastavitelná; nemá opěrku nohou a kolečka

New Baby Victory
uspokojivě (58 %), 1150 Kč

+ velmi dobrá bezpečnost a odolnost; polstrovaná sedačka; vybavená popruhy a pultíkem; opěrka nohou; dá se rozložit na samostatnou dětskou židličku a stoleček

- obtížnější montáž i první nastavení zádržného systému; není skládací; hůř se čistí; není výškově nastavitelná ani polohovatelná; nemá kolečka

Ikea Blames
dostatečně (30 %), 1290 Kč

+ velmi dobrá odolnost; dobrá v praktických zkouškách; vybavená popruhy, pultíkem a opěrkou nohou

- konstrukce nesplňuje požadavek normy – nacházejí se na ní otvory a mezery, v nichž hrozí uvíznutí prstů dítěte; není skládací; není výškově nastavitelná; sedačka není polstrovaná ani polohovatelná; opěrka na nohy je tenká a není výškově nastavitelná; nemá kolečka

Nuna Zaaz 2016
dostatečně (30 %), 6990 Kč
+ velmi dobrá odolnost; dobrá v praktických zkouškách; vybavená popruhy, pultíkem a opěrkou nohou; výškově nastavitelná polstrovaná sedačka; nosnost 50 kg
- konstrukce nesplňuje požadavek normy – nacházejí se na ní otvory a mezery, v nichž hrozí uvíznutí prstů dítěte; vyšší cena; není skládací; obtížněji se čistí; nemá kolečka

Peg Pérego Prima Pappa Zero 3
dostatečně (30 %), 3450 Kč
+ velmi dobrá odolnost a praktické zkoušky; skládací; vybavená popruhy; výškově nastavitelná; 5polohová polstrovaná sedačka; zasouvací pultík; 3polohová opěrka nohou; snímatelný potah; kolečka
- konstrukce nesplňuje požadavek normy – nacházejí se na ní otvory a mezery, v nichž hrozí uvíznutí prstů dítěte

BabyDan Angel Feast
nedostatečně (10 %), 11 490 Kč (za set 3v1 s postýlkou a lehátkem)
+ velmi dobrá odolnost; dobrá v praktických zkouškách; skládací; 3polohová opěrka na nohy
- konstrukce nesplňuje požadavky normy na aktivní ani pasivní zádržný systém – hrozí vypadnutí dítěte; vyšší cena (prodává se pouze v setu); sedačka není výškově nastavitelná, polstrovaná ani polohovatelná; nemá pultík; nemá kolečka

Drewex Antos
nedostatečně (10 %), 1420 Kč
+ polstrovaná sedačka; pultík; opěrka pro nohy; dá se rozložit na samostatnou dětskou židličku a stoleček
- konstrukce není odolná – při zkouškách se rozklížila; nesplňuje požadavky normy na malé části; nesplňuje požadavky normy na aktivní ani pasivní zádržný systém – hrozí vypadnutí dítěte; návod neobsahuje všechny potřebné informace; není skládací; sedačka není výškově nastavitelná ani polohovatelná; obtížněji se čistí; nemá kolečka; nejtěžší z testovaných židliček (12,2 kg)

Klupš Anežka III Safari
nedostatečně (10 %), 1760 Kč
+ velmi dobrá odolnost; 2polohová polstrovaná sedačka; pultík; opěrka pro nohy
- přiložený návod není v českém jazyce (pouze polsky); nejasný návod montáže – při chybném namontování opěrky pro nohy je židlička nestabilní; nesnadné první nastavení zádržného systému; mezi-nožní pásek se může snadno vyvléct z opasku a pak hrozí vypadnutí dítěte; není skládací; sedačka není výškově nastavitelná; nemá kolečka

Nebezpečné židličky
V evropské databázi nebezpečných výrobků RAPEX je aktuálně přes 40 vysokých dětských židliček včetně některých z tohoto testu. Než půjdete židličku koupit, zkontrolujte si na adrese www.dtest.cz/nebezpecne-vyroby, zdali se tam vámi vybraný model nenachází. Zajímavé pro vás mohou být i informace, kvůli jakým rizikům se židličky do Rapexu dostávají. Přejemnějším si uděláte lepší představu, co si máte před koupí ohlídat.

Informační servis

Čokolády na vaření

Když se vrhnete do víru předvánočního pečení, většinou dříve nebo později narazíte v receptech na položku čokoláda na vaření. Ačkoliv název evokuje, že jde o speciální typ čokolády, skutečnost je jiná. Pokud se navíc spolehnete pouze na označení „na vaření“, může se stát, že s různými výrobky dosáhnete i rozdílných výsledků. Co vám může pomoci při výběru, je informace o obsahu kakaa a použitém tuku. Nakoupili jsme proto 13 výrobků označených jako čokoláda na vaření a podívali se, co od nich můžeme očekávat.

Čokoláda na vaření svou kulinářskou pouť nejčastěji začíná v misce ve vodní lázni nebo v mikrovlnné troubě, kde se za vyšších teplot rozpouští, aby mohla spočinout na povrchu dezertu. Čokoládový „finiš“ dovede zákusek doladit, na druhou stranu je dobré si přiznat, že stejně tak jej dokáže i zkazit. Výsledek závisí na kvalitě zvoleného výrobku.

Jak jsme se přesvědčili v obchodech, cenu nelze při nákupu považovat za spolehlivé vodítko. Lépe řečeno, neplatí, že 100gramová čokoláda za 15 Kč je horší než stejně velká za 20 Kč. Výraznější cenové rozdíly však bývají ospravedlněny vyšším podílem kakaa a kakaového másla. Zajímavé je, že opravdovou čokoládu lze pořídit levněji

než „nečokoládu“ určenou na vaření (více o nich píšeme na protější straně).

Není všechno čokoláda, co tak vypadá

Při nakupování čokolád na vaření jsme se, jak je naším zvykem, vžili do kůže běžného spotřebitele a přistoupili na možné nástrahy, se kterými se může setkat. Do našeho srovnání jsme zařadili 15 výrobků, které nesou označení „na vaření“, případně jejich obaly vaření nebo pečení nějakým způsobem vyobrazují. Když

© winston / Fotolia

t tip dTestu

První podmínkou pro úspěšný nákup čokolády na vaření je vyhnout se produktům, které čokoládu pouze zdánlivě připomínají. Pokud obal nenese název „čokoláda“, pak jde o její náhražku. Koupí náhražek čokolády neospravedlňuje ani jejich jednotková cena, která je s cenou čokolády srovnatelná, ne-li vyšší.

Chceme-li jíst, vařit a péct kvalitní a dobré věci, neměli bychom podceňovat kvalitu jednotlivých surovin. To platí i pro čokoládu na vaření, proto doporučujeme četbu obalu i ze zadní strany, kde jsou uvedeny důležité informace. Čím je složení stručnější, tím lépe. Čím je obsah kakaa vyšší, tím více za své peníze dostanete. Jakákoliv mléčná nebo hořká čokoláda s obsahem tuku nad 31% dobře poslouží i jako čokoládová poleva.

jsme je důkladně prostudovali, ukázalo se, že deset z nich představuje hořkou čokoládu a tři spadají mezi čokolády mléčné. Zbylé dvě, bílé, byly rozpoznatelné na první pohled. Podařilo se nám ulovit také tři kousky, které mají s čokoládou společný pouze tvar a barvu.

Co kvalifikuje čokoládu na vaření?

Nedá velkou práci zjistit, že k čokoládě na vaření je česká legislativa skoupá na slovo. Čokoládová vyhláška č. 76/2003 Sb. se věnuje hořké, mléčné a bílé čokoládě, pro které předepisuje konkrétní parametry (více se o nich dočtete na straně 53), ale čokoládu na vaření pouze eviduje bez bližší specifikace jako čokoládový poddruh. Pro upřesnění dodejme, že pokud mluvíme o čokoládě

na vaření, rozumí se tím hořká čokoláda. Jiná čokoláda na vaření už na obalu bývá specifikována slovy mléčná, nebo bílá.

Jaký je tedy mezi běžnou čokoládou a čokoládou na vaření rozdíl? Posledních 12 let mezi nimi není žádný. Abychom se dověděli příčinu jejich rozdělení a pochopili setrvačnost v označování čokolády určené k vaření a pečení, pátrali jsme hlouběji v legislativní historii. Ve vyhlášce č. 334/1997 Sb., která přestala platit se vstupem Česka do Evropské unie, jsme odpověď našli.

Čokoláda na vaření tehdy měla své vlastní požadavky na jakost a směla být o trochu horší kvality než čokoláda hořká. Nemusela obsahovat minimálně 14 % tukuprosté kakaové sušiny jako hořká čokoláda, ale jen

Nečokolády na vaření

Speciální kapitolou jsou tři „nečokolády“ pod značkami Norbi Update, Orion Na vaření a ZWC Millano Poleva na vaření, které také uvízly v našem nákupním košíku. Trojice se v první řadě vyznačuje tím, že nemá s čokoládou nic společného, byť tomu jejich cenovky příliš neodpovídají. Kakaová pochoutka pod hlavičkou Orion s chytrým názvem „na vaření“, která šikovně vypustila z názvu slovo „čokoláda“, neobsahuje dostatečné množství kakaové sušiny (32 %). Zato v ní naleznete vedle kakaového másla i všech šest povolených druhů exotického tuku a polyglycerylpolyricinoleát. To vše ve 200 gramech za 45 korun, což je cena, za kterou pořídíte bez problémů i opravdovou čokoládu.

palmový a bambucký, a navíc ještě sójový a řepkový olej spolu s 20 % kakaem. Někoho možná překvapí, že se v jejím složení nachází také arašídová moučka, kakaová vláknina nebo sušená syrovátka, což jsou složky, na které jsme v jiných výrobcích nenarazili.

Výrobek Update 1 Cake Sweet Dark (35 Kč/100 g) je oficiálně polevou se sladidly. Svým složením se jakékoliv čokoládě vzdaluje od samého počátku seznamu složek. Obsahuje sladidlo maltitol, palmový tuk, 18 % kakaem a zmíněný E 476. Bez zajímavosti není ani upozornění vztahující se k použitému maltitolu, že jeho „nadměrná konzumace může vyvolat projímavé účinky“.

V Polevě na vaření z polské dílny ZWC Millano (16 Kč/100 g) zase můžeme najít potenciálně problematické částečně ztužené rostlinné tuky, jako jsou

© Mstudio / Fotolia

čokolády na vaření

	Lindt Cooking Dark 70 % Cocoa Intense	Vivani Feine Bitter Kuvertüre Bio	Tesco Plain Cooking Chocolate	Kaufland/ Stilla Dolce Čokoláda na vaření	Lidl/Fin Carré Cooking Chocolate	Lindt A Cuisiner Extra Fondant	Globus Čokoláda na vaření	Norma/ Vanessa Čokoláda na vaření
cena (Kč)	90	90	24	30	30	90	20	20
hmotnost	200	200	150	200	200	200	100	100
cena za 100 g (Kč)	45	45	16	15	15	45	20	20
obsah kakaové sušiny (%)	70	70	54	52	52	51	50	50
podíl tuku (%)	37	44,9	33,3	29	35	33	28	29
obsažené tuky ¹⁾	kakaové máslo	kakaové máslo	mléčný tuk, kakaové máslo	kakaové máslo	kakaové máslo	kakaové máslo	kakaové máslo	kakaové máslo
cukry (%)	34	27	43	46	45,6	50	50	47
emulgátory ²⁾	E 322	×	E 322	E 322	E 322	E 322	E 322, E 476	E 322
certifikace	×	Bio	×	×	UTZ kakao	×	×	×
legislativní název	čokoláda na vaření	bio čokoláda na vaření hořká	hořká čokoláda na vaření	čokoláda na vaření	čokoláda na vaření	čokoláda na vaření	čokoláda na vaření	hořká čokoláda
země výroby	Francie	Německo	Velká Británie	Polsko	Německo	Francie	Francie	Polsko
výrobce/prodejce	Lindt & Sprüngli SAS, Francie	EcoFinia GmbH, Německo	Tesco Stores ČR a.s., Praha	Kaufland Česká republika v.o.s., Praha	Solent GmbH & Co. KG, Německo	Lindt & Sprüngli SAS, Francie	Globus ČR, k.s., Praha	Ludwig Schokolade GmbH & Co. KG, Německo
minimální trvanlivost	9/2017	6/2018	11/2017	12/2017	1/2/2018	1/2017	3/2018	19/2/2018

vysvětlivky:

× ne

12 %. Namísto minimálních 35 % celkové kakaové sušiny požadovaných v hořké čokoládě bylo v čokoládě na vaření povolené minimum 30 %. Podíl kakaového tuku měly stejný – 18 % a více. Od května roku 2004, kdy

bylo nutné sjednotit české a unijní předpisy a vstoupila v platnost stávající vyhláška, však čokoláda na vaření jako samostatný druh vymírá a nadále pro ni platí stejné požadavky jako pro základní druhy čokolády. Tedy hořké,

mléčné nebo bílé, podle toho, ze které z nich je odvozena. Po stejnou dobu ovšem můžeme u čokolád „nově“ nalézt i přidaný exotický rostlinný tuk do 5 % hmotnosti – ale nikoliv na úkor kakaového másla.

**Čokoláda určená
k polévání**

Pokud se vám do této chvíle zdála situace mezi čokoládami celkem přehledná, „čokoládová poleva“ (couverture chocolate) vnese do výkladu trochu zmatku.

Carla Čokoláda na vaření 44 %	Figaro Čokoláda na vaření
20	20
100	100
20	20
44	35
31	27,5
kakaové máslo, mléčný tuk	palmový olej, bambucký tuk, kakaové máslo, mléčný tuk
52	57,5
E 322, E 476	E 322, E 476
×	×
čokoláda na vaření	hořká čokoláda
Česká republika	Slovensko
Carla spol. s r.o., Dvůr Králové nad Labem	Mondelez Czech Republic s.r.o., Praha
26/2/2017	8/6/2017

čokolády na vaření mléčné		
Tesco Milk Cooking Chocolate	Lindt Cooking Milk 30% Cocoa Creamy	Manner Kuvertüre
24	90	62
150	180	200
16	50	31
34	30	29
36,1	32	31,6
kakaové máslo, mléčný tuk	kakaové máslo, mléčný tuk	kakaové máslo, mléčný tuk
50,7	55	57,3
E 322	E 322	E 322
×	×	UTZ kakao
mléčná čokoláda na vaření	mléčná čokoláda na vaření	poleva z mléčné čokolády
Velká Británie	Francie	Rakousko
Tesco Stores ČR a.s., Praha	Lindt & Sprüngli SAS, Francie	Josef Manner & Comp. AG, Rakousko
10/2017	9/2017	3/8/2017

čokolády na vaření bílé	
Tesco White Cooking Chocolate	Vivani Weisse Kuvertüre
24	90
150	200
16	45
26	30
34,8	37,9
kakaové máslo, mléčný tuk	kakaové máslo, mléčný tuk
53,8	52,3
E 322	E 322
×	Bio
bílá čokoláda na vaření	bílá čokoláda na vaření
Velká Británie	Německo
Tesco Stores ČR a.s., Praha	EcoFinia GmbH, Německo
10/2017	7/2017

Čokoládové kolonky

Čokoládu tvoří v základu kakaová hmota (tedy kakaové máslo spolu s tukuprostou kakaovou sušinou), cukr a případně přidané sušené mléko nebo mléčný tuk.

V závislosti na tom, kolik čokoláda té které složky obsahuje či zda vůbec, se čokolády legislativně rozlišují na hořkou, mléčnou a bílou.

V hořké a bílé čokoládě musí být minimálně 18, respektive 20 % kakaového másla. U hořké a mléčné čokolády předepisuje vyhláška č. 76/2003 Sb. minimální podíl tukuprosté kakaové sušiny (14, respektive 2,5 %) a celkové kakaové sušiny (35, respektive 25 %), které musejí výrobci uvádět na obalech. V případě bílé čokolády informace o obsahu kakaové sušiny být nemusí. Když ji výrobce uvede, vypovídá o podílu kakaového másla. Mléčné a bílé čokolády mají také určeno, kolik nejméně musejí mít mléčného tuku (obě 3,5 %) a mléčné sušiny (obě 14 %).

¹⁾ V některých případech se kakaové máslo neuvádí ve výčtu složek, je součástí kakaové hmoty. Stejně tak mléčný tuk je součástí plnotučného mléka..

²⁾ E 322 lecitin, E 476 polyglycerylpolyricinoleát

Slovo „poleva“ může vyvolávat nedůvěru ke kvalitě takového produktu, protože se jím může označovat jakákoliv tmavá tuková hmota, která čokoládu připomíná. Ale sousloví „čokoládová poleva“ nebo

„poleva z čokolády“ alias „couverture chocolate“, podle legislativy platné v celé Unii, naopak značí, že takový výrobek je kvalitnější než obyčejná hořká čokoláda. Po čokoládové polevě totiž požaduje, aby se

v ní nacházelo alespoň 31 % kakaového másla, což je oproti hořké čokoládě skoro dvojnásobek. Poleva může být i z mléčné čokolády, také v tomto případě platí, že musí být tučnější než obyčejná mléčná čokoláda.

Může to znít neuvěřitelně, ale čokoládovou polevu od českého výrobce na trhu pravděpodobně nenajdete. My jsme objevili čokoládovou polevu jen mezi výrobky ze zahraničí, a to ve dvou případech: Vivani Feine

Kakaový slovníček

Kakaová hmota – kakaový prášek spolu s kakaovým máslem a vlhkostí; přidáním cukru z ní vzniká čokoládová hmota.

Kakaová sušina – obsahem se rozumí obsah sušiny kakaových součástí jako například kakaová hmota, kakaový prášek, kakaové máslo. V našem textu píšeme pro zjednodušení o kakaové sušině jako o kakau.

Kakaový prášek (kacao) – rozemletá kakaová hmota částečně zbavená tuku.

Kakaové máslo – tuk vylisovaných rozdrčených a pražených kakaových bobů; jeho kvalita ovlivňuje chuť čokolády.

© M.studio / Fotolia

Bitter Kuvertüre a Manner Kuvertüre. Ovšem pouze druhá z nich je jako „poleva z mléčné čokolády“ také česky označena. Není od věci zmínit, že přísnějšími nároky na čokoládovou polevu by prošly všechny čokolády na vaření uvedené

v naší tabulce vyjma těch z Kauflandu, Normy, Globusu a čokolády Figaro, které nedosáhly na obsah tuku požadovaný pro polevy. Při nakupování čokolády k univerzálním kulinářským účelům je proto nejlepší vybrat v podstatě jakoukoliv, ve které je více než 31 % tuku.

Obal jako studnice informací

U čokolády na vaření zpravidla oceňujeme dokonalou rozpustnost a hladkou texturu. Její použití je různorodé, často však končí jako glazura, která zdobí povrchy cukroví, dortů a koláčů. Vedle dekorativní funkce je samozřejmě důležité dopřát strávníkovu jazyku také chuťový požitek. Domácí cukrářky, cukráři, pekařky a pekaři mívají vlastní zkušenosti s různými typy čokolád a čokoládových polev, a proto nejspíš sahají po kvalitě, která se jim osvědčila. Ovšem ti, kteří chtějí upéct linecké cukroví s chutným čokoládovým potahem jednou za rok, mohou tápat a sáhnout například po výrobcích, které obchodníci nabízejí za akční ceny.

Aby se sváteční cukráři mohli v nabídce lépe orientovat, připravili jsme pro ně přehlednou tabulku, v níž jsou výrobky seřazeny podle povinně uvedeného obsahu kakaa neboli kakaové sušiny. Ten vypovídá o kvalitě výrobku.

Obsah kakaové sušiny je souhrnný název pro kakao spolu s kakaovým máslem.

© Francisco / Fotolia

Stejně jako regulérní hořká čokoláda musí mít i čokoláda na vaření minimálně 35 % kakaové sušiny. Počty jsou zde jednoduché: čím více kakaa, tím je čokoláda kvalitnější. Nejvíce kakaa obsahují podle informací na obalu čokolády Lindt Cooking Dark 70 % Cocoa Intense a Vivani Feine Bitter Kuvertüre Bio – obě se pyšní jeho 70 % podílem. Ve většině čokolád na vaření se však kakao pohybuje v množství mezi 50 a 54 %. Na druhou stranu nelze říct, že by čokoláda s obsahem kakaa pouze nad minimální, 35 % legislativní hranicí byla špatná. Výběr v tomto ohledu závisí na tom, jaká čokoláda vám chutná a kolik jste ochotni do zamýšleného dezertu investovat – ty nejčokoládovější jsou totiž jednoznačně nejdražší (45 Kč za 100 g). Rozhodně se však

vyplatí být na pozoru. Zatímco za velkými cenovými rozdíly stojí většinou vyšší obsah kakaové hmoty, lišit se mohou i ceny produktů na kvalitativně srovnatelné úrovni. My jsme jí nejméně, v množství 35 %, zjistili u 100gramové čokolády Figaro Čokoláda na vaření, kterou pořídíte za 20 korun. Z mléčných čokolád čkejte nejméně kakaa u Manner Kuvertüre (29 %), 100 g stojí v přepočtu 31,60 Kč, zde však může v cenové politice hrát roli i síla značky.

Kakaové máslo jako drahocenná surovina

Zásadní surovinou v čokoládě je kakaové máslo. U kvalitnějších čokolád výrobci kakaovým máslem nešetří ani jej nedoplňují dalšími tuky, byť je jejich použití za určitých podmínek přípustné. Mléčný tuk

© Belokoni Dmitri / Fotolia

Teplotní kouzla

Přiblížit cukrářské počiny k dokonalosti znamená nejen vybrat kvalitní čokoládu, ale také ji správně použít. Pokud ji rozehríváme, abychom ji použili do těsta nebo krémů, případně na slepování, nevyžaduje takovou péči, jako když se s ní chystáme polévat cukroví nebo dorty.

Aby se čokoládový povrch krásně **leskl**, s čokoládou se dobře pracovalo a byla **tvrdá** a zároveň se **rozplývala na jazyku**, je nejlepší zvolit hořkou čokoládu a před poléváním ji **temperovat**. Právě temperací můžeme dál významně kvalitu polevy ovlivnit. Cílem temperování je kakaové máslo stabilizovat a dosáhnout, aby zkrystalizovalo v optimální kulinářské formě. Temperovaná čokoláda

tuhne rychleji a rovnoměrněji než horká.

Prakticky to znamená, že se čokoláda rozpouští za stálého míchání při teplotě do 50 °C. Pak následuje její chlazení na 26 °C, kterého lze docílit několika způsoby. Buď se do roztavené hmoty přidá nadrobno nasekaná čokoláda, nebo lze čokoládu chladit promícháváním ve vodní lázni či roztíráním po skleněné desce (profesionálové používají mramorovou). Když se pak znovu zahřeje na 32 °C hořká, na 31 °C mléčná a na 30 °C bílá čokoláda, dojde k upevnění chlazením nabytých struktur. Důležité je však dodržovat předepsané teploty. U mléčné čokolády nelze docílit tak vysokého lesku jako u hořké, na vině je nepříliš ochotná „spolupráce“ mléčného tuku s kakaovým máslem.

ani exotické oleje nesmějí nahrazovat kakaové máslo, kterého je u hořkých čokolád předepsáno alespoň 18 %, u polev 31 %.

Čokoládová poleva Vivani překřtěná českým překladatelem na čokoládu na vaření se chlubí takřka 45% obsahem kakaového másla. Není proto divu, že poctivému podílu surovin odpovídá i cena čokolády. U zbylých výrobků tvoří tuk většinou zhruba třetinu hmotnosti, ovšem ne u všech jde pouze o kakaové máslo. Do tří čokolád výrobce přidal ještě mléčný tuk (Carla a obě čokolády Tesco). U mléčných a bílých čokolád je použití mléčného tuku samozřejmé.

Jediná čokoláda na vaření, která obsahuje přidané rostlinné tuky, je Figaro, kde hladší textuře napomáhají palmový olej a bambucký tuk. Celkově obsahuje nejmeně tuku ze všech porovnávaných.

Ještě dodejme, že na přítomnost přidaných rostlinných tuků v čokoládě musí zákazníka na obalu upozorňovat zvláštní text v blízkosti složení.

Čtení na dlouhé večery

Četbou složení lze závčasů odhalit, kolik kakaá můžete v čokoládě čekat nebo s jakým tukem máte čest. Z tabulky výživových hodnot si zase můžete udělat představu, kolika procenty se podílí tuk, a tedy jak dobře se vám bude s čokoládou pracovat. Když si potřebné údaje prostudujete už v obchodě, může vám to ušetřit dost peněz.

Další informaci, kterou může být zajímavé na obalu sledovat, je ta o cukru. Cukr může v čokoládě tvořit zhruba čtvrtinu nebo také více než polovinu hmotnosti výrobku, závisí také na obsahu kakaá. Platí zde nepřímá úměra, čím méně kakaá, tím více cukru (Vivani 27 g/100g, respektive Figaro 57,3 g cukru/100 g). Pokud narazíte na čokoládu s podezřele nízkým podílem cukru, bude pravděpodobně obsahovat umělé sladidlo. Ani v takovém případě však nelze mluvit o výhře, umělá sladidla totiž závislost na sladkém nekrotí.

Za pozornost stojí i emulgátory, bez nichž se drtivá většina čokolád neobejde. Jako emulgátor se nejčastěji používá sójový lecitin, jímž se čokoláda stabilizuje a vylepšuje se její textura. Někdy se však k čistě přírodnímu lecitinu přidává i syntetický emulgátor, který jsme objevili v seznamu ingrediencí některých čokolád na vaření. Bez emulgátoru polyglycerylpolyricinoleátu, přídatné látky s kódem E 476, ke které mají někteří výživoví odborníci velké výhrady, se neobešly čokolády Globus, Carla ani Figaro. Je otázkou, do jaké míry je tato látka v čokoládách na vaření nezbytná, když ji ostatní k výrobě nepotřebují. ✕

© kose13 / Fotolia

Test

Nárazové zkoušky automobilů

Bezpečnost by měla při výběru nového vozu hrát jednu z hlavních rolí. Jednotlivé automobilky o tom pochopitelně vědí, a tak svou marketingovou strategii často staví právě na proklamované schopnosti vozidla ochránit cestující i ostatní účastníky silničního provozu. Organizace Euro NCAP, k jejímž členům patří i dTest, již téměř dvě dekády v nezávislých testech zkouší, jak si vozy vedou v praxi. V letošním roce zkoušky doznaly několika výrazných změn.

Budoucnost patří aktivní bezpečnosti

Nárazovými testy programu Euro NCAP za dobu jeho fungování prošly stovky osobních aut různých tříd a značek. Do uzávěrky tohoto vydání letos zveřejnil celkem 14 výsledků 11 modelů aut (viz tabulka, v případě tří vozů šlo o duální hodnocení, kterému se věnujeme v další části textu). Do konce tohoto roku počítejte ještě s nejméně sedmi dalšími modely a v prvním kvartálu roku 2017 můžete očekávat i Škodu Kodiaq. Veškeré výsledky samozřejmě naleznete v naší webové databázi.

Pravidelní návštěvníci našeho webu již jistě zaznamenali, že se podoba výsledků crashtestů oproti předešlým létům změnila. Snahou Euro NCAP je neustále zvyšovat bezpečnostní standardy. Proto byl testovací program pro rok 2016 pozměněn tak, aby automobilky měly

motivaci instalovat do vozů v rámci standardní výbavy inteligentní systémy, které lze zařadit pod souhrnné označení aktivní bezpečnosti. Níže uvádíme stručný přehled zkoušek, kterými v současnosti automobily procházejí. Detailní popis pak naleznete ve webové databázi.

Aktivní bezpečnost a duální hodnocení

Žijeme v éře inteligentních věcí. Chytré telefony nebo chytré televize jsou dnes běžnou součástí každodenního života mnoha lidí. Čím dál chytrější jsou také automobily, u kterých se v posledních letech vyvinuly schopnosti podobné smyslovému vnímání. Systémy aktivní bezpečnosti dokážou zaznamenávat dění ve svém okolí a na zjištěné události reagovat, čímž mohou sní-

žit závažnost potenciální nehody nebo nehodě zcela zabránit.

Všechny vozy jsou otestovány s bezpečnostními prvky, které jsou zahrnuty ve standardní výbavě ve všech členských zemích Evropské unie. Počínaje letošním rokem se však u některých modelů aut můžete setkat ne s jedním, ale se dvěma hodnoceními (tzv. duálním hodnocením). To znamená, že kromě zmiňovaných výsledků zkoušek vozidla se základní výbavou se hodnotí i verze s příplatkovým balíčkem obsahujícím inteligentní bezpečnostní systémy (pokud jsou tyto systémy zahrnuty již ve standardní výbavě, test se pochopitelně provádí pouze jednou).

Dříve se do celkového hodnocení za aktivní bezpečnost řadil standard,

který se však týká jen několika málo systémů. Ostatní inteligentnější systémy, jako je autonomní krizové brzdění (AEB) nebo systém pro udržení vozu v jízdním pruhu (LDW nebo LKS), byly testovány jen v případě, že se očekávala jejich vysoká prodejnost. Letos je v rámci aktivní bezpečnosti testována standardní výbava a v případě, že je chudá, také výbava příplatková (bezpečnostní balíček). V současnosti tak hodnotíme signalizaci nezapnutí bezpečnostních pásů, omezovač rychlosti a také zmiňované systémy AEB, LDW či LKS. Funkčnost elektronické kontroly stability se již netestuje, neboť se v Evropě stala součástí povinné výbavy.

Bezpečnostní pásy stále patří k neúčinnějším bezpečnostním prvkům. V testech je posuzována zřetelnost varovné signalizace. Omezovače rychlosti mohou mít různou podobu, Euro NCAP hodnotí tři z nich – jednodušší, které pouze informují o rychlostním limitu, varovné, které řidiče upozorní na překročení maximální rychlosti, a také složitější systémy, které dokážou vůz aktivně zpomalit tak, aby dodržel nastavený rychlostní limit. Zkoušky zkoumají srozumitelnost podaného varování a přesnost nastavení limitu.

Zajímavé jsou také testy autonomního krizového brzdění. V sekci aktivní bezpečnost jsou hodnoceny ty systémy, které umí detekovat hrozící srážku

s vozidlem nacházejícím se vpředu, aktivovat brzdy, a tím nehodě buď zcela zabránit, nebo alespoň snížit vážnost následků. Euro NCAP vyhodnocuje účinnost AEB ve třech scénářích – hrozící srážka se stojícím vozidlem, pomalu jedoucím vozidlem a vozidlem, které začne prudce brzdit. Pozitivní je, že mnoho systémů si v testu vede velmi dobře a dokáže na vzniklou dopravní situaci adekvátně reagovat.

Systémy pro udržení vozu v jízdním pruhu pomocí kamer zaznamenávají, zda vůz nenadále nevybočuje z pruhu. LDW neboli Lane Departure Warning má varovnou funkci – při neúmyslném vyjetí z jízdního pruhu řidiče upozorní varovný signál. Druhým typem je LKS čili Lane Keeping Support, který umí zasáhnout do řízení a vůz do původního pruhu navrátit.

Ochrana dospělých

Čelní nárazy jsou ze všech srážek nejnebezpečnější a každoročně si vyžádají nejvíce životů. Euro NCAP testuje čelní náraz ve dvou scénářích.

První simuluje situaci, kdy do sebe čelně vrazí dva proti sobě jedoucí automobily, ale srazí se jen částečně. Vůz je rychlostí 64 km/h vržen (s 40% překryvem) směrem k deformovatelné bariéře reprezentující druhé vozidlo. Na předních sedadlech jsou posazeny figuríny napodobující dospělé muže, vzadu jsou figuríny reprezentující děti. Zkouška klade velké

nároky na pevnost konstrukce vozidla.

Druhým čelním crashtestem je srážka plnou šíří vozu. Auto při ní vrazí 50kilometrovou rychlostí do pevné bariéry, na místě řidiče i vzadu jsou posazeny figuríny malé ženy. Pro měření jsou nastaveny přísné limity pro decelerační síly (vznikají při extrémně rychlém zpomalení) v oblasti hrudníku. Pomocí této zkoušky je možné zjistit, zda se výrobci podařilo nalézt kompromis mezi pevností zadržného systému a jeho šetrností vůči zranitelnějším cestujícím.

Zkoušky ochrany dospělých doplňují neméně důležité testy nárazů zboku (simulace střetu s jiným vozem a také pevnou úzkou překážkou, jako jsou sloupky nebo stromy) a zezadu a případně také účinnost AEB za nízkých rychlostí.

Ochrana dětí

Euro NCAP se snaží donutit výrobce vyvinout lepší prvky ochrany pro cestující na zadních sedadlech. Z tohoto důvodu začal nově používat figuríny simulující šestileté a desetileté dítě, o jejichž ochranu se při ná-

razu zboku starají airbagy (ochrana menších dětí, které jsou usazovány do sedaček kategorií 0+ a I, je předmětem zkoumání samostatných testů autosedaček). Mimo nárazových zkoušek odborníci zkoumají možnosti a snadnost připevnění sedaček (zda sedadla splňují současný standard i-Size pro instalaci sedaček s isofixem, zda je možné umístit sedačku na přední sedadlo proti směru jízdy apod.).

Ochrana chodců

Chodci patří k nejzranitelnějším účastníkům provozu na pozemních komunikacích. Testy Euro NCAP zkoumají, do jaké míry dokáže vůz redukovat závažnost čelního střetu s chodcem. Zvlášť je posuzována oblast hlavy, pánve a stehna a dolních částí nohou. Některé

systémy autonomního krizového brzdění umí detekovat chodce, Euro NCAP je zkouší opět ve třech scénářích. Všechny by v případě absence AEB byly fatální – vběhnutí dospělého do cesty ze strany řidiče, vstoupení dospělého do cesty ze strany spolujezdce a vběhnutí dítěte zpoza zaparkovaných vozů.

Výsledky se dostávají

Statistiky dopravních nehod a jejich důsledků jsou stále děsivé. Přesto v nich lze vyčíst jistý pozitivní trend, který je možné přičíst zlepšujícím se bezpečnostním standardům moderních automobilů. V prvních třech čtvrtletích tohoto roku na našich pozemních komunikacích Policie České republiky zaznamenala 72 650 dopravních nehod, z toho jich na osobní au-

Test

Nárazové zkoušky automobilů

Mercedes-Benz

PEUGEOT

RENAULT

SEAT

	Alfa Romeo Giulia	Kia Niro bez aktivní bezpečnosti	Kia Niro s aktivní bezpečností	Mercedes-Benz E Class	Peugeot 3008	Renault Scenic	Seat Ateca
celkové hodnocení	★★★★★ 81 %	★★★★ 73 %	★★★★★ 83 %	★★★★★ 84 %	★★★★★ 76 %	★★★★★ 78 %	★★★★★ 80 %
ochrana dospělých	37,4 98 %	31,8 83 %	34,8 91 %	36,3 95 %	32,9 86 %	34,5 90 %	35,6 93 %
čelní náraz (část vozu)	7,8	7,1	7,1	7,3	7,0	7,7	7,7
čelní náraz (celá šíře)	8,0	6,3	6,3	7,5	7,5	6,5	7,5
boční náraz (vozidlo)	8,0	8,0	8,0	8,0	8,0	8,0	7,5
boční náraz (sloup)	7,9	8,0	8,0	7,9	7,9	7,4	7,4
náraz zezadu	2,7	2,5	2,5	2,5	2,5	2,6	2,4
autonomní krizové brzdění	3,0	×	3,0	3,0	×	2,4	2,9
ochrana dětí	39,7 81 %	39,6 80 %	39,6 80 %	44,6 90 %	42,0 85 %	40,2 82 %	41,4 84 %
nárazové zkoušky	22,5	21,1	21,1	23,6	22,0	23,2	22,4
výbava	6,0	7,0	7,0	9,0	8,0	7,0	7,0
instalace autosedačky	11,3	11,5	11,5	12,0	12,0	10,0	12,0
ochrana chodců	29,2 69 %	24,3 57 %	29,7 70 %	32,5 77 %	28,2 67 %	28,5 67 %	30,1 71 %
hlava	12,7	13,9	13,9	22,2	16,2	14,0	14,5
horní část nohou	6,0	4,4	4,4	0,1	6,0	4,6	3,8
spodní část nohou	6,0	6,0	6,0	6,0	6,0	6,0	6,0
autonomní krizové brzdění	4,5	×	5,4	4,2	×	3,8	5,8
aktivní bezpečnost	7,3 60 %	7,1 59 %	9,7 81 %	7,4 62 %	7,0 58 %	7,1 59 %	7,3 60 %
signalizace nezapnutí pásů	3,0	3,0	3,0	3,0	3,0	3,0	3,0
omezovač rychlosti	×	1,5	1,5	1,5	2,5	2,5	1,5
autonomní krizové brzdění	2,8	×	2,6	2,9	×	1,6	2,8
udržení vozidla v jízdním pruhu	1,5	2,6	2,6	×	1,5	×	×

klíč pro udělení hvězdiček

počet hvězdiček	dospělí	děti	chodci	aktivní bezpečnost
★★★★★	80 %	75 %	60 %	50 %
★★★★	70 %	60 %	50 %	40 %
★★★	60 %	30 %	40 %	25 %
★★	50 %	25 %	30 %	15 %
★	40 %	15 %	20 %	10 %

vysvětlivky:

× Znamená, že vůz není vybaven daným bezpečnostním systémem, a nemohly mu proto být uděleny body.

Tabulka vlevo uvádí nejnižší možná dílčí hodnocení pro získání daného počtu hvězdiček. Pokud tedy vůz získá např. 79 % za ochranu dospělých, nemůže mu být v celkovém hodnocení udělen plný počet hvězdiček, a to ani v případě, že by ve zbylých hodnoceních minimální hranici splňoval.

tomobily připadá více než 38 000. Absolutní počty nehod od roku 2009 pravidelně stoupají, což rozhodně není lichotivá bilance. Oproti loňskému roku Češi bourali o 7 % více a zvýšil se i objem hmotných škod.

O něco lépe ovšem vyznívají vývoje statistik počtu úmrtí a těžkých zranění. Od ledna do září roku 2016 přišlo na silnicích o život 406 lidí. Zní to hrůzostrašně, přesto je to o 84 osob méně než před rokem. Počty

usmrcených osob se u nás v poslední dekádě s výjimkou let 2014 a 2015 snižují. Pro srovnání si ještě připomeňme, že před dvaceti lety nebylo výjimkou, že za devět měsíců o život zbytečně přišla více než tisícovka lidí

(byť je pravdou, že za velkým rozdílem ve snižování úmrtnosti nejsou jen lepší bezpečnostní systémy vozidel, ale také zlepšující se zdravotnictví).

Snižování počtu nehod, které je možné považovat

Subaru Levorg	Suzuki Baleno bez aktivní bezpečnosti	Suzuki Baleno s aktivní bezpečností	Toyota Hilux bez aktivní bezpečnosti	Toyota Hilux s aktivní bezpečností	Toyota Prius	Volkswagen Tiguan
★★★★★	★★★	★★★★	★★★	★★★★★	★★★★★	★★★★★
82 %	65 %	70 %	70 %	83 %	85 %	83 %
35,0 92 %	30,8 80 %	32,5 85 %	32,6 85 %	35,6 93 %	35,0 92 %	36,7 96 %
7,2	7,5	7,5	6,5	6,5	7,0	7,8
7,0	7,0	7,0	7,3	7,3	7,8	7,5
8,0	7,5	7,5	8,0	8,0	8,0	8,0
7,6	6,1	6,1	8,0	8,0	6,6	8,0
2,3	2,6	2,6	2,7	2,7	2,6	2,4
3,0	×	1,8	×	3,0	3,0	2,9
41,0 83 %	36,1 73 %	36,1 73 %	40,3 82 %	40,3 82 %	40,3 82 %	41,5 84 %
20,0	17,1	17,1	21,5	21,5	23,1	22,8
9,0	7,0	7,0	8,0	8,0	6,0	7,0
12,0	12,0	12,0	10,8	10,8	11,3	11,8
31,7 75 %	27,6 65 %	27,6 65 %	30,9 73 %	35,0 83 %	32,7 77 %	30,6 72 %
16,1	17,5	17,5	18,9	18,9	16,9	19,3
4,5	4,1	4,1	6,0	6,0	4,8	0,8
6,0	6,0	6,0	6,0	6,0	6,0	6,0
5,0	×	×	×	4,1	4,9	4,5
8,3 68 %	3,0 25 %	5,3 43 %	3,0 25 %	7,6 63 %	10,3 85 %	8,2 68 %
3,0	3,0	3,0	3,0	3,0	3,0	3,0
×	×	×	×	0,5	2,0	×
2,6	×	2,3	×	2,6	2,8	2,7
2,7	×	×	×	1,5	2,5	2,5

Bodování nárazových zkoušek

Při pohledu do tabulky zjistíte, že se hodnocení jednotlivých modelů od klasických testů značně liší. Euro NCAP používá bodový systém.

Za ochranu dospělých je možné získat maximálně 38 bodů, ochrana dětí může být ohodnocena nejvýše 49 body. Na ochranu chodců vychází nejvýše 42 bodů a nejlepší možný výsledek za aktivní bezpečnost se rovná 12 bodům. Procentuální hodnocení jednotlivých sekcí odpovídá poměru získaných bodů vůči dosažitelnému maximu. Vzhledem k tomu, že zkouškami prošly vozy různých tříd, výsledky neřadíme na základě celkového hodnocení, ale podle abecedy. Případné mírné odchylky mezi součtem bodů za jednotlivé podzkoušky a celkovým hodnocením sekce jsou způsobeny zaokrouhlováním na jedno desetinné místo.

za tragické, podle všeho není zásluhou řidičů (hlavní příčiny dopravních nehod jsou v průběhu času v podstatě neměnné), ale postupného

obměňování vozového parku za modernější a hlavně bezpečnější automobily. Apel spotřebitelských organizací, evropských vlád, různých

institucí včetně Mezinárodní automobilové federace a snaha samotných automobilek se proto vyplácí. Organizace na ochranu spotřebitelů ostatně zaznamenávají úspěchy i v jiných oblastech, které s automobilovou dopravou přímo souvisí. Například výrobci dětských autosedaček v posledních letech zareagovali na výsledky (nejen) našich testů a přišli s několika vylepšeními. ✖

Jak testujeme

podrobný postup nárazových zkoušek naleznete na www.dtest.cz/crashtesty

Jak hodnotíme

grafická skladba celkového hodnocení nárazových zkoušek osobních automobilů

ochrana dospělých 40 %
ochrana dětí 20 %
ochrana chodců 20 %
aktivní bezpečnost 20 %

Stovky dalších testovaných vozů na webu

Na stránce www.dtest.cz/crashtesty naleznete databázi nových i starších nárazových zkoušek. Výsledky pravidelně doplňujeme o zbrusu nové testy. Detaily jednotlivých zkoušek doplňujeme přehlednými schémata a podrobnými komentáři.

Náhrada újmy a škody

Újma nebo škoda – v běžném životě tato dvě slova používáme jako synonyma a asi by nás nenapadlo, že právně má každý z těchto pojmů trochu jiný význam, respektive jeden je druhému nadřazený. Způsobím-li někomu újmu, mohl jsem ho například urazit, zesměšnit, zlomit mu nos nebo ztratit vypůjčenou knihu. Právníci vymezují újmu jako ztrátu, která by měla být napravena. Újma má další dělení – trazit můžeme na majetku (poškození automobilu při nehodě), osobách (úraz či ztráta blízkého) nebo na právech (snížená důstojnost po pomluvě).

Známejší a v běžné řeči asi používanější slovo škoda je vlastně újmou na majetku. Dá se vyčíslit jako snížení hodnoty našeho majetku v penězích, lze ji tedy objektivně změřit nebo zvážit. Oproti tomu nemajetková újma (zdraví, důstojnost, citový vztah) se jednoduše měřit nedá a nezpůsobuje konkrétní ztrátu na majetku. Jedním činem samozřejmě může dojít jak ke škodě na majetku, tak k nemajetkové újmě. Zatímco škoda se nahrazuje vždy, nemajetková újma se odčítuje pouze v případech, kdy to zákon stanoví.

Kdy vzniká povinnost nahradit škodu

Za vzniklou škodu odpovíme, jednáme-li v rozporu se zákonem (řídíme opilí a nedáme přednost v jízdě)

nebo porušujeme-li povinnost, ke které jsme se zavázali ve smlouvě (nepřevzeme balík se zbožím, které jsme si objednali). Odpovědní za škodu budeme i v případě, kdy sice neděláme nic vysloveně nezákonného, ale úmyslně porušujeme dobré mravy. Dle praxe se jedná o situace, kdy sice využíváme svého práva, ale jen proto, abychom druhého poškodili nebo ho vysloveně šikanovali.

Zákonných povinností je celá řada a liší se situací od situace. Jednou ze základních je ve vztahu k náhradě škody povinnost prevence. Každý si má počínat tak, aby nedocházelo k bezdůvodné újmě na cizí svobodě, životě či vlastnictví. Nenajdeme-li zvláštní ustanovení v zákoně či ve smlouvě, bude odpovědnost často pramenit právě z porušení prevence. Existuje však i řada dalších okolností, kdy se k zavinění nepřihlíží a prostě odpovídá ten, koho určí zákon. Za škodu odpovídají i nezletilí a duševně nemocní, pokud se mohou ovládat a posoudit následky. V opačném případě odpovídá ten, kdo na ně má dohlížet, ale hlídání zanedbal. Duševní poruchou může být i opilost, pokud se však do ní uvedeme vlastní vinou, nikdo nás hlídat nemusí. Zvláštní povahu mají zvířata. Podle práva už to nejsou věci, ale zároveň ani lidé, aby se mohla ze svých alotrií zodpovídat. To za ně bude dělat jejich vlastník, i když je hlídá někdo jiný. Nezáleží

ani na tom, jestli je zvíře zatlouané nebo na útěku.

Pokud se k zavinění nepřihlíží, jedná se o takzvanou objektivní odpovědnost. Většinou se z ní nelze vyvázat. Pokud ano, tak jen splněním přísných kritérií v konkrétní, zákonem upravené situaci. Říká se tomu exkulpační důvod a může jím být třeba vyšší moc nebo důkaz, že osoba odpovědná za újmu udělala vše, co bylo v jejích silách, aby k ní nedošlo. Stává se to zejména podnikatelům, kteří jsou odpovědní za místa, kde podnikají, nejpřísněji pak za provozy zvláště nebezpečné (například lomy nebo elektrárny). Přísně odpovědní jsou i provozovatelé dopravy, vozidel, plavidel či letadel, pokud je škoda způsobena jejich provozem. I za nehodu, kterou zavinil zaměstnanec, bývá častěji

odpovědný majitel. Výjimkou jsou situace, kdy třeba dáme vozidlo do opravy, v té době za něj bude odpovídat servis. Bylo by nespravedlivé, kdyby se škoda hradila z povinného ručení provozovatele i v případech, kdy si automobil někdo bez dovolení vypůjčil, nebo dokonce ukradl. V takových situacích se jinak téměř za vše odpovědný majitel může vyvinut.

Výjimku z přísné odpovědnosti mají cyklisté či majitelé šlapadel a dalších dopravních prostředků poháněných lidskou silou.

Odpovědnost podnikatelů

Na podnikatele se vztahuje celá řada zvláštních případů odpovědnosti za újmu. Pro spotřebitele je jistě zajímavá odpovědnost za škodu, která je způsobena vadou výrobku. Ta se do českého

právního řádu dostala z evropských směrnic. Povinností každého prodávajícího je dodat vše v pořádku, tedy v souladu se smlouvou, předpisy a bezpečností. Pokud tomu tak není, jedná se o porušení smluvní povinnosti a vzniklou škodu podle obecných pravidel hradí prodejce. Jelikož může jít taková odpovědnost do značně vysokých částek, přenáší se u škod nad 500 eur na výrobce. Částka se samozřejmě přepočítává dle aktuálního kurzu na koruny. Stejnou odpovědnost má dovozce či ten, kdo výrobek označil svým jménem nebo značkou. Spotřebitel se tak nabízí plejáda subjektů, od nichž může požadovat náhradu škody. Vybrat si může toho nejsolventnějšího, aby měl jistotu, že se ke svým penězům dostane. Výrobci se kvůli této odpovědnosti pojišťují, takže by nikdo neměl zůstat bez náhrady, pokud prokáže, že škoda vznikla v přímé souvislosti s vadou výrobku. Špatně vyrobená rychlovarná konvice může například způsobit požár kuchyně a vše nemusí být hrazeno z pojištění domácnosti.

Každý právník se usměje, když v restauraci u věšáku vidí nápis „Za odložené věci neručíme“. Ne každý totiž ví, že občanské právo už dávno říká opak. Je-li provozování některé činnosti spojeno s odkládáním věcí, což věšení kabátů či deštníků na věšák v restauraci bezpochyby je, hradí poškození nebo ztrátu věci provozovatel. Totéž platí pro vozidla zaparkovaná v hlídane garáži. Provozovatelé hotelů odpovídají za věci, které máte na pokoji nebo na místě sloužícím k úschově (kolárna, lyžárna). Odpovědnost je zde limitována cenou ubytování. Maximální částka, kterou ubytovací zařízení zaplatí, je stonásobek ceny ubytování za jeden den. Pokud je věc výslovně převzata do úschovy (například cennosti do hotelového trezoru), hradí se škoda bez omezení. V obou případech je nutné ji uplatnit poměrně rychle, a to do 15 dnů, jinak může být namítnuto promlčení.

Občanský zákoník myslí také na špatné rady a informace, protože i ty bezpochyby mohou újmu způsobit. Odpovědnost u profesionálů často vyplývá ze smluv nebo zvláštních zákonů, ale vystupuje-li někdo jako odborník, odpovídá za kvalitu a úplnost informací, za které si nechá zaplatit. Pozor na to, když za vámi přijde soused a za dobrou radu z vašeho oboru nabídne láhev slivovice. Kdybyste mu chtěli, třeba z pomsty za staré krivdy, poradit špatně, mohl by se na vás hojit.

Náhradu újmy nejde nikdy předem vyloučit ani výslovnou dohodou, natož nějakým jednostranným prohlášením. Stejně jako v případě věšáku v restauraci ani před vstupem na sportoviště nemá cedulka upozorňující, že provozovatel neodpovídá za žádnou újmu, zamýšlenou právní relevanci. Takové oznámení má být posuzováno jako varování před nebezpečím. Nebude-li zařízení odpovídat předpisům, provozovatel se z viny tak jednoduše nevyvlékne.

Jak se újma nahrazuje

Právo má za cíl, aby ten, kdo škodu způsobil, pokud možno uvedl věci do původního stavu. Někdy to ale není možné a žádá-li to výslovně poškozený, hradí se škoda v penězích. Nemajetková újma se slovy zákona nenahrazuje, ale odčisňuje. Někdy stačí omluva, jinak přicházejí na řadu opět peníze. Nehradí se pouze skutečná škoda, tedy o co se zmenší majetek, ale také ušlý zisk. Nabouráním živnostníkovu automobilu nebude potřeba nahradit jen pomačkané plechy, ale třeba i zmeškané a nedokončené zakázky,

kteří se bez auta nevyřídí. Ne vše se ale vejde do tabule. Pak je na soudu, aby náhradu spravedlivě určil.

Nemajetková újma se hradí především při zásahu do přirozených práv člověka. Za ně se považují právo na život, soukromí, čest, důstojnost, jméno a další. Může mít mnoho podob – od fyzické bolesti přes dušení útrapy až třeba k nemožnosti uplatnit se v práci jako dříve. Při stanovení výše zadostiučinění hraje roli řada faktorů. Má se přihlížet k takzvaným okolnostem hodným zvláštního zřetele. Jedná se o záměrné způsobení újmy, zvláště když škůdce používá lsti, výhrůzek nebo závislosti poškozeného. Účinek zásahu do práv může být zvětšen jeho zveřejňováním. Bere se rovněž v úvahu obava poškozeného ze ztráty života nebo vážného poškození zdraví, pokud takovou obavu hrozba či jiná příčina vyvolala.

V minulosti k odškodnění újmy na zdraví existovaly podrobné tabulky. Podle lékařské diagnózy pak vyhláška stanovila počet bodů a příslušnou „cenu“ úrazu. Takový systém vůbec nezohledňoval předchozí a následnou kvalitu života ani vliv konkrétního zranění či nemoci. Pokud si zlomí nohu člověk, který na sport kouká maximálně z pohodlí svého gauče v obývacím pokoji, může být jeho újma na zdraví subjektivně méně závažná než u aktivního amatérského sportovce, který neusne, pokud každý den neuběhne alespoň tři

kilometry. Peněžitá náhrada při ublížení na zdraví má plně kompenzovat způsobenou bolest. Je-li poškozené zdraví překážkou lepší budoucnosti člověka, kompenzuje se i takzvané ztížené společenské uplatnění.

Velmi vysokých částek dosahují náklady na léčbu a péči o poškozeného nebo jeho domácnost, což je další z položek, které musí být hrazeny. Řada výdajů jde ze zdravotního či jiného pojištění. Pokud to nestačí, platí opět škůdce, a to i dopředu formou záloh. Pojištění nemusí vždy znamenat, že je z toho škůdce „venku“. Dojde-li k újmě úmyslně nebo třeba v autě pod vlivem alkoholu, nezřídká se stává, že pojišťovna chce své peníze po tom, kdo škody napáchal, a její právníci se s nikým nemazlí. Se zdravím souvisí i ztráta na výdělku v době pracovní neschopnosti. Rozdíl mezi průměrným výdělkem a nemocenskou se také musí dorovnat. Je-li poškozen žák či student, náleží mu náhrada od okamžiku, kdy mu měla skončit povinná školní docházka nebo studium. Peněžitě dávky neboli důchod se vyplácí i po skončení pracovní neschopnosti, pokud si poškozený v důsledku újmy vydělá méně nebo je invalidní. Nárok na důchod mají dokonce i ti, kterým poškozený bezplatně pomáhal doma nebo v podnikání, pokud toho po zaviněném úraze či nemoci není dále schopný.

Dříve byly tabulky skoro na všechno. Přímou z občanského zákoníku jste se

dozvěděli, že cena lidského života pro manžela, rodiče nebo děti zemřelého je 240 000 Kč, pro sourozence 175 000 Kč. Tolik musel zaplatit například řidič, který vlastní vinou srazil chodce, každému z pozůstalých příbuzných. Dnes už soudy nejsou zákonem tak přísně vázány a mohou každý případ posuzovat individuálně. Kompenzace, kterou v případě usmrcení dostanou nejblíže příbuzní, nebude nižší než v minulosti. Soud ji má určit podle zásad slušnosti, pod čímž si lze představit cokoliv. Do částky se nezapočítávají náklady na pohřeb, které v přiměřené výši hradí škůdce zvláště. Pozůstalí mají nárok na peněžitý důchod, který bude kompenzovat výživu, kterou jim zajišťoval zemřelý.

Zraněné zvíře

Majitelé zvířecích miláčků dobře vědí, jak drahá je

péče veterináře. Často svému mazlíčkovi dopřeje více než sami sobě. Náklady na veterináře klidně mohou přesáhnout hodnotu zachránovaného zvířete. Zatímco cena křečka v obchodě bude několik desítek korun, základní ošetření vyjde na stovky. Takový výdaj není neúčelný, i když podstatně převyšuje hodnotu zvířete. Chovatel takový náklad vynaloží. Rozumná je dozajista řada operací, které pejskovi umožní chodit a žít normální život, nerozumná by byla například plastika nosu u výstavního šampióna.

Cena zvláštní obliby

Osobní vztah k věci jí přidává takzvané na ceně zvláštní obliby. Možná si vzpomenete na hodinky Bruce Willise z filmu Pulp Fiction, které se v rodině dědily z generace na generaci a malý Butch je dostal od spolubojovníka svého

otce. Běžná cena hodinek by se určila podle toho, kolik by stály třeba ve starožitnictví, ale tyto hodinky nešlo nahradit jinými a postava kvůli nim neváhala riskovat život. V případech náhrady škody se cena zvláštní obliby hradí, pokud ji škůdce způsobí ze škodolibosti nebo svévole (škodí bezúčelně, schválně či z rozmaru). Kdyby si Butch hodinky rozbil při běžné nehodě, zvláštní oblibu by nikdo nezohledňoval, ale pokud by mu je někdo rozbil, aby ho naštvál, pak by asi mimořádná cena převýšila jejich pořizovací hodnotu. Tato informace se hodí každému, kdo není filmovým boxerem jako Butch Coolidge, jenž by to ale stejně asi neřešil právní cestou.

Když si člověk spočítá, co všechno se může stát při obyčejné dopravní nehodě a jakou škodu může způsobit úraz živitele rodiny, není to zrovna příjemný pocit. Vědomí toho, co všechno bychom museli platit, by nás mělo vést k opatrnosti a nebo k úvahám o dobrém pojištění. ✕

Vyklizení a předání nájemního bytu

Po skončení nájmu je nutné byt vyklidit a odevzdat pronajímateli. Konkrétní datum vyklizení se určí podle způsobu ukončení nájmu. Proč sepsat o předání bytu pronajímateli protokol? A co dělat, když nájemce zmizí neznámo kam a v bytě se nacházejí jeho věci?

Odevzdání bytu

Občanský zákoník stanoví, že nájemce je povinen byt odevzdat pronajímateli v den, kdy mu končí nájem, tedy zpravidla ve lhůtě tří měsíců, jestliže nájem končí výpovědí s výpovědní dobou. U výpovědi bez výpovědní doby je nájemce povinen byt odevzdat ve lhůtě jednoho měsíce od skončení nájmu. Pronajímatel si ale může s nájemcem ujednat i jiný den odevzdání bytu. Připadá to v úvahu u skončení nájmu dohodou, uplynutím doby nebo výpovědí, které se druhá strana nájemního vztahu nebrání. Byt se považuje za odevzdaný, pokud pronajímatel obdrží od nájemce klíče a nic mu nebrání v přístupu do bytu a v jeho užívání. Klíče nemusí být předány osobně, stačí, když je nájemce například vhodí do schránky.

Protokol o předání bytu

Podrobnosti předání bytu je praktické řešit již v nájemní smlouvě, kde může být upravena povinnost sepsat o předání bytu protokol. Není k řádnému předání bytu nutný, avšak jeho sepsání lze doporučit. Protokol může sloužit jako důkaz o ukončení nájmu a jako podklad pro případnou náhradu škody pronajímateli. Nájemce také díky protokolu získá doklad o stavech energií ke dni předání bytu, což jsou údaje důležité pro závěrečné vyúčtování, které pronajímatel provede někdy i měsíce po odevzdání bytu v závislosti na termínech vyúčtování od dodavatelů energií a vody.

Opuštění bytu

Zvláště u problematických nájemců hrozí riziko, že jednoho dne z bytu odejdou bez výpovědi nebo dohody, aniž by o tom dali pronajímateli vědět. Kromě dluhu na nájemném pak pronajímatel musí řešit i otázku, zda má právo do bytu vůbec vstoupit, natož aby jej znovu pronajal. V takové situaci lze použít ustanovení občanského zákoníku, podle něhož je nájem ukončen, pokud nájemce byt opustí takovým způsobem, že lze nájem považovat za jakýchkoliv pochybností za ukončený. Tohoto ustanovení ale nesmí pronajímatel zneužít k tomu, aby se zbavil nájemníka, u kterého neexistuje žádný důvod k výpovědi. Byt není například opuštěn v případě, že nájemce odjel na delší dovolenou. O opuštění bytu

by se jednalo například za situace, kdy nájemce v bytě není několik měsíců, neplatí nájem ani další platby a neřeší havárii v bytě.

Pokud tedy nastaly okolnosti, které lze považovat za opuštění bytu, může jej pronajímatel bez dalšího vyklidit. Může do bytu vstoupit, aniž by mu hrozilo, že se dopustí trestného činu porušování domovní svobody. Ovšem doporučujeme, aby se pronajímatel pokusil nájemce před vstupem do bytu kontaktovat a dohodnout se s ním. Po vstupu do bytu by měl pronajímatel situaci zdokumentovat fotografiemi nebo videem pro případný budoucí spor o skončení nájmu či o náhradu za věci nájemce umístěné v bytě. Pokud po nájemci či členu jeho domácnosti zůstanou v bytě věci, pronajímatel by měl nájemce vyzvat k jejich vyzvednutí a poskytnout mu k převzetí věcí přiměřenou

lhůtu. Po jejím marném uplynutí může věci na účet nájemce prodat.

Žaloba na vyklizení

Pokud nájemce byt dobrovolně nepředá a nevyklidí, ale zároveň nejsou důvody, aby se pronajímatel domníval, že nájemce byt opustil, musí pronajímatel podat žalobu na vyklizení bytu. Pronajímatel pak musí čekat s vyklizením až do rozhodnutí soudu a byt nemůže pronajmout novému nájemníkovi. Na druhou stranu je nájemce až do rozhodnutí o vyklizení povinen platit pronajímateli náhradu ve výši sjednaného nájemného. Soud bude v řízení posuzovat, zda došlo k platnému skončení nájmu. Pokud dojde k závěru, že se tak stalo, uloží nájemci, aby byt vyklidil, a to ve lhůtě 15 dní od rozhodnutí o vyklizení, případně dle okolností v delší lhůtě. ✕

Pojištění odpovědnosti za újmu

Za své jednání neseme odpovědnost. Ani se ne nadějeme a shoda náhod zboří léta budované hodnoty či postavení. Když se nám smůla přilepí na paty a na naši chybu doplatí někdo jiný, dostaneme se do velmi nepříjemné situace, ze které může pomoci právě pojištění odpovědnosti za újmu. Některá pojištění se musejí sjednávat povinně ze zákona, zbytek je čistě na nás. Řidiči nesmějí vyjet na silnici bez povinného ručení, tedy pojištění odpovědnosti z provozu vozidla. Nehoda na jízdním kole nebo na lyžích může způsobit vysokou újmu, ale pojištění na ni být nemusíme.

Pojištění se v občanském zákoníku řadí mezi takzvané smlouvy odvážné. Název nevychází z toho, že je třeba odvahy při zkoumání pojistných podmínek či porovnávání ceníků, ale protože my ani pojišťovna nikdy dopředu nevíme, „za kolik to bude“, když se něco stane. Odvážnost tak spočívá v nejistotě pojišťovny, zda nastane některá z vymezených náhodných událostí a ona bude muset platit. Že se pojišťovna někdy bojí více, než je zdravé, poznáme ve smlouvách a hlavně v jejich výlukách.

Pojistka „na blbost“

Málokdo rád za cokoliv platí, ale ke škodě může dojít, aniž se nadějeme. Prasklá hadička přívodu

vody k umyvadlu při naší dovolené způsobí nemálo horkých chvil sousedům ve všech patrech pod námi, nešikovná otočka s batohem na zádech v obchodě se suvenýry z českého křišťálu nebo pád na křehkou dámu při běhu po plném eskalátoru – a je „vyděláno“. Odpovědní nejsme jen za sebe, ale i za své nezletilé děti či domácí mazlíčky. Všechny tyto případy – a mnohé další – by mělo krýt právě pojištění odpovědnosti za škodu, kterému se poměrně trefně lidově přezdívá „pojistka na blbost“.

Nejčastější formou takové pojistky je pojištění odpovědnosti za škodu v běžném občanském životě. Doplněním může být pojištění škody, kterou způsobíme zaměstnavateli. Vhodná je především tam, kde má zaměstnanec hmotnou odpovědnost za převzaté věci či za pokladní zůstatek. Každá smlouva pak bude rozdílně vymezovat rozsah své působnosti i situace, kde se neuplatní. Při výběru pojistky by měl každý zvážit, jaké riziko je pro něj důležité a čeho se obává. Obvykle se prodává ve standardizovaných balíčcích, v nichž jsou stanoveny jednotlivá rizika a pojistné částky. Flexibilní či málo častá rizika se samozřejmě připlácí.

Dojde-li na plnění, nebývají to pro pojišťovnu ani pro pojištěného příjemné chvíle. Míra byrokracie se liší. Vždy máme povinnost spolupracovat na vyšetřování pojistné události a máme-li štěstí, že se nám vyhnuly

© Thomas Slepman / Fotolia

výluky, pojišťovna vyplatí nám nebo poškozenému patřičné plnění. Nejsme-li spokojeni s průběhem likvidace pojistné události nebo s částkou, kterou nakonec pojišťovna vyplatila, do tří měsíců od oznámení vzniku pojistné události můžeme smlouvu vypovědět. Po pojistné události můžeme počítat s výpovědí smlouvy i z druhé strany. Budeli k tomu mít pojišťovna smluvní či zákonný důvod, ráda nám zdraží, protože musela platit.

Pojištění právní ochrany

Trochu jiným typem je pojištění právní ochrany. To nás neochrání ani tak v případech, kdy něco způsobíme, ale spíše v situacích, kdy se viník krotí a bez soudního příkazu nechce nic zaplatit nebo vinu neprávem hází na nás. Při vyšetřování dopravní nehody se leckdy z poškozeného stává viník a naopak. Cítíme-li křivdu, soudní spor je nezbytný. Ne každý si ale může dovolit zaplatit nejlepšího advokáta, který dostane poslední vindru i z největšího vydřiducha. Z pojištění právní odpovědnosti pojišťovna platí své nebo externí právníky, znalecké posudky a zmír-

Výluky, kdy nic nedostaneme

Každá smlouva má výluky stanoveny jinak, takže pozor. Často se můžeme setkat třeba s těmito:

- škoda způsobená pojistníku se stejnou smlouvou nebo právnické osobě, k níž má pojistník blízký vztah
- škody z podnikání nebo v zaměstnání
- úmyslně způsobená škoda
- škoda z úmyslné trestné činnosti
- škoda na pronajatém bytě
- pronajatá nebo používaná cizí věc
- z provozu motorových vozidel (tu kryje povinné ručení)
- škoda na letadlech, plavidlech a podobně
- šíření choroby
- války a ozbrojené konflikty
- škody způsobené škodlivým zářením nebo chemickými látkami, plísňemi a houbami
- škoda v souvislosti s výkonem funkce
- softwarové a hardwarové škody

ňuje riziko vznikajících nákladů tím, že hradí poplatky a náklady řízení. Pojišťovna má své nasmlouvané odborníky, kteří pro ni pracují levněji než pro člověka „z ulice“. Může si je rovněž lépe ohlídat, protože o pravidelný příjem od pojišťovny stojí téměř každý advokát. Opět platí, že i v právní ochraně lze pojistit nejrizičnější rizika a podle nich se vybírá patřičný produkt.

Profesní odpovědnost

Podnikat při vědomí možných škod rozhodně není jednoduché. Ne každý k tomu sebere odvahu. Jsou povolání, kde je pojištění dokonce přímo ze zákona povinné. Nemá za úkol odradit potencionální zájemce o profesi, ale spíše vzbudit v zákaznících důvěru v poskytnuté zboží a služby. Že musí být pojištěn každý dopravce, je přirozené, když z provozu každého dopravního prostředku plyne přísná odpovědnost za škodu. Pojištěny proti úpadku (tedy krachu) musí být cestovní kanceláře, vklady střadatelů musí mít pojištěné každá banka či družstevní záložna. U profesí, které nakládají s lidským zdravím, hodnotným majetkem či svobodou, je regulace zvláště přísná.

Advokáti, notáři a exekutoři

Ani profesionálové v právu nejsou bezchybní a neomylní. Denně mají v rukou lidské osudy, disponují velkými částkami peněz například při převezech ne-

movitostí. Ač mají za sebou dlouhé studium, povinnou praxi a náročné profesní zkoušky, nejsou to stroje. Pokud se mezi nimi objeví nějaký zločinec, z médií můžeme nabyt dojmu, že čím větší důvěru pracovat s našimi penězi dáváme, tím větší je šance, že o ně přijdeme. Výslovně zločinné jednání příslušníků těchto stavovských povolání je naštěstí spíše výjimkou, ale včas nepodané odvolání nebo pozdě podané daňové příznání škody napáchají také.

Každý advokát, notář, exekutor, ale i auditor či daňový poradce musejí být ze zákona členy profesní komory a také náležitě pojištěni k odpovědnosti za škodu, kterou výkonem své profesionální činnosti způsobí. Využíváme-li služeb profesionála, máme právo ptát se, na kolik je pojištěn, a podle toho posoudit, zda to bude stačit, pokud v našem případě něco zkazí. Každý odborník je odpovědný za informace a rady, které poskytuje, a navíc musí být pojištěn. Právníci neradi platí chyby ze svého – ač si to neradi přiznávají, čas od času si o plnění z pojistky musí říci nejeden z nich. Profesní předpisy jsou přísné a každá z komor má své postupy, jak si dodržování vynutit a zbavit se černých ovčí.

Lékaři a zubaři

K lékařům máme často až paternalistický vztah. Pan doktor byl vždy „někdo“, protože věděl, pomohl

a často byl jediný, kdo rozhodoval o bytí a nebytí při nemocích a úrazech. Jak se doba, technika i znalosti medicíny vyvíjejí, klesá úmrtnost a nemoci se léčí rychleji. O to překvapivější jsou pro nás náhlá úmrtí, trvalé zdravotní následky či nelepšící se zdravotní stav. Lékaři to nemají jednoduché. Na jednu stranu musí vždy postupovat lege artis, tedy podle nejnovějších poznatků lékařské vědy, ale k tomu někdy chybějí peníze, potřebné vybavení nebo čas. Asi nemá smysl rozebírat problémy českého zdravotnictví, protože následky opět řeší pojišťovny, tentokrát ne ty zdravotní. Zde funguje čistě komerční princip – čím méně problémů, tím méně nemocnice pojišťovněm platí.

Spor mezi nespokojeným pacientem a lékařem, respektive nemocnicí se často neodehrává ani tak mezi nimi navzájem, ale spíše mezi pacientem a pojišťovnou, která měla vzniklou újmu hradit. Právníci pojišťoven bývají zarputilí, ale kde není životní nebo úrazová pojistka, tam jiná cesta k úhradě újmy nevede. U soukromých lékařů a dentistů může při odškodňování újmy opět sehrát roli profesní komora. Jak ta lékařská, tak i stomatologická mají systémy na řešení stížností na své členy. ✕

© stockolutions / Fotolia

Pojištění odpovědnosti v občanském životě:

- Vztahuje se na situace běžného života, může zahrnovat i ostatní členy domácnosti nebo chované zvíře. Často se sjednává spolu s pojištěním domácnosti a nemovitosti.
- Kryje újmu na majetku, životě nebo zdraví, kterou způsobíme jiným.
- Každá pojišťovna má své podmínky. Hlídejme si limity jednotlivých rizik a výluky.

Pojištění odpovědnosti zaměstnance a z výkonu povolání:

- Za neúmyslné škody způsobené zaměstnavateli odpovídáme do 4,5 násobku svého průměrného výdělku, za úmyslné škody odpovídáme v plné výši.
- Pojištění kryje škody způsobené při plnění pracovních povinností (nehoda služebního vozu, ztráta nebo poškození materiálu, schodek ve svěřených hodnotách).
- Řada profesí musí mít zvláštní pojištění ze zákona (advokáti, notáři, daňoví poradci).

Pojištění právní ochrany:

- Kryje náklady a některá rizika právních a soudních sporů.
- Konkrétní rozsah záležitostí na podmínkách pojišťovny.

Z naší poradny

Vrácení parfému

Koupila jsem si parfém na internetu a zvolila jsem osobní převzetí na jedné z poboček. Po vyzkoušení mi parfém nevyhovoval a chtěla jsem ho vrátit. Prodejce to však odmítl s tím, že vrácení není možné, protože jsem si zboží vyzvedla osobně. Kdo má pravdu?

Karla J.

Rozhodující je forma, jakou byla kupní smlouva uzavřena, nikoliv způsob dodání takto zakoupeného zboží. Jelikož jste zboží koupila pomocí prostředků komunikace na dálku (internet, telefon apod.), máte právo od smlouvy odstoupit ve lhůtě 14 dní od převzetí bez udání důvodu a bez jakékoli sankce. Zákon nestanoví pro osobní odběr výjimku z tohoto ustanovení.

Potvrzení o bezdlužnosti

V současné době ukončuji smlouvu s poskytovatelem internetu. Co si pamatuji, vždy jsem hradila všechna vyúčtování, přesto bych měla ráda v ruce doklad o tom, že mu nic nedlužím. Mám právo něco takového po poskytovateli žádat?

Kamila V.

Ano, máte. Požádejte písemně poskytovatele o potvrzení skutečnosti, že po celou dobu trvání vaší účastnické smlouvy byly všechny jím vystavené faktury řádně a včas uhrazeny. Současně jej vyzvěte, aby sdělil, zda vůči vám eviduje jiné nesplněné závazky, které případně mohly být i postoupeny třetí osobě.

Kopii dopisu spolu s dodacími lístky bezpečně uschovejte pro případ, že by se někdo v budoucnu snažil vymáhat vám neznámé částky ze zrušené smlouvy. Pokud vás poskytovatel přes výzvu nevyrozuměl, jde to k jeho tíži a vy nemůžete být v prodlení s jakoukoli úhradou.

Zrušení záruky na mobil

Dobrý den, prodejce mi zrušil záruku, protože mi telefon spadl na zem. Má na toto jednaní právo?

Vítězslav P.

Prodejce nemůže zrušit zákonnou záruční dobu, a to ani dohodou se spotřebitelem. Taková jednostranná prohlášení či ujednání jsou neúčinná. Také nemá právo odepřít reklamaci z důvodu poškození věci (např. poškrábání, odření). I v tomto případě je povinen přijmout reklamaci, posoudit zda vada nenastala v důsledku poškození spotřebitelem a následně reklamaci vyřídit či zamítnout z důvodu, že vada vznikla zaviněním ze strany zákazníka.

Český návod

Před dovolenou jsme si s manželkou udělali radost a objednali si přes e-shop nový digitální fotoaparát. Příložený sešit s návodem obsahoval mnoho jazyků, ale češtinu bohužel nikoliv. Je povinností prodejce poskytnout nám český návod?

Jan V.

Písemný český návod by měl být povinně přikládán k výrobkům, u nichž je to po-

© Khorzheva / Fotolia

© akoi / Fotolia

© contrastwerkstatt / Fotolia

© robtek / Fotolia

třebné s ohledem na jejich složitější ovládání, způsob používání nebo na delší čas, po který by měly být využívány. Pokud jej postrádáte, písemně vyzvěte prodejce v rámci reklamace k odstranění tohoto nedostatku. Nebude-li vám vyhověno, můžete od smlouvy odstoupit, neboť bez potřebných instrukcí není možné fotoaparát řádně užívat. ✗

i

Spotřebitelská poradna dTestu

Do nepříjemné situace se může dostat každý, proto vám přinášíme informace, jak se co neefektivněji domoci svých práv s naší pomocí.

■ Uložte si do telefonu číslo poradenské linky dTestu 299 149 009.

■ Setkáte-li se při nákupu, reklamaci či v jiné situaci s problémem, se kterým si nevíte rady, a je všední den mezi 9. a 17. hodinou, volejte hned.

■ Potřebujete-li vyřešit složitější problém, mějte po ruce všechny písemnosti (např. účtenku, smlouvu, záruční list) a připravte si stručné shrnutí problému, aby se náš poradce mohl v dané věci rychle zorientovat a poradit vám, jak postupovat.

Hledáte informace?

**Přehled vybraných testů
z posledních let.
Výsledky všech testů
a další informace najdete
na www.dtest.cz.**

Auto + doprava

Alkoholtestery	1/16
Bezpečnost automobilů	1/15
GPS navigace	1/14; 1/15
Letní pneumatiky	3/15; 3/16
Zimní pneumatiky	10/15; 10/16

Děti

Autosedačky	6/14, 6/15, 6/16
Dětské bezpečnostní zábrany	3/15
Dětské chůvičky	9/15
Dětské nosiče (klokanky)	3/14
Dětské plenky	5/15
Dětské postýlky	12/15
Kočárky	12/13; 11/14; 5/16
Opalovací přípravky pro děti	7/14
Přesnídávky s jahodami	5/15
Škodlivé látky ve výrobcích pro děti	2/15
Školní aktovky	8/15

Domácnost

Digestoře	11/14; 11/15
Domácí pekárny	9/14
Fritézy	6/16
Fotovoltaické panely	2/16
Chladničky	6/12; 12/14; 3/16
Kávovary	12/14; 9/15; 10/16
Kuchařské nože	1/15
Kuchyňské roboty	5/13; 12/15
Kuchyňské váhy	5/16
Mikrovlonné trouby	1/13; 5/14
Mýčky nádobí	10/14; 11/15; 9/16
Odšťavňovače	10/15
Prací prostředky	7/14; 8/15; 7/16
Pračky	4/14; 9/14; 5/15; 3/16
Ruční šlehače	2/15
Sendvičovače	7/15
Sporáky s indukční plotnou	8/16
Sušičky potravin	8/16
Sušičky prádla	8/14; 10/15
Tyčové mixéry	4/15
Vestavné mikrovlnné trouby	12/15
Vestavné trouby	10/16
Vysavače	8/14; 9/15; 8/16
Zdroje světla	8/13; 10/14
Zmrzlinovače	7/14
Žehličky	6/14; 3/15; 4/16

Obraz + zvuk

Baterie	6/14
Bezdrátové a dokovací reproduktory	4/15
Blu-ray přehrávače	3/16
Fotoaparáty	7/14; 2/15; 7/15; 2/16
Hi-fi systémy	1/14; 12/15
Pokročilé fotoaparáty	6/16
Projektor	8/14; 7/16
Sluchátka	10/14; 4/16

Soundbary	1/15
Sportovní kamery	9/14; 5/15
Televizory	12/14; 10/15; 9/16

Telefony + počítače

Mobilní telefony	11/14; 6/15; 5/16
Navigace pro mobily	8/14
Ochrana počítače	4/15; 4/16
Pevné disky	2/16
Tablety	12/13; 12/14; 12/15
Tiskárny	5/14; 3/15; 1/16

Sport + hobby

Batochy na notebook	9/16
Běžecské kalhoty	9/14
Brusky	11/15
Cyklistické přilby	5/14
Dřevní pelety	9/15
Granule pro kočky	8/15
Granule pro psy	9/16
Chytré náramky	2/15
Nosiče kol	5/15
Outdoorové navigace	6/15
Plotostřihy	7/15
Přimočaré pily	5/16
Sekačky benzínové	4/15; 4/16
Sekačky elektrické	4/15; 4/16
Turistické boty	6/16
Vrtačky	2/14; 1/16

Zdraví + kosmetika

BB krémy	11/14
Deodoranty	11/15
Elektrické zubní kartáčky	1/14; 2/16
Kloubní výživy	5/16
Krémy proti vráskám	6/14
Menstruační vložky	
a tampóny	10/16
Opalovací přípravky	7/16
Osobní váhy	1/16
Repelenty	6/15

Jídlo + pití

Balené chleby	6/15
Grilovací klobásy	8/15
Hořčice	4/14
Jablečné džusy a mošty	10/14
Jahodové džemy	6/14
Kakao	11/15
Kávové kapsle	12/14
Kečupy	8/16
Ledové čaje	8/14
Lískooříškové kakaové pomazánky	10/16
Listová těsta	9/14
Lovecké salámy	3/15
Máslo	1/16
Mletá masa	2/15
Mletá sladká paprika	4/16
Mléko	3/14
Müsli tyčinky	10/15
Pomerančové džusy	7/16
Rajčatové protlaky a pyré	9/15
Rostlinné rozšiřitelné tuky	4/15

Sardinky v konzervě	2/16
Slunečnicové oleje	11/14
Smetany	3/12; 2/14
Sušené datle a fíky	12/15
Špagety	7/14
Špekáčky	5/14
Šunkové salámy	9/16
Švestkové povídky	3/16
Vepřové konzervy	6/16
Zelené čaje	1/15
Zmrzliny	7/15

Právo + finance

Autorské právo a ochrana vlastních fotografií	9/15
Běžné účty	5/14; 9/15
Cestovní pojištění	6/15; 5/16
Cestovní smlouvy	5/14
Co s nehodícími se dárky	1/16
Daně	1/15
Dětské účty	7/14; 9/16
Dodávky energií – reklamace	8/16
Dovolená bez zájezdu	8/14
Elektrina zlevňuje	7/15; 7/16
Exekuce	4/15
Havarijní pojištění	11/15
Hypotéky	3/15
Investice a poplatky	9/14
Jak na nájem bytu	8/15
Kreditní karty	4/16
Koupě nemovitosti a služby RK	7/16
Mimosoudní řešení sporů	12/15
Mobilní tarify	10/14; 5/15; 3/16
Náhrada újmy a škody	11/14
Nákup na internetu	12/14; 8/15
Nákup na slevových portálech	6/16
Nechtěné dárky	1/15
Než koupíte zájezd	5/16
Operátoři – reklamace vyúčtování	3/16
Operátoři, změny smluv a pokuty	11/15
Plyn	8/15; 8/16
Pojištění domácnosti	6/16
Pojištění odpovědnosti	11/14
Pojištění schopnosti splácet	2/15
Povinné ručení	2/14; 2/16
Problémy se zájezdy	6/15
Prodej a nákup použité věci	3/15
Reklamace služeb	7/14; 10/14
Reklamace zájezdu	6/14
Rozhodčí řízení a mediace	5/15
Smlouva o dílo	3/14; 9/16
Smlouvy s operátory	9/14
Spotřebitelské úvěry	12/14
Spořicí účty	8/14; 10/15; 10/16
Stavba	7/15
Stavební spoření	12/15
Údržba nájemního bytu	4/16
Ukončení nájmu bytu	10/16
Zdravotní pojištění	4/15
Značení textilu	2/16
Životní pojištění	5/13; 1/16

Předplatte si dTest a ušetříte

Výsledky testů a spousta užitečných informací každý měsíc ve vaší schránce a denně na www.dtest.cz.

**Roční předplatné časopisu
dTest v ČR: 949 Kč
Roční předplatné časopisu
dTest v SR: 38,90 eura**

Cena zahrnuje:

- 12 vydání časopisu
 - zdarma roční přístup do předplatitelské sekce stránek www.dtest.cz s výsledky testů více výrobků než v časopise a možností porovnávat si výsledky v počítači, tabletu či chytrém telefonu
 - speciální poradenskou linku s přednostním servisem
 - zdarma bonus v podobě praktické brožury vzorů pro řešení spotřebitelských problémů v hodnotě 200 Kč
- Pro srovnání: Ve stánkovém prodeji stojí 12 vydání časopisu dTest 1152 Kč bez přístupu do předplatitelské sekce webu a dalších výše uvedených výhod.*

Jak předplatné objednat? Nabízíme několik možností:

- elektronicky: vyplněním objednávky na www.dtest.cz/predplatne nebo www.dtest.sk/predplatne
- telefonicky: na čísle 241 404 922
- zasláním SMS na číslo 604 556 874 ve formátu: **dtest** jméno příjmení ulice číslo popisné PSČ obec e-mail

dTest: Jinak než ostatní

Objektivně, nezávisle, bez reklam

Testuje se v laboratořích, ne v redakci

- Naši redaktoři osobně netestují žádné výrobky ani potraviny. Pro tyto účely využíváme profesionální laboratoře vybavené potřebnými technologiemi a zkušenostmi.
- Specializované laboratoře nám poskytují odborné zázemí a know-how. Při vyhodnocování výsledků si na pomoc bereme normy, zkušenosti laboratořích, očekávání spotřebitelů, ale i selský rozum.
- Jména laboratořích nezveřejňujeme, chráníme tak jejich nezávislost. Před zavedením tohoto pravidla bývaly laboratoře v některých případech vystaveny tlaku ze strany výrobců, kteří u nich mohou také zadávat zakázky.

Výrobci nemají žádnou možnost ovlivnit výsledky našich testů

- Vzhledem k tomu, že nejsme klasickým časopisem, ve kterém může i polovinu obsahu tvořit reklama, výrobci na nás nemohou vyvíjet tlak v podobě hrozby ukončení inzerce. Ta je hlavním zdrojem financí pro provoz běžných médií.
- Při nákupu výrobků do testu postupujeme jako běžný spotřebitel. Výrobky nakupujeme anonymně v maloobchodní síti, nikdy je nepřijímáme od výrobců.
- Výběr výrobků vychází z pečlivého průzkumu trhu u nás i v dalších státech, kde působí spotřebitelské organizace účastníci se daného testu.

Využíváme mezinárodní spolupráci a zkušeností našich partnerů

- dTest je jediným českým členem mezinárodní organizace zastřešující nezávislé testování pro spotřebitele (International Consumer Research & Testing).
- Zkušenosti desítek spotřebitelských organizací po celém světě jsou nejlepším předpokladem pro vytvoření optimálních podmínek pro testování.
- Díky dlouholeté praxi a mezinárodní spolupráci s jasně danými pravidly je zajištěno, že v testech se pracuje s relevantními daty, objektivními postupy a reálnými potřebami spotřebitelů.

Více o fungování dTestu najdete na

www.dtest.cz/onas

Nahlédnutí do dTestu 12–2016

Sterilovaný hrášek

Přidáváte do bramborového salátu sterilovaný hrášek? Nahlédli jsme do konzerv, nechali hrášek projít laboratořích i ochutnávkou a v příštím vydání poradíme, jaký vybrat.

Tyčové mixéry

Plánujete-li k Vánocům či jiné příležitosti pořídit šikovného kuchyňského pomocníka, těšte se na příští vydání dTestu. Dozvíte se, jak dobře tyčové mixéry mixují, které jsou při práci tiché a které naopak „řvou“.

Tablety

Jako inspirace Ježíškovi by mohl posloužit i nový test tabletů. Z desítek otestovaných modelů jsme pro vás vybrali nejzajímavější produkty různých značek, velikostí, vybavy i cenových kategorií.

Šicí stroje

Trápí vás šicí stroj, jeho špulky, nitě, jehly či nepatřičné stehy? Abyste si napříště vybrali lepšího pomocníka, nechali jsme pracovní nástroje švadlenek otestovat.

3 důvody, proč si předplatit dTest

1. Peníze vložené do předplatného se vám mohou vrátit už během jediného nákupu. Naše nezávislé testy ukazují, že dražší výrobky nemusí být lepší než levnější konkurence. S dTestem efektivně nakoupíte a ušetříte.

2. Jako předplatitel získáváte zdarma přístup do unikátní databáze tisíců testů na našich webových stránkách www.dtest.cz.

3. Praktické dárky, které dostávají naši předplatitelé, potěší a usnadní život.

Předplatné objednávejte na www.dtest.cz/predplatne nebo na telefonním čísle **241 404 922**.

změna vyhrazena